

Istungidokument

A9-0276/2023

26.9.2023

*****I**
RAPORT

ettepaneku koha võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv
asulareovee puhastamise kohta (uuesti sõnastatud)
(COM(2022)0541 – C9-6363/2022 – 2022/0345(COD))

Keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon

Raportöör: Nils Torvalds

(Uuesti sõnastamine – kodukorra artikkel 110)

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
- *** nõusolekumenetlus
- ***I seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
- ***II seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
- ***III seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusakti eelnõu muudatusettepanekud

Kahes veerus esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Välja jäetav tekst on märgistatud vasakpoolses veerus ***paksus kaldkirjas***. Teksti asendamine on märgistatud mõlemas veerus ***paksus kaldkirjas***. Uus tekst on märgistatud parempoolses veerus ***paksus kaldkirjas***.

Iga muudatusettepaneku päise esimene ja teine rida osutavad läbivaadatava õigusakti eelnõu asjaomasele tekstiosale. Kui muudatusettepanek puudutab kehtivat õigusakti, mida õigusakti eelnõus soovitakse muuta, märgitakse päises lisaks kolmandale reale viide kehtivale õigusaktile ja neljandale reale viide muudetavale sättele.

Konsolideeritud tekstina esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Uued tekstiosad on märgistatud ***paksus kaldkirjas***. Välja jäetud tekstiosad on tähistatud sümboliga ■ või läbi kriipsutatud. Teksti asendamise puhul on uus tekst märgistatud ***paksus kaldkirjas*** ja asendatav tekst kustutatud või läbi kriipsutatud.

Erandina ei tähistata teenistuste tehtud puhtalt tehnilist laadi muudatusi lõpliku teksti vormistamiseks.

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT	4
SELETUSKIRI	125
VASTUTAVA KOMISJONI MENETLUS	127
NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS	128

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT

ettepaneku koha võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv asulareovee puhastamise kohta (uuesti sõnastatud)

(COM(2022)541 – C9-6363/2022 – 2022/0345(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus – uuesti sõnastamine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2022)541),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 192 lõiget 1, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C9-6363/2022),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Belgia Esindajatekoja ja Austria Liidunõukogu poolt subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtete kohaldamist käsitleva protokoll nr 2 alusel esitatud põhjendatud arvamusi, mille kohaselt seadusandliku akti eelnõu ei vasta subsidiaarsuse põhimõttele,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 22. veebruari 2023. aasta arvamust¹,
 - võttes arvesse Regioonide Komitee 6. juuli 2023. aasta arvamust²,
 - võttes arvesse 28. novembri 2001. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet õigusaktide uuesti sõnastamise tehnika süstemaatilise kasutamise kohta³,
 - võttes arvesse vastavalt kodukorra artikli 110 lõikele 3 saadetud õiguskomisjoni 14. septembri 2023. aasta kirja keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjonile,
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 110 ja 59,
 - võttes arvesse põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni arvamust,
 - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni raportit (A9-0276/2023),
- A. arvestades, et Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörühma arvamuse kohaselt ei sisalda komisjoni ettepanek muid sisulisi muudatusi peale nende, mis on ettepanekus esile toodud, ning arvestades, et varasemate õigusaktide muutmata sätete ja nimetatud muudatuste kodifitseerimise osas piirdub

¹ ELT C ... / *Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata.

² ELT C ... / *Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata.

³ ELT C 77, 28.3.2002, lk 1.

ettepanek üksnes kehtivate õigusaktide kodifitseerimisega ilma sisuliste muudatusteta;

1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha, võttes arvesse Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörühma soovitusi;
2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab oma ettepaneku, muudab seda oluliselt või kavatses seda oluliselt muuta;
3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1a) *Vesi on avalik hüve, mis kuulub kõigile ja on kõigi jaoks ning mida kui elutähtsat, asendamatu ja hädavajalikku loodusvara tuleb käsitleda ja integreerida selle kolmes mõõtmes: sotsiaalne, majanduslik ja keskkonnaalne.*

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 1 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1b) *Euroopa Parlamendi 5. oktoobri 2022. aasta resolutsioonis veele juurdepääsu kui inimõiguse kohta – välismõõde ja 8. septembri 2015. aasta resolutsioonis Euroopa kodanikualgatuse „Right2Water“ järeelmeetmete kohta märgitakse, et vett tuleks käsitleda ühise hüvena.*

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2) Direktiiviga 91/271/EMÜ on kehtestatud õigusraamistik, mis puudutab asulareovee kogumist, puhastamist ja ärajuhtimist ning biolagundatava reovee ära juhtimist teatavates tööstussektorites. **Selle** eesmärk on kaitsta keskkonda

(2) Direktiiviga 91/271/EMÜ on kehtestatud õigusraamistik, mis puudutab asulareovee kogumist, puhastamist ja ärajuhtimist ning biolagundatava reovee ära juhtimist teatavates tööstussektorites. **Käesoleva raamistiku** eesmärk on kaitsta

negatiivse mõju eest, mis tuleneb ebapiisavalt puhastatud reovete ärajuhtimisest. Käesoleva direktiivi eesmärk **peaks** jääma samaks ja ühtlasi peaks see aitama kaitsta rahvatervist näiteks juhul, kui asulareovett juhitakse suplusvette või veekogudesse, mida kasutatakse joogivee võtmiseks, või kui asulareovett kasutatakse rahvatervist iseloomustavate parameetrite uurimiseks. Samuti peaks see **parandama** juurdepääsu sanitaarvõimalustele ning peamisele teabele asulareovee kogumise ja puhastamise juhtimise kohta. **Lõpuks peaks** käesolev direktiiv aitama järk-järgult **kaotada** asulareovee kogumisel ja puhastamisel tekkivat kasvuhoonegaaside heidet, eelkõige lämmastikuheite täiendava vähendamise kaudu, aga ka energiatõhusust ja taastuenergia toomist edendades, millega see aitab kaasa Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/1119³⁷ kehtestatud kliimanetraalsuse 2050. aasta eesmärgi saavutamisele.

³⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimanetraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus) (ELT L 243, 9.7.2021, lk 1).

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu direktiiv

keskkonda, **sealhulgas maismaa-, mere- ja rannikuökosüsteemide bioloogilist mitmekesisust ebapiisavalt puhastatud asulareovee ärajuhtimise kahjuliku mõju eest, et saavutada direktiivis 2000/60/EÜ ja muudes asjakohastes õigusaktides sätestatud eesmärgid. Pidades silmas rohelistes kokkuleppes sätestatud rohepöörde eesmärke peaks** käesoleva direktiivi eesmärk jääma samaks ja ühtlasi peaks see aitama kaitsta rahvatervist näiteks juhul, kui asulareovett juhitakse suplusvette või veekogudesse, mida kasutatakse joogivee võtmiseks, või kui asulareovett kasutatakse rahvatervist iseloomustavate parameetrite uurimiseks. Samuti peaks see **tagama** juurdepääsu sanitaarvõimalustele ning peamisele teabele asulareovee kogumise ja puhastamise juhtimise kohta. Käesolev direktiiv **peaks samuti** aitama järk-järgult **vähendada** asulareovee kogumisel ja puhastamisel tekkivat kasvuhoonegaaside heidet, eelkõige lämmastikuheite täiendava vähendamise kaudu, aga ka energiatõhusust ja taastuenergia toomist edendades, millega see aitab kaasa Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/1119³⁷ kehtestatud kliimanetraalsuse 2050. aasta eesmärgi saavutamisele. **Lõpuks peaks see soodustama looduspõhiste lahenduste, näiteks tehismärgalade kasutamist asulareovee puhastamiseks ja ärajuhtimiseks.**

³⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimanetraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus) (ELT L 243, 9.7.2021, lk 1).

Põhjendus 4

Komisjoni ettepanek

(4) Väikesed tiheasustusalad avaldavad märkimisväärset koormust 11 %-le liidu pinnaveekogudest³⁹. Selleks et niisugustelt tiheasustusaladelt pärit reostust paremini vähendada ning et vältida töötlemata asulareovee juhtimist keskkonda, tuleks käesolevat direktiivi kohaldada **kõigi** tiheasustusalade suhtes, mille reostuskoormus on vähemalt **1 000** inimekvivalenti (ie).

³⁹ Euroopa Keskkonnaameti aruanne „European waters: Assessment of status and pressures 2018“, nr 7/2018.

Muudatusettepanek

(4) Väikesed tiheasustusalad avaldavad märkimisväärset koormust 11 %-le liidu pinnaveekogudest³⁹. Selleks et niisugustelt tiheasustusaladelt pärit reostust paremini vähendada ning et vältida töötlemata asulareovee juhtimist keskkonda, tuleks käesolevat direktiivi kohaldada tiheasustusalade suhtes, mille reostuskoormus on vähemalt **750** inimekvivalenti (ie).

³⁹ Euroopa Keskkonnaameti aruanne „European waters: Assessment of status and pressures 2018“, nr 7/2018.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek

(5) Selleks et tagada asulareovee tõhus puhastamine enne selle keskkonda juhtimist, tuleks tiheasustusaladel, mille reostuskoormus on vähemalt **1 000** ie, kogu asulareovesi koguda tsentraalsete kogumissüsteemide abil. Kui sellised süsteemid on juba olemas, peaksid liikmesriigid tagama, et nendega on ühendatud kõik asulareovee allikad.

Muudatusettepanek

(5) Selleks et tagada asulareovee tõhus puhastamine enne selle keskkonda juhtimist, tuleks tiheasustusaladel, mille reostuskoormus on vähemalt **750** ie, kogu asulareovesi koguda tsentraalsete kogumissüsteemide abil. Kui sellised süsteemid on juba olemas, peaksid liikmesriigid tagama, et nendega on ühendatud kõik asulareovee allikad. **Kui sellised süsteemid ei ole omavahel ühendatud, peaksid liikmesriigid ergutama väikeseid omavalitsusi reovee ühiseks käitlemiseks ühinema ja neid selles toetama, mis võimaldaks ka kulusid vähendada.**

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 6

Komisjoni ettepanek

(6) Erandjuhul, kui on võimalik tõendada, et asulareovee tsentraalne kogumissüsteem ei annaks keskkonnakasu või kaasneksid sellega ülemäärased kulud, tuleks liikmesriikidel lubada kasutada individuaalseid asulareovee puhastamise süsteeme, tingimusel et on tagatud sama **puhastusaste** nagu teise ja kolmanda astme puhastuse korral. Selleks peaksid liikmesriigid looma riiklikud registrid, et teha kindlaks nende territooriumil kasutusel olevad individuaalsed süsteemid ja võtta vajalikud meetmed, millega tagatakse nende süsteemide nõuetekohane hooldus ja regulaarne vastavuskontroll. Eelkõige peaksid liikmesriigid tagama, et asulareovee kogumiseks ja säilitamiseks kasutatavad individuaalsed süsteemid oleksid vastupidavast materjalist ja lekkekindlad ning et süsteemide järelevalve ja kontroll toimuks korrapäraselt ja kindlaksmääratud ajavahemike järel.

Muudatusettepanek

(6) Erandjuhul, kui on võimalik tõendada, et asulareovee tsentraalne kogumissüsteem ei annaks keskkonnakasu või kaasneksid sellega ülemäärased kulud, tuleks liikmesriikidel lubada kasutada individuaalseid asulareovee puhastamise süsteeme, tingimusel et on tagatud sama **keskkonnakaitse tase** nagu teise ja kolmanda astme puhastuse korral. Selleks peaksid liikmesriigid looma riiklikud **ja asjakohasel juhul piirkondlikud** registrid, et teha kindlaks nende territooriumil kasutusel olevad individuaalsed süsteemid ja võtta vajalikud meetmed, millega tagatakse nende süsteemide nõuetekohane hooldus ja regulaarne vastavuskontroll. Eelkõige peaksid liikmesriigid tagama, et asulareovee kogumiseks ja säilitamiseks kasutatavad individuaalsed süsteemid oleksid vastupidavast materjalist ja lekkekindlad ning et süsteemide järelevalve ja kontroll toimuks korrapäraselt ja kindlaksmääratud ajavahemike järel. **Selleks et võimaldada üksikute süsteemide ühtlustatud reguleerimist liikmesriikides, peaks komisjon andma eespool nimetatud nõuete kohta suuniseid, milles käsitletakse selliste individuaalsete süsteemide projekteerimist, käitamist ja hooldust.**

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 7

Komisjoni ettepanek

(7) Vihmasadude ajal on reovee ülevool ja asulate **äravooluvesi** suured keskkonda juhitud reostuse allikad. **Sademerežiimi järkjärgulise kliimamuutusest tingitud muutmise ning**

Muudatusettepanek

(7) Vihmasadude ajal on reovee ülevool ja asulate **äravooluvee ärajuhtimine** suured keskkonda juhitud reostuse allikad. **Linnastumise ja kliimamuutustega seotud vihmarežiimi**

linnastumise ühismõju tulemusena need heited eeldatavasti **vähenevad**. Nende reostusallikate vähendamiseks tuleks lahendused leida kohalikul tasandil, võttes arvesse konkreetseid kohalikke tingimusi. Need lahendused peaksid põhinema linnapiirkondade veevarude kvalitatiivsel ja kvantitatiivsel lõimitud majandamisel. Seepärast peaksid liikmesriigid tagama, et kõigi vähemalt 100 000 ie tiheasustusalade jaoks koostatakse kohalikul tasandil asulareovee käitlemise lõimitud kavad, sest nende tiheasustusalade osakaal tekitatavas koormuses on märkimisväärne. Peale selle tuleks koostada asulareovee käitlemise lõimitud kavad 10 000 – 100 000 ie tiheasustusalade jaoks, kus reovee ülevool või asula äravooluvesi kujutab endast keskkonna- või rahvaterviseriski.

järkjärgulise muutmise ühismõju tulemusena need heited eeldatavasti **suurenevad**. **Kliimamuutused suurendavad tõepoolest reovee ülevoolu ja asula äravooluvee tõenäosust. Seetõttu on asulareovee käitlemise taristud kliimamuutuste suhtes eriti haavatavad.** Nende reostusallikate vähendamiseks tuleks lahendused leida kohalikul **ja piirkondlikul** tasandil, võttes arvesse konkreetseid kohalikke tingimusi, **sealhulgas kliimatingimusi ja nende taristute haavatavust. Samuti oleks kasulik koostada kohalikud ja piirkondlikud tegevuskavad, mis hõlmaksid mitut kohalikku omavalitsust, kui neid kõiki võivad mõjutada samad vooluveekogud rohkete sademete tingimustes ja kaudselt asula äravooluvee tõttu.** Need lahendused peaksid põhinema linnapiirkondade veevarude kvalitatiivsel ja kvantitatiivsel lõimitud majandamisel. **Lisaks tuleks esimese sammuna integreerida kontroll tekkekohas, sealhulgas looduspõhiste lahenduste abil, et vältida asula äravoolu vees reostust, ning koordineerida meetmeid, mille eesmärk on kontrollida asula äravooluvee kogust selle tekkekohas.** Seepärast peaksid liikmesriigid tagama, et kõigi vähemalt 100 000 ie tiheasustusalade jaoks koostatakse kohalikul **ja asjakohasel juhul piirkondlikul** tasandil asulareovee käitlemise lõimitud kavad, **mis hõlmavad stressitestidel põhinevat hindamist kogumissüsteemide ja asulareoveepuhastite haavatavuse kohta kliimamuutuste stsenaariumide alusel,** sest nende tiheasustusalade osakaal tekitatavas koormuses on märkimisväärne. Peale selle tuleks koostada asulareovee käitlemise lõimitud kavad 10 000 – 100 000 ie tiheasustusalade jaoks, kus reovee ülevool või asula äravooluvesi kujutab endast keskkonna- või rahvaterviseriski. **Kavandatud eesmärk vähendada reovee ülevoolu ligikaudu 1 %-ni aastas kogutavast asulareoveest ja sellega seotud koormusest, arvutatuna kuivade ilmastikuolude korral ja**

möödetuna reoveepuhasti sisselaskekohas, viitab eelkõige lämmastikusisaldusele. Tehniliste tingimuste tõttu võivad liikmesriigid 5. lisas sätestatud eeskirju järgides kehtestada muudele parameetritele, näiteks keemilisele hapnikutarbele, alternatiivsed eesmärgid, mis võivad esialgu erineda protsentides, sõltuvalt parameetrist, kuid mida saab modelleerida samade parameetrite järgi kui kehtestatud eesmärk.

Muudatusettepanek 8

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 7 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(7a) Asulareovee käitlemise lõimitud kavade koostamisel peaksid liikmesriigid võtma arvesse demograafiliste muutuste, ilmastikunähtuste ja merevee taseme eeldatava tõusu kumulatiivset mõju, eelkõige rannikualadel ja -piirkondades. See kumulatiivne mõju, mis põhjustab reoveepuhastites ülevoolu, avaldab negatiivset mõju keskkonnale ja tervisele, suurendades reostust. Sellistel aladel tuleks asjakohaselt tegeleda reovee käitlemisega, sealhulgas reoveesüsteemi hoolduse korrapärase seirega.

Muudatusettepanek 9

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 7 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(7b) Vee kvaliteedi ja koguste parem haldamine linnapiirkondades aitab kaasa kliimamuutustega kohanemisele. Reovee ülevoolu negatiivse mõju vähendamiseks peaksid liikmesriigid püüdma suurendada

linnapiirkondades rohe- ja sinialasid, võttes arvesse linnaruumi haljastamise platvormi, mis pakub linnade toetamiseks suuniseid ja teadmisi. Liikmesriigid peaksid püüdma arendada ka uusi taristuid, seades prioriteediks rohelise ja sinise taristu, nagu linna rohealad, haljaskatused, taimestunud kraavid, märgalad ja säilitustiigid, mis projekteeritakse elurikkuse toetamiseks. Ennetusmeetmed, mille eesmärk on vältida reostumata vihmavee sattumist kogumissüsteemidesse, ning rohe- ja sinialade suurendamise meetmed peaksid hõlmama meetmeid loomuliku veesidumisvõime ja vihmavee kogumise edendamiseks. Muud meetmed võiksid hõlmata parkide, puude ja pärismaiste liikidega metsatukkade, haljaskatuste, niidulilledega rohumaade, aedade, puudega ääristatud tänavate, aasade ja hekkide, tiikide ja vooluveekogude arvu suurendamist, millega piiratakse tiheasustusaladel läbilaskmatute pindade suurust, ning linnaaianduse suurendamist, millega saab luua tolmeldajatele, lindudele ja muudele liikidele hea elupaiga ning lisaks aidata ka otseselt kontrollida ja vähendada vihmavee hulka ja sellega seotud reostust, parandades samal ajal üldist elukvaliteeti sellistes linnades. Asjakohasel juhul tuleks asulareovee käitlemise lõimitud kavade väljatöötamisel kaaluda vee taaskasutamist.

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 8

Komisjoni ettepanek

(8) Selleks et tagada asulareovee käitlemise lõimitud kavade kulutõhusus, on oluline, et need põhineksid arenenud linnapiirkondades kasutatavatel parimatel tavadel. Seepärast peaksid kaalutavad

Muudatusettepanek

(8) Selleks et tagada asulareovee käitlemise lõimitud kavade kulutõhusus, on oluline, et need põhineksid arenenud linnapiirkondades kasutatavatel parimatel tavadel, **võttes arvesse ka digivahendite**

meetmed põhinema kohalike tingimuste põhjalikul analüüsil ning nende aluseks peaks olema ennetav lähenemisviis, mille eesmärk on piirata reostumata vihmavee kogumist ja optimeerida olemasoleva taristu kasutamist. Eelistada tuleks rohelisi arendusi ning uus hall taristu tuleks kavandada üksnes äärmise vajaduse korral. Selleks et kaitsta keskkonda, eriti rannikualade ja merekeskkonda, ning inimeste tervist ebapiisavalt puhastatud asulareovee ärajuhtimise kahjuliku mõju eest, tuleks kõigil vähemalt **1 000** ie tiheasustusaladel rakendada kogu ärajuhitava asulareovee teise astme puhastust.

kättesaadavust ja reovee keemilise koostise pidevat muutumist, mis tuleneb uute toodete turule ilmumisest ja nõuab asjakohaseid meetmeid selliste toodete kindlakstegemiseks ja nende reoveest kõrvaldamiseks. Seepärast peaksid kaalutavad meetmed põhinema kohalike tingimuste põhjalikul analüüsil ning nende aluseks peaks olema ennetav lähenemisviis, mille eesmärk on piirata reostumata vihmavee kogumist ja optimeerida olemasoleva taristu kasutamist, **et saavutada energiasäästu ja aidata kaasa heitkoguste vähendamisele.** Eelistada tuleks rohelisi **ja siniseid** arendusi **ja investeringuid** ning uus hall taristu tuleks kavandada üksnes äärmise vajaduse korral. Selleks et kaitsta keskkonda, eriti rannikualade ja merekeskkonda, ning inimeste tervist, **sealhulgas kaitsta pinna-, põhja- ja joogivett**, ebapiisavalt puhastatud asulareovee ärajuhtimise kahjuliku mõju eest, tuleks kõigil vähemalt **750** ie tiheasustusaladel rakendada kogu ärajuhitava asulareovee teise astme puhastust.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 9 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(9a) On väga oluline, et komisjon võtaks arvesse reovee puhastamisega seotud tohutuid raskusi ja probleeme, näiteks kemikaalide registreerimist, hindamist ja autoriseerimist käsitleva määruse (EÜ) nr 1907/2006 (REACH-määrus) läbivaatamisel seoses per- ja polüfluoritud alküülühendite (PFAS) järkjärgulise kasutuselt kõrvaldamisega. Komisjon juhtis oma 14. oktoobri 2020. aasta teatises „Kestlikkust toetav kemikaalistrateegia. Mürgivaba keskkonna suunas“ tähelepanu sellele, et

per- ja polüfluoritud alküülühenditele (PFAS) tuleb pöörata erilist tähelepanu, võttes arvesse pinnase ja vee, sealhulgas joogivee saastumiste juhtude suurt hulka liidus ja kogu maailmas, tervet haiguste spektrit põdevate inimeste arvu ning sellega seotud ühiskondlikke ja majanduslikke kulusid, ning seadis eesmärgi PFAS-ainete järkjärguliseks kasutuselt kõrvaldamiseks liidus, välja arvatud juhul, kui need on ühiskonna jaoks hädavajalikud.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 10

Komisjoni ettepanek

(10) Seega peaks kolmanda astme puhastus olema kohustuslik tiheasustusaladel, mille reostuskoormus on vähemalt 10 000 ie ja kust juhitakse heitvett alale, kus toimub eutrofeerumine või on seal eutrofeerumisrisk. Tagamaks, et eutrofeerumise piiramiseks tehtavad jõupingutusi koordineeritaks kõigi asjakohaste vesikondade tasandil kogu valgala ulatuses, tuleks käesolevas direktiivis loetleda alad, kus praegu kättesaadavate andmete kohaselt on probleemid eutrofeerumisega. Selleks et tagada liidu asjakohaste õigusaktide sidusus, peaksid liikmesriigid tegema oma territooriumil kindlaks ka muud alad, kus toimub eutrofeerumine või kus on eutrofeerumisrisk; seda tuleks teha Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/60/EÜ,⁴⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/56/EÜ⁴¹ ja nõukogu direktiivi 91/676/EMÜ⁴² kohaselt kogutud andmete põhjal. Piinormide karmistamine, eutrofeerumise suhtes tundlike alade ühtsem ja kaasavam kindlakstegemine ning kohustus tagada kõigist suurematest rajatistest pärit reovee kolmanda astme puhastus aitavad üheskoos

Muudatusettepanek

(10) Seega peaks kolmanda astme puhastus olema kohustuslik tiheasustusaladel, mille reostuskoormus on vähemalt 10 000 ie ja kust juhitakse heitvett alale, kus toimub eutrofeerumine või on seal eutrofeerumisrisk. Tagamaks, et eutrofeerumise piiramiseks tehtavad jõupingutusi koordineeritaks kõigi asjakohaste vesikondade tasandil kogu valgala ulatuses, tuleks käesolevas direktiivis loetleda alad, kus praegu kättesaadavate andmete kohaselt on probleemid eutrofeerumisega. Selleks et tagada liidu asjakohaste õigusaktide sidusus, peaksid liikmesriigid tegema oma territooriumil kindlaks ka muud alad, kus toimub eutrofeerumine või kus on eutrofeerumisrisk, **ning tegema kindlaks, kas need alad on tundlikud lämmastiku või fosfori suhtes**; seda tuleks teha Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/60/EÜ⁴⁰, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/56/EÜ⁴¹ ja nõukogu direktiivi 91/676/EMÜ⁴² kohaselt kogutud andmete põhjal. Piinormide karmistamine, eutrofeerumise suhtes tundlike alade ühtsem ja kaasavam kindlakstegemine ning kohustus tagada

eutrofeerumist piirata. Kuna selleks on vaja täiendavaid investeeringuid riigi tasandil, tuleks liikmesriikidele anda piisavalt aega nõutava taristu rajamiseks.

⁴⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiiv 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1).

⁴¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 2008. aasta direktiiv 2008/56/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse merekeskkonnapoliitika-alane tegevusraamistik (merestrategia raamdirektiiv) (ELT L 164, 25.6.2008, lk 19).

⁴² Nõukogu 12. detsembri 1991. aasta direktiiv 91/676/EMÜ veekogude kaitsmise kohta põllumajandusest lähtuva nitraadireostuse eest (EÜT L 375, 31.12.1991, lk 1).

kõigist suurematest rajatistest pärit reovee kolmanda astme puhastus aitavad üheskoos eutrofeerumist piirata. Kuna selleks on vaja täiendavaid investeeringuid riigi tasandil, tuleks liikmesriikidele anda piisavalt aega nõutava taristu rajamiseks.

⁴⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiiv 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1).

⁴¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 2008. aasta direktiiv 2008/56/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse merekeskkonnapoliitika-alane tegevusraamistik (merestrategia raamdirektiiv) (ELT L 164, 25.6.2008, lk 19).

⁴² Nõukogu 12. detsembri 1991. aasta direktiiv 91/676/EMÜ veekogude kaitsmise kohta põllumajandusest lähtuva nitraadireostuse eest (EÜT L 375, 31.12.1991, lk 1).

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 10 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(10a) Asulareovee sektori potentsiaali arendamine toitainete ringmajanduse suunas ja vee taaskasutuse rakendamise edendamise kooskõlas uue ringmajanduse tegevuskavaga^{1a} tähendaks, et taaskasutusvee suhtes, mida kasutatakse kooskõlas Euroopa vee taaskasutamise määrusega põllumajanduses niisutamiseks, võiks kohaldada käesolevas direktiivis kehtestatud vähem piiravaid nõudeid toitainete eemaldamiseks.

1a Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Uus ringmajanduse tegevuskava. Puhtama ja konkurentsivõimelisema Euroopa nimel.“

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 11

Komisjoni ettepanek

(11) Uusimad teaduslikud teadmised, mis on aluseks mitmele komisjoni strateegiale,⁴³ rõhutavad vajadust võtta meetmeid, et lahendada mikrosaasteainete probleem, sest neid aineid on nüüd leitud kõigis liidu veekogudes. Mõned neist mikrosaasteainetest ohustavad inimeste tervist ja keskkonda isegi väikeses koguses esinedes. Seepärast tuleks kasutusele võtta täiendav, st neljanda astme puhastus, et tagada mitmesuguste mikrosaasteainete eemaldamine asulareoveest. Neljanda astme puhastuse puhul tuleks keskenduda eelkõige orgaanilistele mikrosaasteainetele, mis moodustavad reostusest märkimisväärse osa ja mille jaoks on eemaldamistehnoloogiad juba välja töötatud. **Puhastuse** rakendamise aluseks peaks olema ettevaatusprintsip koos riskipõhise lähenemisviisiga. Seepärast peaksid kõik vähemalt 100 000 ie asulareoveepuhastid tegema neljanda astme puhastust, sest nendest rajatistest tuleb märkimisväärse osa keskkonda lastavatest mikrosaasteainetest ning mikrosaasteainete eemaldamine asulareoveepuhastites on sellises mastaabis kulutõhus. 10 000–100 000 ie tiheasustusalade puhul tuleks liikmesriikidelt nõuda neljanda astme puhastuse rakendamist aladel, mis on mikrosaasteainetega saastumise suhtes tundlikud; need alad tuleks leida selgete kriteeriumide alusel, mida tuleks täpsustada. Sellised alad peaksid hõlmama

Muudatusettepanek

(11) Uusimad teaduslikud teadmised, mis on aluseks mitmele komisjoni strateegiale,⁴³ rõhutavad vajadust võtta meetmeid, et lahendada mikrosaasteainete probleem, sest neid aineid on nüüd leitud kõigis liidu veekogudes **ja need tekivad uute kodu- või tööstustoodete turule ilmumisel ning nõuavad uusi identifitseerimis- ja kõrvaldamismeetodeid reoveest**. Mõned neist mikrosaasteainetest ohustavad inimeste tervist ja keskkonda isegi väikeses koguses esinedes. Seepärast tuleks kasutusele võtta täiendav, st neljanda astme puhastus, et tagada mitmesuguste mikrosaasteainete eemaldamine asulareoveest. Neljanda astme puhastuse puhul tuleks keskenduda eelkõige orgaanilistele mikrosaasteainetele, mis moodustavad reostusest märkimisväärse osa ja mille jaoks on eemaldamistehnoloogiad juba välja töötatud. **Puhastus peaks toimuma kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2000/60/EÜ (veepoliitika raamdirektiiv) ning selle** rakendamise aluseks peaks olema ettevaatusprintsip koos riskipõhise lähenemisviisiga. Seepärast peaksid kõik vähemalt 150 000 ie asulareoveepuhastid tegema neljanda astme puhastust, sest nendest rajatistest tuleb märkimisväärse osa keskkonda lastavatest mikrosaasteainetest ning mikrosaasteainete eemaldamine asulareoveepuhastites on

kohti, kus puhastatud asulaheitvee juhtimisel veekogudesse on lahjendusaste väike või kus suublat kasutatakse joogivee võtmiseks või on see suplusveekogu. Selleks et vältida neljanda astme puhastuse rakendamise nõuet **10 000–100 000** ie tiheasustusalade puhul, peaksid liikmesriigid standarditud riskihinnangu alusel tõendama, et puudub keskkonna- ja rahvaterviserisk. Selleks et anda liikmesriikidele piisavalt aega kavandada ja rajada vajalikud taristud, tuleks neljanda astme puhastuse rakendamise nõuet kohaldada selgete vahe-eesmärkidega järkjärgult **aastani 2040**.

sellises mastaabis kulutõhus. **35 000–150 000** ie tiheasustusalade puhul tuleks liikmesriikidelt nõuda neljanda astme puhastuse rakendamist aladel, mis on mikrosasteainetega saastumise suhtes tundlikud; need alad tuleks leida selgete kriteeriumide alusel, mida tuleks täpsustada. ***Neis kriteeriumides tuleks eelkõige kajastada mikroplasti ja PFASidega seotud riske.*** Sellised alad peaksid hõlmama kohti, kus puhastatud asulaheitvee juhtimisel veekogudesse on lahjendusaste väike või kus suublat kasutatakse joogivee võtmiseks või on see suplusveekogu. Selleks et vältida neljanda astme puhastuse rakendamise nõuet **35 000–150 000** ie tiheasustusalade puhul, peaksid liikmesriigid standarditud riskihinnangu alusel tõendama, et puudub keskkonna- ja rahvaterviserisk. Selleks et anda liikmesriikidele piisavalt aega kavandada ja rajada vajalikud taristud, tuleks neljanda astme puhastuse rakendamise nõuet kohaldada selgete vahe-eesmärkidega järkjärgult ***kuni [palun lisada kuupäev: viisteist aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva]***.

⁴³ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa strateegia plasti kohta ringmajanduses“ (COM(2018) 028 final); Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele „Euroopa Liidu strateegiline lähenemisviis ravimitele keskkonnas“ (COM(2019) 128 final); Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Kestlikkust toetav kemikaalistrateegia. Mürgivaba keskkonna loomise suunas“ (COM(2020) 667 final); Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Heas seisundis planeet kõigi jaoks. ELi tegevuskava „Õhu, vee ja

⁴³ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa strateegia plasti kohta ringmajanduses“ (COM(2018) 028 final); Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele „Euroopa Liidu strateegiline lähenemisviis ravimitele keskkonnas“ (COM(2019) 128 final); Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Kestlikkust toetav kemikaalistrateegia. Mürgivaba keskkonna loomise suunas“ (COM(2020) 667 final); Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Heas seisundis planeet kõigi jaoks. ELi tegevuskava „Õhu, vee ja

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 13

Komisjoni ettepanek

(13) Mikrosaasteainete asulareoveest eemaldamiseks vajalik neljanda astme puhastus toob kaasa täiendavaid kulusid näiteks seoses seirega ja teatavatesse asulareoveepuhastitesse paigaldatavate uute täiustatud seadmetega. Nende täiendavate kulude katmiseks ja Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 191 lõikes 2 väljendatud põhimõtte kohaselt, et saastaja maksab, on oluline, et tootjad, kes lasevad liidu turule tooteid, milles sisalduvad ained leitakse toote olelusringi lõppedes mikrosaasteainetena asulareoveest, vastutavad oma tegevusega seoses tekkinud ainete eemaldamiseks vajaliku täiendava puhastuse eest. Selle saavutamiseks kõige sobivam vahend on laiendatud tootjavastutuse süsteem, sest see piiraks rahalist mõju maksumaksjatele ja veetariifile ning stimuleeriks ühtlasi keskkonnahoidlikemate toodete väljatöötamist. Täiendavat puhastust (neljanda astme puhastus) vajavas asulareovees leitud mikrosaasteainete peamised allikad on praegu ravimite ja kosmeetikatoodete jäägid. Seepärast tuleks nende kahe tootekategooria suhtes kohaldada laiendatud tootjavastutust.

Muudatusettepanek

(13) Mikrosaasteainete asulareoveest eemaldamiseks vajalik neljanda astme puhastus toob kaasa täiendavaid kulusid näiteks seoses seirega ja teatavatesse asulareoveepuhastitesse paigaldatavate uute täiustatud seadmetega. Nende täiendavate kulude katmiseks ja Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 191 lõikes 2 väljendatud põhimõtte kohaselt, et saastaja maksab, on oluline, et tootjad, kes lasevad liidu turule tooteid, milles sisalduvad ained leitakse toote olelusringi lõppedes mikrosaasteainetena asulareoveest, vastutavad oma tegevusega seoses tekkinud ainete eemaldamiseks vajaliku täiendava puhastuse eest. Selle saavutamiseks kõige sobivam vahend on laiendatud tootjavastutuse süsteem, sest see piiraks rahalist mõju maksumaksjatele ja veetariifile ning stimuleeriks ühtlasi keskkonnahoidlikemate toodete väljatöötamist. ***Selleks et piirata soovimatuid tagajärgi elutähtsate toodete kättesaadavusele ja taskukohasusele ning neile juurdepääsetavusele, tuleks tootjavastutust täiendada riigisiseste rahastamismeetmetega, kuna laiendatud tootjavastutusega hõlmatud sektoritel on suur ühiskondlik väärtus. Laiendatud tootjavastutuse süsteeme tuleks rakendada kooskõlas käesoleva direktiivi ülevõtmissätetes sätestatud tähtajaga. ELi toimimise lepingu artikli 191 kohaselt on liidu keskkonnapoliitika eesmärk tagada kaitstuse kõrge tase, võttes arvesse liidu eri piirkondade olukorra mitmekesisust. See peab rajanema ettevaatusprintsipiilil ja põhimõtetel, mille järgi tuleb võtta***

ennetusmeetmeid ja keskkonnakahju tuleb heastada eeskätt kahju tekkimise kohas ning saastaja peab maksma. Põhimõte „saastaja maksab“ osutab põhimõttele, mille kohaselt saastaja peaks kandma oma saaste või keskkonnakahjuga seotud kulud, sealhulgas saaste vältimiseks, tõrjeks ja heastamiseks võetavate meetmete kulud. Käesolevas direktiivis sätestatud laiendatud tootjavastutuse süsteem põhineb põhimõttel „saastaja maksab“ ja selle eesmärk on täielik rakendamine koos riikliku panusega, kuna on vaja täiendavat uurimist, et tagada täielik vastutus kogu põhjustatud reostuse eest ja täielik rahastamine, et mitte kahjustada elutähtsate toodete kättesaadavust ja neile juurdepääsetavust. Täiendavat puhastust (neljanda astme puhastus) vajavas asulareovees leitud mikrosaasteainete peamised allikad on praegu ravimite ja kosmeetikatoodete jäägid. Seepärast tuleks nende kahe tootekategooria suhtes kohaldada laiendatud tootjavastutust. Riiklike erinevuste tõttu tuleks liikmesriikidele anda piisavalt paindlikkust, et määrata kindlaks, millised tooted liigitatakse elutähtsateks toodeteks, milleks võivad olla näiteks ravimid, millel on suur mõju elukvaliteedile, hügieenitooted või päikesekaitsevahendid. Tooterühmade loetelu tuleks tulevikus vajaduse korral kohandada vastavalt teaduse ja tehnoloogia arengule, turule lastud toodete valiku arengule ja seire abil saadud uutele andmetele.

Muudatusettepanek 16

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 13 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(13a) Mikro- ja nanoplastireostust põhjustavad sageli sünteetiliste tekstiilide

värvimis- ja pesemisprotsessid, kuna sünteetilised mikrokiud paisatakse reovette. See kehtib eelkõige plastist mikrokiudude ja nanoplasti, makroplasti tükkide, makroprügi ja muudest plasti degradatsiooni vormidest tulenevate osakeste kohta, mille olemasolu keskkonnas ja ookeanis on pikka aega alahinnatud. Enamik tekstiilist pärit mikroplasti eraldub esimese viie kuni kümne pesemise ajal ning see üksnes tugevdab seost kiirmoe ja mikroplastireostuse vahel. Komisjon peaks kooskõlas oma algatusega „Mikroplastireostus – meetmed selle keskkonnamõju vähendamiseks“ esitama seadusandliku ettepaneku koos mõjuhinnanguga, et muuta uutele pesumasinatele mikrokiufiltrite paigaldamine ELi tasandil 31. detsembriks 2027 kohustuslikuks.

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 14

Komisjoni ettepanek

(14) Sellegipoolest peaks laiendatud tootjavastutuse kohustuste puhul olema võimalik maksuvabastus, kui tooteid lastakse turule väikeses koguses, st alla kahe tonni, kuna sellisel juhul oleks tootja täiendav halduskoormus keskkonnakasuga võrreldes ebaproportsionaalne. Samuti peaks maksuvabastus olema võimalik, kui tootja suudab tõendada, et toote olemusliku lõppedes mikroaasteaineid ei teki. Selline olukord on näiteks juhul, kui on võimalik tõendada, et tootejäägid on reovees või keskkonnas kiiresti biolagunevad või ei jõuagi asulareoveepuhastisse. Komisjonile tuleks anda õigus võtta vastu rakendusakte, et kehtestada nende turule lastavate toodete kindlakstegemise üksikasjalikud kriteeriumid, mis oma olemusliku lõppedes reovees mikroaasteaineid ei tekita. Nende

Muudatusettepanek

(14) Sellegipoolest peaks laiendatud tootjavastutuse kohustuste puhul olema võimalik maksuvabastus, kui tooteid lastakse turule väikeses koguses, st alla kahe tonni, **arvutatuna liidu turu kohta**, kuna sellisel juhul oleks tootja täiendav halduskoormus keskkonnakasuga võrreldes ebaproportsionaalne. Samuti peaks maksuvabastus olema võimalik, kui tootja suudab tõendada, **et tema poolt turule lastavad tooted on kiiresti biolagunevad või** et toote olemusliku lõppedes mikroaasteaineid ei teki. Selline olukord on näiteks juhul, kui on võimalik tõendada, et tootejäägid on reovees või keskkonnas kiiresti biolagunevad või ei jõuagi asulareoveepuhastisse. Komisjonile tuleks anda õigus võtta vastu rakendusakte, et kehtestada nende turule lastavate toodete

kriteeriumide väljatöötamisel peaks komisjon arvesse võtma teaduslikku või muud tehnilist teavet, sealhulgas asjakohaseid rahvusvahelisi standardeid.

kindlakstegemise üksikasjalikud kriteeriumid, mis oma olelusringi lõppedes reovees mikrosaasteaineid ei tekita. Nende kriteeriumide väljatöötamisel peaks komisjon arvesse võtma teaduslikku või muud tehnilist teavet, sealhulgas asjakohaseid rahvusvahelisi standardeid.

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 14 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(14a) Kui liikmesriigid tagavad, et tootjatel on laiendatud tootjavastutus, peaks neil olema võimalik riiklikke eripärasid arvesse võttes lisada muid sektoreid, nagu pestitsiidid, majapidamistooted ja plasti lisaaained, tuginedes tõenditele, mille kohaselt mikrosaasteained esinevad vees pärast kolmanda astme puhastust, settes või püsivalt süsteemis.

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 15

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(15) Selleks et vältida võimalikke siseturu moonutusi, tuleks käesolevas direktiivis sätestada laiendatud tootjavastutuse rakendamise miinimumnõuded, kuid süsteemi tegelik korraldus tuleks otsustada riigi tasandil. Tootjate rahalised maksed peaksid olema proportsionaalsed toodete kogusega, mida nad turule lasevad, ja nende toodete jääkide ohtlikkusega. Need maksed peaksid katma mikrosaasteainete seirega, turule lastavate toodete kogust ja ohtlikkust kajastava statistika kogumise, esitamise ja erapooletu

(15) Selleks et vältida võimalikke siseturu moonutusi, tuleks käesolevas direktiivis sätestada laiendatud tootjavastutuse rakendamise miinimumnõuded, kuid süsteemi tegelik korraldus tuleks otsustada riigi tasandil. ***Komisjon peaks andma laiendatud tootjavastutuse süsteemide kohta suuniseid, et võimaldada nende ühtlustatud rakendamist liikmesriikides.*** Tootjate rahalised maksed peaksid olema proportsionaalsed toodete kogusega, mida nad turule lasevad, ja nende toodete jääkide

kontrollimisega ning käesoleva direktiivi kohaselt asulareovee neljanda astme puhastuse tõhusa **rakendamise**ga seotud kulud, **kuid mitte neid ületama**. Kuna asulareovett puhastatakse kokkukogutuna, on asjakohane kehtestada nõue, et tootjad ühineksid keskorganisatsiooniga, mis täidab nende eest neile laiendatud tootjavastutusega pandud kohustusi.

ohtlikkusega. Need maksed **koos riigisestest rahastamisemeetmetega** peaksid katma mikrosaateainete seirega, turule lastavate toodete kogust ja ohtlikkust kajastava statistika kogumise, **analüüsi**, esitamise ja erapooletu kontrollimisega, **tarbijatele piisava teabe andmisega** ning käesoleva direktiivi kohaselt asulareovee neljanda astme puhastuse tõhusa **rakendamise ja käitamise**ga seotud kulud. Kuna asulareovett puhastatakse kokkukogutuna, on asjakohane kehtestada nõue, et tootjad ühineksid keskorganisatsiooniga, mis täidab nende eest neile laiendatud tootjavastutusega pandud kohustusi.

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 16

Komisjoni ettepanek

(16) Hindamisest on ka selgunud, et reoveepuhastussektoris on võimalus vähendada sektori enda energiatarbimist ja toota taastuvenergiat, näiteks kasutada asulareoveepuhastite olemasolevaid pindu päikeseenergia tootmiseks või toota reoveesetetest biogaasi. Lisaks näidati hindamises seda, et ilma selgete kohustusteta võib selles sektoris oodata vaid osalist edu. Sellega seoses tuleks liikmesriikidelt nõuda, et nad tagaksid, et kõigi nende territooriumil asuvate vähemalt 10 000 ie reostuskoormusega asulareoveepuhastite aastane koguenergiakulu ei ületaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001⁴⁴ artikli 2 lõikes 1 määratletud taastuvenergia kogust, mida need asulareoveepuhastid toodavad. Selle eesmärgini tuleks vahe-eesmärkide kaudu järkjärgult jõuda 31. detsembriks 2040. Selle energianeutraalsuse eesmärgi saavutamine aitab sektoris vähendada välditavat kasvuhoonegaaside heidet 46 %

Muudatusettepanek

(16) Hindamisest on ka selgunud, et reoveepuhastussektoris on võimalus vähendada sektori enda energiatarbimist ja toota taastuvenergiat, näiteks kasutada asulareoveepuhastite olemasolevaid pindu päikeseenergia tootmiseks või toota reoveesetetest biogaasi, **samuti kasutades soojus- või kineetilist energiat või muid taastuvaid energiaallikaid, mis võivad muutuda kättesaadavaks taastuvenergia direktiiviga (2009/28/EÜ) kooskõlas olevate tulevaste teadusuuringute tulemusena**. Lisaks näidati hindamises seda, et ilma selgete kohustusteta võib selles sektoris oodata vaid osalist edu. Sellega seoses tuleks liikmesriikidelt nõuda, et nad tagaksid, et kõigi nende territooriumil asuvate vähemalt 10 000 ie reostuskoormusega asulareoveepuhastite aastane koguenergiakulu ei ületaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001⁴⁴ artikli 2 lõikes 1 määratletud taastuvenergia kogust, mida need asulareoveepuhastid toodavad,

ning saavutada 2050. aasta kliimaneutraalsuse eesmärgid ja nendega seotud riiklikud ja liidu eesmärgid, näiteks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2018/842⁴⁵ sätestatud eesmärgid. EList pärit biogaasi ja päikeseenergia tootmise edendamine ja energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtet⁴⁶ järgides energiatõhususe parandamise meetmete soodustamine ehk energiapoliitika kujundamisel ja ajakohaste investeerimisotsuste tegemisel kulutõhusate energiatõhususe parandamise meetmete täielik arvessevõtmine aitab vähendada ka liidu energiasõltuvust, mis on üks komisjoni kavas „REPowerEU“⁴⁷ esitatud eesmärkidest. See on kooskõlas ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2018/844 ning direktiiviga (EL) 2018/2001,⁴⁸ milles asulareovee puhastusjaamad on liigitatud taastuvenergia eelisarendusaladeks ehk on kinnitatud, et need kohad on eriti sobivad taastuvenergia tootmiseseadmete paigaldamiseks. Selleks et optimaalsete meetmetega saavutada iga asulareoveepuhasti ja kogumissüsteemi energianeutraalsuse eesmärk, peaksid liikmesriigid tagama, et iga nelja aasta järel tehakse **energiaaudit** kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/27/EL⁴⁹ artikliga 8. Need auditid peaksid hõlmama taastuvenergia kulutõhusa kasutamise või tootmise võimaluste kindlakstegemist direktiivi 2012/27/EÜ VI lisas esitatud kriteeriumide alusel.

kasutades näiteks kohapeal või läheduses asuvat energiatootmissüsteemi või panustades välisesse energiatootmissüsteemi, näiteks reoveesetete saatmisega kesksesse biogaasi tootmise rajatisse. Selle eesmärgini tuleks vahe-eesmärkide kaudu järkjärgult jõuda 31. detsembriks 2040. Selle energianeutraalsuse eesmärgi saavutamine aitab sektoris vähendada välditavat kasvuhooonegaaside heidet 46 % ning saavutada 2050. aasta kliimaneutraalsuse eesmärgid ja nendega seotud riiklikud ja liidu eesmärgid, näiteks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2018/842⁴⁵ sätestatud eesmärgid. EList pärit biogaasi ja päikeseenergia tootmise edendamine ja energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtet⁴⁶ järgides energiatõhususe parandamise meetmete soodustamine ehk energiapoliitika kujundamisel ja ajakohaste investeerimisotsuste tegemisel kulutõhusate energiatõhususe parandamise meetmete täielik arvessevõtmine aitab vähendada ka liidu energiasõltuvust, mis on üks komisjoni kavas „REPowerEU“⁴⁷ esitatud eesmärkidest. See on kooskõlas ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2018/844 ning direktiiviga (EL) 2018/2001,⁴⁸ milles asulareovee puhastusjaamad on liigitatud taastuvenergia eelisarendusaladeks ehk on kinnitatud, et need kohad on eriti sobivad taastuvenergia tootmiseseadmete paigaldamiseks. Selleks et optimaalsete meetmetega saavutada iga asulareoveepuhasti ja kogumissüsteemi energianeutraalsuse eesmärk, peaksid liikmesriigid tagama, et iga nelja aasta järel tehakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/27/EL⁴⁹ artikliga 8 ***energiaaudit koos tegevuskavaga, milles sätestatakse meetmed, mida tuleb puhastites nende energiatarbimise vähendamiseks rakendada. Selliste audititega peaks kaasnema tegevuskava, milles on sätestatud meetmed, mida tuleb puhastites nende energiatarbimise vähendamiseks rakendada, välja arvatud***

juhul, kui puhastid on saavutanud oma käesoleva direktiivi või mis tahes rangemate riiklike eesmärkide kohase maksimaalse energiatõhususe. Need auditid peaksid hõlmama ka kooskõlas energiatõhususe esikohale seadmise põhimõttega energiatarbimise vähendamise, heitsoojuse kohapeal või kaugküttesüsteemi kaudu kulutõhusa taaskasutamise ja kasutamise või taastuvenergia kulutõhusa kasutamise või tootmise võimaluste kindlakstegemist direktiivi 2012/27/EÜ VI lisas esitatud kriteeriumide alusel, samuti metaani ja dilämmastikoksiidi heitkoguste vähendamise võimaluste väljaselgitamist.

⁴⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82).

⁴⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/842, milles käsitletakse liikmesriikide kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heidet aastatel 2021–2030, millega panustatakse kliimameetmetesse, et täita Pariisi kokkuleppega võetud kohustused, ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 (ELT L 156, 19.6.2018, lk 26).

⁴⁶ Komisjoni 28. septembri 2021. aasta soovitus (EL) 2021/1749 energiatõhususe esikohale seadmine põhimõtete rakendamine — Suunised ja näited põhimõtte rakendamise kohta otsuste tegemise protsessis energiasektoris ja mujal.

⁴⁷ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele: kava „REPowerEU“ (COM/2022/230 final).

⁴⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/844, millega muudetakse direktiivi 2010/31/EL

⁴⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82).

⁴⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/842, milles käsitletakse liikmesriikide kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heidet aastatel 2021–2030, millega panustatakse kliimameetmetesse, et täita Pariisi kokkuleppega võetud kohustused, ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 (ELT L 156, 19.6.2018, lk 26).

⁴⁶ Komisjoni 28. septembri 2021. aasta soovitus (EL) 2021/1749 energiatõhususe esikohale seadmine põhimõtete rakendamine — Suunised ja näited põhimõtte rakendamise kohta otsuste tegemise protsessis energiasektoris ja mujal.

⁴⁷ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele: kava „REPowerEU“ (COM/2022/230 final).

⁴⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/844, millega muudetakse direktiivi 2010/31/EL

hoonete energiatõhususe kohta ja direktiivi 2012/27/EL energiatõhususe kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 210).

⁴⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiiv 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust, muudetakse direktiive 2009/125/EÜ ja 2010/30/EL ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ (ELT L 315, 14.11.2012, lk 1).

hoonete energiatõhususe kohta ja direktiivi 2012/27/EL energiatõhususe kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 210).

⁴⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiiv 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust, muudetakse direktiive 2009/125/EÜ ja 2010/30/EL ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ (ELT L 315, 14.11.2012, lk 1).

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 16 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(16a) Reovesi on põllumajanduse, energeetika ja jäätmete kõrval üks neljast peamisest metaaniheite allikast. Seepärast peaks komisjon tegema mõjuhinnangu põhjal 31. detsembriks 2025 ettepaneku liidu siduva metaaniheite vähendamise eesmärgi kohta 2030. aastaks, mis hõlmab kõiki asjaomaseid heidet tekitavaid sektoreid. Metaaniheite vähendamisel saavutatavad tulemused on 20 aasta lõikes 82,5 korda tõhusamad kui CO₂ heite vähendamine ning võrreldes CO₂-ga, mille lahustumiseks atmosfääris kulub mitusada aastat, lahustub metaan palju kiiremini (12 aastaga) ning seega on metaaniheidet kooskõlas üleilmse metaaniheite vähendamise lubaduse raames võetud kohustusega väga asjakohane ja kasulik vähendada. Lükmesrüügid peaksid tagama, et reoveesektor saavutab kliimanetraalsuse eesmärgi hiljemalt 2050. aastaks, nagu on sätestatud Euroopa kliimamääruses.

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 17

Komisjoni ettepanek

(17) Kuna veereostuse piiriülene iseloom nõuab koostööd naaberliikmesriikide või kolmandate riikide vahel, et sellise reostusega võidelda ja teha kindlaks võimalused selle allikat piirata, tuleks liikmesriikidelt nõuda, et nad teavitaksid üksteist või kolmandaid riike, kui ühes liikmesriigis või kolmandas riigis ärajuhitud asulareoveest põhjustatud ulatuslik veereostus mõjutab või võib tõenäoliselt mõjutada vee kvaliteeti teises liikmesriigis või kolmandas riigis. Kui on toimunud reostumisjuhtum, mis märkimisväärselt mõjutab allavoolu asuvaid veekogusid, tuleb sellest teavitada otsekohe. Komisjoni tuleb teavitada kohtumistest ja vajaduse korral peaks komisjon neist osa võtma, kui liikmesriigid seda taotlevad. Samuti on oluline toime tulla piiriülese reostusega, mis on pärit kolmandatest riikidest, millel on mõne liikmesriigiga ühine veekogu. Kolmandatest riikidest pärit reostuse vastu võitlemiseks võib teha koostööd ja kooskõlastada tegevust kolmandate riikidega ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni (UNECE) veekonventsiooni⁵⁰ või muude asjakohaste piirkondlike konventsioonide, näiteks mere- või jõekonventsioonide raames.

⁵⁰ UNECE piiriveekogude ja rahvusvaheliste järvede kaitse ja kasutamise konventsioon, muudetud, koos otsusega VI/3, milles selgitatakse ühinemismenetlust.

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Muudatusettepanek

(17) Kuna veereostuse piiriülene iseloom nõuab koostööd naaberliikmesriikide või kolmandate riikide vahel, et sellise reostusega võidelda ja teha kindlaks võimalused selle allikat piirata, tuleks liikmesriikidelt nõuda, et nad teavitaksid üksteist või kolmandaid riike, kui ühes liikmesriigis või kolmandas riigis ärajuhitud asulareoveest põhjustatud ulatuslik veereostus mõjutab või võib tõenäoliselt mõjutada vee kvaliteeti teises liikmesriigis või kolmandas riigis. Kui on toimunud reostumisjuhtum, mis märkimisväärselt mõjutab allavoolu asuvaid veekogusid, tuleb sellest teavitada otsekohe, ***kasutades selleks juhureostuse korral õigeaegseid häiresüsteeme kohalikul, piirkondlikul ja piiriülesel tasandil***. Komisjoni tuleb teavitada kohtumistest ja vajaduse korral peaks komisjon neist osa võtma, kui liikmesriigid seda taotlevad. Samuti on oluline toime tulla piiriülese reostusega, mis on pärit kolmandatest riikidest, millel on mõne liikmesriigiga ühine veekogu. Kolmandatest riikidest pärit reostuse vastu võitlemiseks võib teha koostööd ja kooskõlastada tegevust kolmandate riikidega ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni (UNECE) veekonventsiooni⁵⁰ või muude asjakohaste piirkondlike konventsioonide, näiteks mere- või jõekonventsioonide raames.

⁵⁰ UNECE piiriveekogude ja rahvusvaheliste järvede kaitse ja kasutamise konventsioon, muudetud, koos otsusega VI/3, milles selgitatakse ühinemismenetlust.

Põhjendus 18

Komisjoni ettepanek

(18) Selleks et tagada keskkonna ja **inimeste** tervise kaitse, peaksid liikmesriigid tagama, et asulareoveepuhasteid, mis ehitatakse nii, et need vastaksid käesoleva direktiivi nõuetele, projekteeritaks, ehitataks, käitataks ja hooldataks nii, et oleks tagatud piisav toimivus kõigi kohalike normaalsete ilmastikutingimuste korral.

Muudatusettepanek

(18) Selleks et tagada keskkonna ja tervise kaitse **kooskõlas terviseühtsuse põhimõttega**, peaksid liikmesriigid tagama, et **kogumissüsteeme ja** asulareoveepuhasteid, mis ehitatakse nii, et need vastaksid käesoleva direktiivi nõuetele, projekteeritaks, ehitataks, käitataks ja hooldataks nii, et oleks tagatud piisav toimivus kõigi kohalike normaalsete ilmastikutingimuste korral, **ning nad peaksid pidevalt kohandama reovees sisalduvate saasteainete kindlakstegemise meetodeid käsikäes selliste uute toodete turule laskmisega, mida võib hiljem leida reoveest.**

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 19

Komisjoni ettepanek

(19) Asulareoveepuhastitesse suunatakse ka mitteolmereovett, sealhulgas tööstusreovett, mis võib sisaldada mitmesuguseid saasteaineid, mille suhtes direktiivi 91/271/EMÜ sõnaselgelt ei kohaldata, näiteks raskmetallid, mikroplast, mikrosaasteaineid ja muud kemikaalid. Enamikul juhtudel on teadmised sellise reostuse kohta puudulikud, mis võib halvendada puhastusprotsessi toimet ja aidata kaasa suubla reostumisele, samuti takistada reoveesette ja puhastatud heitvee taaskasutust. Seepärast peaksid liikmesriigid korrapäraselt tegema sellise reostuse seiret, mis on pärit asulareoveepuhastisse juhitud ja sealt veekogusse juhitud mitteolmereoveest, ning esitada asjakohaseid aruandeid. Selleks et ennetada ärajuhitud mitteolmereoveest pärit reostust selle allika juures, tuleks kogumissüsteemiga

Muudatusettepanek

(19) Asulareoveepuhastitesse suunatakse ka mitteolmereovett, sealhulgas tööstusreovett, mis võib sisaldada mitmesuguseid saasteaineid, **sealhulgas mikrokiude ja nanoplasti**, mille suhtes direktiivi 91/271/EMÜ sõnaselgelt ei kohaldata, näiteks raskmetallid, mikroplast, mikrosaasteaineid ja muud kemikaalid. Enamikul juhtudel on teadmised sellise reostuse kohta puudulikud, mis võib halvendada puhastusprotsessi toimet ja aidata kaasa suubla reostumisele, samuti takistada reoveesette ja puhastatud heitvee taaskasutust. Seepärast peaksid liikmesriigid korrapäraselt tegema sellise reostuse seiret, mis on pärit asulareoveepuhastisse juhitud ja sealt veekogusse juhitud mitteolmereoveest, ning esitama asjakohaseid aruandeid. Selleks et ennetada ärajuhitud mitteolmereoveest pärit reostust selle allika

ühendatud (tootmis)ettevõtetest reovee ärajuhtimiseks anda eelnevalt luba. Selleks et tagada, et kogumissüsteemid ja asulareoveepuhastid oleksid tehniliselt võimelised saabuvat reostust vastu võtma ja puhastama, tuleks enne nende lubade väljastamist konsulteerida asjaomaste mitteolmereovett vastuvõtvate asulareoveepuhastite käitajatega ning neil peaks olema võimalus väljastatud lubadega tutvuda, et oma puhastusprotsesse vastavalt kohandada. Kui saabuvas vees tehakse kindlaks mitteolmereoveest pärit reostus, peaksid liikmesriigid võtma asjakohaseid meetmeid, et vähendada reostust selle allika juures, ja tõhustama saasteainete seiret kogumissüsteemis nii, et oleks võimalik kindlaks teha reostusallikas, ning vajaduse korral vaatama läbi load, mis anti asjaomastele ühendatud asulareoveepuhastitele. Liidu veevarud on järjest suurema surve all, mis põhjustab mõnes liidu piirkonnas püsivat või ajutist veenappust. Liidu suutlikkus tulla toime üha suureneva survega veevarudele võib paraneda, kui asulate puhastatud heitvett laialdasemalt taaskasutada, piirates magevee võtmist pinnaveekogudest ja põhjaveekogumitest. Seepärast tuleks asulate puhastatud heitvee taaskasutust edendada ja rakendada kõikjal, kus võimalik, võttes ühtlasi arvesse vajadust tagada, et eesmärgina saavutatakse suublate hea ökoloogiline ja keemiline seisund, nagu on määratletud direktiivis 2000/60/EÜ. Asulareovee puhastamise nõuete karmistamine ning meetmed, mida võetakse reostuse paremaks seireks, jälgimiseks ja vähendamiseks selle allika juures, mõjutavad asula puhastatud heitvee kvaliteeti ja toetavad seega vee taaskasutust. Kui vett taaskasutatakse põllumajanduses niisutamiseks, tuleks seda teha kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 2020/741⁵¹.

juures, tuleks kogumissüsteemiga ühendatud (tootmis)ettevõtetest reovee ärajuhtimiseks anda eelnevalt luba. Selleks et tagada, et kogumissüsteemid ja asulareoveepuhastid oleksid tehniliselt võimelised saabuvat reostust vastu võtma ja puhastama, tuleks enne nende lubade väljastamist konsulteerida asjaomaste mitteolmereovett vastuvõtvate asulareoveepuhastite käitajatega, **kes peaksid andma oma nõusoleku**, ning neil peaks olema võimalus väljastatud lubadega tutvuda, et oma puhastusprotsesse vastavalt kohandada. **Lisaks peaks mitteolmereovett vastu võtvatel kogumissüsteemide ja asulareoveepuhastite käitajatel olema lubatud teha seiret selle heitvee suhtes enne, kui see siseneb kogumissüsteemidesse ja asulareoveepuhastitesse.** Kui saabuvas vees tehakse kindlaks mitteolmereoveest pärit reostus, peaksid liikmesriigid võtma asjakohaseid meetmeid, et vähendada reostust selle allika juures, ja tõhustama saasteainete seiret kogumissüsteemis nii, et oleks võimalik kindlaks teha reostusallikas, ning vajaduse korral vaatama läbi load, mis anti asjaomastele ühendatud asulareoveepuhastitele. Liidu veevarud on järjest suurema surve all, mis põhjustab mõnes liidu piirkonnas püsivat või ajutist veenappust. Liidu suutlikkus tulla toime üha suureneva survega veevarudele võib paraneda, kui asulate puhastatud heitvett laialdasemalt taaskasutada, piirates magevee võtmist pinnaveekogudest ja põhjaveekogumitest. Seepärast tuleks asulate puhastatud heitvee taaskasutust edendada ja rakendada kõikjal, kus võimalik, **eelkõige tööstusprotsessides ning kaugküttes ja -jahutuses. Liikmesriigid peaksid koostama riiklikud vee säästmise ja taaskasutuse kavad, milles määratakse kindlaks vee taaskasutuse ja vee säästmise eesmärgid kõigis sektorites, mille puhul seda peetakse asjakohaseks**, võttes ühtlasi arvesse vajadust tagada, et eesmärgina saavutatakse suublate hea ökoloogiline ja keemiline seisund, nagu on määratletud

direktiivis 2000/60/EÜ, **tagades minimaalse ökoloogilise vooluhulga.** Asulareovee puhastamise nõuete karmistamine ning meetmed, mida võetakse reostuse paremaks seireks, jälgimiseks ja vähendamiseks selle allika juures, mõjutavad asula puhastatud heitvee kvaliteeti ja toetavad seega vee taaskasutust. Kui vett taaskasutatakse põllumajanduses niisutamiseks, tuleks seda teha kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 2020/741⁵¹.

⁵¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. mai 2020. aasta määrus (EL) 2020/741, mis käsitleb vee taaskasutuse miinimumnõudeid (ELT L 177, 5.6.2020, lk 32).

⁵¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. mai 2020. aasta määrus (EL) 2020/741, mis käsitleb vee taaskasutuse miinimumnõudeid (ELT L 177, 5.6.2020, lk 32).

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 19 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(19a) Selle vee ja energia vahelise seose keskmes on kiiresti kasvav arusaam, et kliima- ja veesüsteemid on omavahel seotud ning ühe süsteemi muutused põhjustavad teises süsteemis olulisi mittelineaarseid muutusi. Seepärast tuleks kliimanetraalsuse eesmärke ja veevarudele pööratavat tähelepanu arendada vastastikku tugevdaval viisil, saavutades aruka veekasutusega ühiskonna. See tähendab ühiskonda, kus vee väärtust tunnustatakse ja mõistetakse, kõiki olemasolevaid veeallikaid majandatakse viisil, millega välditakse veepuudust ja -reostust; veesüsteem on demograafiliste muutuste, põudade ja üleujutuste mõju suhtes vastupidav ning kõik asjaomased sidusrühmad on kaasatud kestliku veemajanduse tagamisse, samal ajal kui vee- ja ressursiringlus on suures osas suletud, et

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 20

Komisjoni ettepanek

(20) Selleks et tagada käesoleva direktiivi nõuetekohane rakendamine ja eelkõige heite piirnormide järgimine, on oluline teha keskkonda juhitava puhastatud asulaheitvee seiret. Seire tegemiseks tuleks riigi tasandil kehtestada süsteem, mille kaudu on kohustuslik taotleda enne puhastatud heitvee keskkonda juhtimist vastav luba. Selleks et **vältida** plastist biokilekandjate **soovimatut sattumist keskkonda asulareoveepuhastitest, kus neid kasutatakse**, on oluline, et heitvee ärajuhtimise luba hõlmaks konkreetset kohustust **sellist ärajuhtimist** pidevalt jälgida **ja ennetada sellist** biokilekandjate **sattumist keskkonda**.

Muudatusettepanek

(20) Selleks et tagada käesoleva direktiivi nõuetekohane rakendamine ja eelkõige heite piirnormide järgimine, on oluline teha keskkonda juhitava puhastatud asulaheitvee seiret. Seire tegemiseks tuleks riigi tasandil kehtestada süsteem, mille kaudu on kohustuslik taotleda enne puhastatud heitvee keskkonda juhtimist vastav luba. Selleks et **pidevalt ära hoida nii juhuslikke ägedaid lekkeid kui ka** plastist biokilekandjate, **sealhulgas biokandjate, biohelmeste ja polüstüreenhelmeste pidevat hajutatud leket keskkonda asulareoveepuhastitest**, on oluline, et heitvee ärajuhtimise luba hõlmaks konkreetset kohustust **kasutada sobivaid kogumislahendusi, nagu restid ja võrgud, et vältida reostuse keskkonda sattumist ning plastist biokilekandjate heidet** pidevalt jälgida. **Selleks et valmistuda biokilekandjate kasutamise eeldatavaks kasvuks ja tehnoloogiliseks arenguks asjaomases sektoris, peaks plastist biokilekandja määratlus hõlmama kõiki olemasolevaid tehnoloogiaid ja olema samas tulevikukindel ja piisavalt paindlik, et võtta arvesse tulevase arenguid selles valdkonnas.**

Muudatusettepanek 27

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 21

Komisjoni ettepanek

(21) Keskkonna kaitstuse tagamiseks

Muudatusettepanek

(21) Keskkonna kaitstuse tagamiseks

tuleks teatavatest tööstussektoritest biolagundatava mitteolmereovee otse keskkonda juhtimiseks taotlema eelnevat luba ja sellise juhtimise suhtes tuleks kohaldada asjakohaseid nõudeid. Nende nõuetega tuleks tagada, et teatavates tööstussektorites otse ärajuhitav vesi läbiks teise, kolmanda ja neljanda astme puhastuse sedamööda, kuidas see on vajalik *inimeste* tervise ja keskkonna kaitseks.

tuleks teatavatest tööstussektoritest biolagundatava mitteolmereovee otse keskkonda juhtimiseks taotlema eelnevat luba ja sellise juhtimise suhtes tuleks kohaldada asjakohaseid nõudeid. Nende nõuetega tuleks tagada, et teatavates tööstussektorites otse ärajuhitav vesi läbiks teise, kolmanda ja neljanda astme puhastuse sedamööda, kuidas see on vajalik *terviseühtsuse põhimõtte kohaseks* tervise *kaitseks* ja keskkonna kaitseks, *ning et lõppanalüüsis järgitaks puhastatud reoveele kehtestatud parameetreid.*

Muudatusettepanek 28

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 22

Komisjoni ettepanek

(22) Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 168 lõike 1 kohaselt täiendavad liidu meetmed liikmesriikide poliitikat ning nende eesmärk on parandada rahvatervist ja ennetada haigusi. Selleks et tagada asulareovee seisundi põhjal kogutud asjakohaste rahvatervise andmete optimaalne kasutamine, tuleks korraldada asulareovee seire ja kasutada seda ennetaval või varajase hoiatuse eesmärgil, näiteks konkreetse viiruse leidmine asulareoveest on märk epideemia või pandeemia tekkimisest. Liikmesriigid peaksid korraldama püsiva dialoogi ja tegevuse kooskõlastamine rahvatervise eest vastutavate pädevate asutuste ja asulareovee käitluse eest vastutavate pädevate asutuste vahel. Sellise kooskõlastamise käigus tuleks luua loetelu rahvatervise seisukohast olulistest parameetritest, mille seiret asulareovees teha, samuti otsustada proovide võtmise sagedus ja koht. See lähenemisviis kasutab ära ja täiendab teisi liidu algatusi rahvatervise kaitse valdkonnas, näiteks keskkonnaseiret, mis hõlmab reovee

Muudatusettepanek

(22) Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 168 lõike 1 kohaselt täiendavad liidu meetmed liikmesriikide poliitikat ning nende eesmärk on parandada rahvatervist ja ennetada haigusi. Selleks et tagada asulareovee seisundi põhjal kogutud asjakohaste rahvatervise andmete optimaalne kasutamine, tuleks korraldada asulareovee seire ja kasutada seda ennetaval või varajase hoiatuse eesmärgil, näiteks konkreetse viiruse leidmine asulareoveest on märk epideemia või pandeemia tekkimisest, *nagu see oli COVID-19 pandeemia ajal.* Liikmesriigid peaksid korraldama püsiva dialoogi ja tegevuse kooskõlastamine rahvatervise eest vastutavate pädevate asutuste ja asulareovee käitluse eest vastutavate pädevate asutuste vahel *ning jagama selgelt nende pädevate asutuste vahel ülesanded, kohustused ja kulud.* Sellise kooskõlastamise käigus tuleks luua loetelu rahvatervise seisukohast olulistest parameetritest, mille seiret asulareovees teha, samuti otsustada proovide võtmise sagedus ja koht. See lähenemisviis kasutab

seiret⁵². Tuginedes COVID-19 pandeemia jooksul kogutud teabele ning kogemustele, mis saadi komisjoni soovitusel (ühise lähenemisviisi kohta reovees leiduva SARS-CoV-2 ja selle variantide süstemaatilise seire kehtestamiseks ELis, edaspidi „soovitus“)⁵³ rakendamisel, tuleks liikmesriikidelt nõuda **SARS-CoV-2 ja selle variantidega seotud** terviseparameetrite korrapärase seire tegemist. Selleks et tagada ühtlustatud meetodite kasutamine, peaksid liikmesriigid võimalikult suurel määral kasutama SARS-CoV-2 ja selle variantide seireks soovitusel esitatud proovivõtu- ja analüüsimeetodeid.

⁵² Komisjoni teatis „ELi tervisealasteks hädaolukordadeks valmisoleku ja neile reageerimise asutus (HERA) – järgmine samm Euroopa tervisealiidu väljakujundamise suunas (COM(2021) 576 final).

⁵³ Komisjoni 17. märtsi 2021. aasta soovitus (EL) 2021/472 ühise lähenemisviisi kohta reovees leiduva SARS-CoV-2 ja selle variantide süstemaatilise seire kehtestamiseks ELis (ELT L 98, 19.3.2021, lk 3).

Muudatusettepanek 29

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 23 a (uus)

Komisjoni ettepanek

ära ja täiendab teisi liidu algatusi rahvatervise kaitse valdkonnas, näiteks keskkonnaseiret, mis hõlmab reovee seiret⁵². Tuginedes COVID-19 pandeemia jooksul kogutud teabele ning kogemustele, mis saadi komisjoni soovitusel (ühise lähenemisviisi kohta reovees leiduva SARS-CoV-2 ja selle variantide süstemaatilise seire kehtestamiseks ELis, edaspidi „soovitus“)⁵³ rakendamisel, tuleks liikmesriikidelt nõuda terviseparameetrite korrapärase seire tegemist. Selleks et tagada ühtlustatud meetodite kasutamine, peaksid liikmesriigid võimalikult suurel määral kasutama SARS-CoV-2 ja selle variantide seireks soovitusel esitatud proovivõtu- ja analüüsimeetodeid.

⁵² Komisjoni teatis „ELi tervisealasteks hädaolukordadeks valmisoleku ja neile reageerimise asutus (HERA) – järgmine samm Euroopa tervisealiidu väljakujundamise suunas (COM(2021) 576 final).

⁵³ Komisjoni 17. märtsi 2021. aasta soovitus (EL) 2021/472 ühise lähenemisviisi kohta reovees leiduva SARS-CoV-2 ja selle variantide süstemaatilise seire kehtestamiseks ELis (ELT L 98, 19.3.2021, lk 3).

Muudatusettepanek

(23a) Käesolevas direktiivis tunnustatakse Maailma Terviseorganisatsiooni poolt tunnustatud terviseühitsuse põhimõtet kui integreeritud ja ühendavat lähenemisviisi, mille eesmärk on kestlikult tasakaalustada ja optimeerida inimeste, loomade ja ökosüsteemide tervist. Terviseühitsuse

põhimõtte puhul tunnistatakse, et inimeste, kodu- ja metsloomade, taimede ja laiema keskkonna, sealhulgas ökosüsteemide tervis on omavahel tihedalt seotud ja üksteisest sõltuv. Seepärast on asjakohane sätestada, et reovee puhastamine peaks hõlmama kahjuliku terviseohu, sealhulgas epideemiade vältimist, ning austada õigust puhtale, tervislikule ja kestlikule keskkonnale. Seoses G7 võetud kohustusega tunnistada antimikroobikumiresistentsuse kiiret kasvu kogu maailmas on vaja edendada antibiootikumide mõistlikku ja vastutustundlikku kasutamist inim- ja veterinaararvimites.

Muudatusettepanek 30

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 24

Komisjoni ettepanek

(24) Keskkonna ja **inimeste** tervise kaitseks peaksid liikmesriigid kindlaks tegema asulareovee käitlemisest põhjustatud riskid. Selle kindlakstegemise põhjal ning kui vaja, siis vett käsitlevate liidu õigusaktide järgimiseks peaksid liikmesriigid võtma asulareovee kogumiseks ja puhastamiseks rangemaid meetmeid kui need, mida on vaja, et vastata käesolevas direktiivis kehtestatud miinimumnõuetele. Olenevalt olukorrast võivad need rangemad meetmed olla muu hulgas kogumissüsteemide rajamine, asulareovee käitlemise lõimitud kavade väljatöötamine või asulareovee teise, kolmanda või neljanda astme puhastuse rakendamine selliste tiheasustusalaade või asulareoveepuhastite korral, mille reostuskoormus ei ulatu künnisväärtuseni, mille puhul kohaldataks standardnõudeid. Samuti võivad need hõlmata täiustamat puhastust kui miinimumnõuete järgimiseks vajalik puhastus või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/7/EÜ⁵⁵ nõuete

Muudatusettepanek

(24) Keskkonna ja tervise kaitseks **terviseühitsuse põhimõtte kohaselt** peaksid liikmesriigid kindlaks tegema asulareovee käitlemisest põhjustatud riskid. **Selleks tuleks eelneva lähenemisviisina edendada kontrolli tekkekohas, et vältida asulareovee reostust kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 191 lõikega 2.** Selle kindlakstegemise põhjal ning kui vaja, siis vett käsitlevate liidu õigusaktide järgimiseks peaksid liikmesriigid võtma asulareovee kogumiseks ja puhastamiseks rangemaid meetmeid kui need, mida on vaja, et vastata käesolevas direktiivis kehtestatud miinimumnõuetele. Olenevalt olukorrast võivad need rangemad meetmed olla muu hulgas **ennetusmeetmed**, kogumissüsteemide rajamine, asulareovee käitlemise lõimitud kavade väljatöötamine või asulareovee teise, kolmanda või neljanda astme puhastuse rakendamine selliste tiheasustusalaade või asulareoveepuhastite korral, mille

järgimiseks vajalik puhastatud asulaheitvee desinfitseerimine.

reostuskoormus ei ulatu künnisväärtuseni, mille puhul kohaldataks standardnõudeid, **samuti heitvee ärajuhtimise lubade läbivaatamine ja samaväärse puhastuse kasutamine, millega tagatakse sama keskkonnakaitse tase**. Samuti võivad need hõlmata täiustatumat puhastust kui miinimumnõuete järgimiseks vajalik puhastus või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/7/EÜ⁵⁵ nõuete järgimiseks vajalik puhastatud asulaheitvee desinfitseerimine.

⁵⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. veebruari 2006. aasta direktiiv 2006/7/EÜ, mis käsitleb suplusvee kvaliteedi juhtimist ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 76/160/EMÜ (ELT L 64, 4.3.2006, lk 37).

⁵⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. veebruari 2006. aasta direktiiv 2006/7/EÜ, mis käsitleb suplusvee kvaliteedi juhtimist ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 76/160/EMÜ (ELT L 64, 4.3.2006, lk 37).

Muudatusettepanek 31

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 25

Komisjoni ettepanek

(25) Kestliku arengu eesmärk 6 ja sellega seotud siht, millega nõutakse liikmesriikidelt, et 2030. aastaks tuleb „tagada kõikidele inimestele õiglane juurdepääs piisavatele sanitaarvõimalustele ja hügieenile ning teha lõpp avalikule roojamisele, pöörates erilist tähelepanu naiste ja tütarlaste ning ebasoodsas olukorras olevate inimeste vajadustele“⁵⁶. Peale selle on Euroopa sotsiaalõiguste samba⁵⁷ 20. põhimõtte kohaselt igapäevane õigus saada juurdepääs kvaliteetsetele esmatähtsatele teenustele, sealhulgas veele ja sanitaarvõimalustele. Sellest lähtudes ning kooskõlas soovitud, mis on antud WHO suunistes sanitaartingimuste ja tervishoiu kohta,⁵⁸ ning vee ja tervise protokollis⁵⁹ sätetega peaksid liikmesriigid riigi tasandil tegelema sanitaarvõimalustele juurdepääsu probleemiga. Selleks tuleks tegutseda nii, et kõigi juurdepääs

Muudatusettepanek

(25) Kestliku arengu eesmärk 6 ja sellega seotud siht, millega nõutakse liikmesriikidelt, et 2030. aastaks tuleb „tagada kõikidele inimestele õiglane juurdepääs piisavatele sanitaarvõimalustele ja hügieenile ning teha lõpp avalikule roojamisele, pöörates erilist tähelepanu naiste ja tütarlaste ning ebasoodsas olukorras olevate inimeste vajadustele“⁵⁶. Peale selle on Euroopa sotsiaalõiguste samba⁵⁷ 20. põhimõtte kohaselt igapäevane õigus saada juurdepääs kvaliteetsetele esmatähtsatele teenustele, sealhulgas veele ja sanitaarvõimalustele. Sellest lähtudes ning kooskõlas soovitud, mis on antud WHO suunistes sanitaartingimuste ja tervishoiu kohta,⁵⁸ ning vee ja tervise protokollis⁵⁹ sätetega peaksid liikmesriigid riigi tasandil tegelema sanitaarvõimalustele juurdepääsu probleemiga. Selleks tuleks tegutseda nii, et **tagatakse** kõigi juurdepääs

sanitaarvõimalustele *paraneks*, näiteks *seada* sisse avalikud sanitaarrajatised ja *soodustada* juurdepääsu asjakohasetele sanitaarrajatistele haldusasutustes ja avalikes hoonetes kas tasuta või kõigile taskukohase tasu eest. Sanitaarrajatised peaksid võimaldama inimeste uriini, *fekaalide* ja *menstruaalvere* ohutut käitlemist ja kõrvaldamist. Neid rajatise tuleks ohutult hallata, mis tähendab, et need peaksid olema alati kõigile juurdepääsetavad, sealhulgas erivajadustega inimestele, näiteks lastele, eakatele, puudega inimestele ja kodututele; need peaksid asuma kohas, kus on tagatud kasutajate maksimaalne ohutus, ning et nende kasutamine peaks olema hügieeni seisukohast ja tehniliselt ohutu. Selliseid rajatise peaks olema ka piisaval hulgal, et inimeste vajadused oleksid rahuldatud ja ooteajad ei oleks ebamõistlikult pikad.

⁵⁶ ÜRO Peaassamblee 25. septembril 2015. aastal vastu võetud resolutsioon (A/70/L.1)

⁵⁷ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa sotsiaalõiguste samba loomine“ (COM(2017) 250 final).

⁵⁸ WHO suunised sanitaartingimuste ja tervishoiu kohta, 2018.

⁵⁹ 1992. aasta piiriveekogude ja rahvusvaheliste järvede kaitse ning kasutamise konventsiooni vee ja tervise protokoll, 17. juuni 1999.

Muudatusettepanek 32

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 26

Komisjoni ettepanek

(26) Komisjon tunnistas 7. oktoobri 2020. aasta teatises „Võrdõiguslikkuse liit: romade võrdõiguslikkust, kaasamist ja

sanitaarvõimalustele, näiteks *seatakse* sisse avalikud sanitaarrajatised ja *soodustatakse* juurdepääsu asjakohasetele sanitaarrajatistele haldusasutustes ja avalikes hoonetes kas tasuta või kõigile taskukohase tasu eest. Sanitaarrajatised peaksid võimaldama inimeste uriini ja *fekaalide* ohutut käitlemist ja kõrvaldamist *ning menstruaaltoodete vahetamist*. Neid rajatise tuleks ohutult hallata, mis tähendab, et need peaksid olema alati kõigile juurdepääsetavad, sealhulgas erivajadustega inimestele, näiteks lastele, eakatele, puudega inimestele ja kodututele; need peaksid asuma kohas, kus on tagatud kasutajate maksimaalne ohutus, ning et nende kasutamine peaks olema hügieeni seisukohast ja tehniliselt ohutu. Selliseid rajatise peaks olema ka piisaval hulgal, et inimeste vajadused oleksid rahuldatud ja ooteajad ei oleks ebamõistlikult pikad.

⁵⁶ ÜRO Peaassamblee 25. septembril 2015. aastal vastu võetud resolutsioon (A/70/L.1)

⁵⁷ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa sotsiaalõiguste samba loomine“ (COM(2017) 250 final).

⁵⁸ WHO suunised sanitaartingimuste ja tervishoiu kohta, 2018.

⁵⁹ 1992. aasta piiriveekogude ja rahvusvaheliste järvede kaitse ning kasutamise konventsiooni vee ja tervise protokoll, 17. juuni 1999.

Muudatusettepanek

(26) Komisjon tunnistas 7. oktoobri 2020. aasta teatises „Võrdõiguslikkuse liit: romade võrdõiguslikkust, kaasamist ja

osalemist käsitlev ELi strateegiline raamistik“ vähemuskultuuride, näiteks nii paiksete kui ka teel olevate romade ja rändurite eriolukorda ja eriti nende puudulikku juurdepääsu sanitaarvõimalustele ning kutsus teatises üles suurendama tõhusat võrdset juurdepääsu olulistele teenustele. Üldiselt on asjakohane, et liikmesriigid pööravad erilist tähelepanu haavatavatele **ja** tõrjutud **rühmadele**, võttes vajalikke meetmeid, et **parandada nende rühmade juurdepääsu** sanitaarvõimalustele. On oluline, et need rühmad tehtaks kindlaks kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2020/2184⁶⁰ artikli 16 lõikega 1. Nende meetmete hulka, millega parandatakse haavatavate ja tõrjutud rühmade juurdepääsu sanitaarvõimalustele, võivad kuuluda sanitaarrajatiste tasuta või väikese teenustasu eest kasutamise võimalus avalikus ruumis, sobiva asulareovee kogumissüsteemiga ühenduse parandamine või säilitamine ning teadlikkuse suurendamine lähimate sanitaarrajatiste kohta.

osalemist käsitlev ELi strateegiline raamistik“ vähemuskultuuride, näiteks nii paiksete kui ka teel olevate romade ja rändurite eriolukorda ja eriti nende puudulikku juurdepääsu sanitaarvõimalustele ning kutsus teatises üles suurendama tõhusat võrdset juurdepääsu olulistele teenustele. Üldiselt on asjakohane, et liikmesriigid pööravad erilist tähelepanu haavatavatele **rühmadele või rühmadele, kes on tõrjutud nende sotsiaal-majandusliku olukorra, etnilise päritolu, seksuaalsuse, soo, puude, kodutuse, õigusliku seisundi, usuliste veendumuste või muude põhjuste tõttu**, võttes vajalikke meetmeid, et **tagada nende rühmadele juurdepääsu** sanitaarvõimalustele. On oluline, et need rühmad tehtaks kindlaks kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2020/2184 artikli 16 lõikega 1. Nende meetmete hulka, millega parandatakse haavatavate ja tõrjutud rühmade juurdepääsu sanitaarvõimalustele, võivad kuuluda sanitaarrajatiste tasuta või väikese teenustasu eest kasutamise võimalus avalikus ruumis **ja eraruumides, samuti avaliku halduse hoonetes**, sobiva asulareovee kogumissüsteemiga ühenduse parandamine või säilitamine ning teadlikkuse suurendamine lähimate sanitaarrajatiste kohta.

⁶⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2020. aasta direktiiv (EL) 2020/2184 olmevee kvaliteedi kohta (ELT L 435, 23.12.2020, lk 1).

Muudatusettepanek 33

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 28

Komisjoni ettepanek

(28) Hindamisega jõuti järeldusele, et reoveesetete käitlemist saaks parandada, et

Muudatusettepanek

(28) Hindamisega jõuti järeldusele, et reoveesetete käitlemist saaks parandada, et

see vastaks paremini ringmajanduse põhimõtetele ja direktiivi 2008/98/EÜ artiklis 4 määratletud jäätmehierarhiale. Meetmed, millega tehakse paremini mitteolmereoveest pärit reostuse seiret ja vähendatakse seda reostust allika juures, aitavad parandada saadava reoveesette kvaliteeti ja tagada selle ohutu kasutamise põllumajanduses. Selleks et tagada **reoveesettes** sisalduvate toitainete, sealhulgas **elutähtsa** fosfori **nõuetekohane** ja **ohutu taaskasutus**, tuleks liidu tasandil määrata minimaalsed taaskasutusmäärad.

see vastaks paremini ringmajanduse põhimõtetele ja direktiivi 2008/98/EÜ artiklis 4 määratletud jäätmehierarhiale. Meetmed, millega tehakse paremini mitteolmereoveest pärit reostuse seiret ja vähendatakse seda reostust allika juures, aitavad parandada saadava reoveesette kvaliteeti ja tagada selle ohutu kasutamise põllumajanduses **ja muudes sektorites**. Selleks et tagada **ja hõlbustada reoveesetetes ja reovees** sisalduvate toitainete **nõuetekohast ja ohutut taaskasutamist ning tagada sidusus seoses liidu eesmärgiga tagada kriitilise tähtsusega toorainete**, sealhulgas **kriitilise tähtsusega** fosfori **turvaliste ja kestlike tarneahelate kättesaadavus**, tuleks liidu tasandil **kindlaks** määrata minimaalsed taaskasutusmäärad, **samal ajal kui on vaja teha tihedamat koostööd akadeemiliste ringkondade ja teadlastega, et teha kindlaks kõige sobivamad meetodid reoveesetetest toitainete taaskasutamiseks põllumajanduses ja neid kohaldada. Komisjon peaks edendama õigusraamistikku taaskasutatava fosfori ja lämmastiku funktsionaalse turu arendamiseks ning liikmesriigid peaksid hõlbustama taaskasutatava fosfori turulepääsu ja edasist kasutamist. Taaskasutamist käsitlevad nõuded peaksid jääma avatuks tulevastele arengutele toitainete taaskasutamise tehnoloogias ja protsessides. Liikmesriigid peaksid kaaluma reoveesetetest väärtuslike ressursside eraldamist, et kasutada neid põllumajanduses ning tugevdada sektori vastupanuvõimet ja kestlikkust ning aidata kaasa liidu väetisetööstuse strateegilisele autonoomiale. Liikmesriigid peaksid püüdlema toitainete tõhusa ringluse poole ning püüdma edendada reoveesetetes sisalduvate toitainete ja metallide taaskasutamist, keskendudes muude kaasnevate hüvede saavutamisele, nagu biogaasi või biosöe tootmine.**

Muudatusettepanek 34

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 29

Komisjoni ettepanek

(29) Vaja on täiendavat seiret, et kontrollida nende uute nõuete täitmist, mis käsitlevad mikrosaasteaineid, mitteolmereeveest pärit reostust, energianeutraalsust, kasvuhoonegaaside heidet, reovee ülevoolu ja asula äravooluvett. Selleks et kontrollida neljanda astme puhastuse toimivust seoses mikrosaasteainete sisalduse vähendamisega ärajuhitavas asulareovees, on piisav piiratud hulga esindavate mikrotoitainete seire. Seiresagedus **tuleks valida kasutusel oleva parima tava järgi**, nagu praegu tehakse Šveitsis. Selleks et säilitada kulutõhusus, tuleks neid kohustusi kohandada asulareoveepuhastite ja tiheasustusalade suuruse järgi. Seirest saadakse andmeid ka kaheksanda keskkonnaalase tegevusprogrammiga⁶³ kehtestatud üldise keskkonnaseire raamistiku ja täpsemalt seda toetava nullsaaste seireraamistiku⁶⁴ jaoks.

⁶³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. aprilli 2022. aasta otsus (EL) 2022/591, mis

Muudatusettepanek

(29) Vaja on täiendavat seiret, et kontrollida nende uute nõuete täitmist, mis käsitlevad mikrosaasteaineid, mitteolmereeveest pärit reostust, energianeutraalsust, **kõigi kasvuhoonegaaside, sealhulgas dilämmastikoksiidi ja metaani** heidet, reovee ülevoolu ja asula äravooluvett. **Selline seire toetab riiklikku inventuuriaruannet, pakub vajalikku taristut valitsustevahelise kliimamuutuste paneeli seiresuuniste rakendamiseks ning võimaldab tulevikus välja töötada Pariisi kokkuleppega kooskõlas olevaid teaduspõhiseid leevendusmeetmeid käsitlevaid tegevuskavasid.** Selleks et kontrollida neljanda astme puhastuse toimivust seoses mikrosaasteainete sisalduse vähendamisega ärajuhitavas asulareovees, on piisav piiratud hulga esindavate mikrotoitainete seire. Seiresagedus **peaks tuginema kasutuselolevatele parimatele tavadele**, nagu praegu tehakse Šveitsis. **Neid tuleks laiendada, et hõlmata eriti ohtlikke aineid, nagu telmisartaan, bisfenool A, beeta-östradiool ja perfluorooktaansulfoonhape (PFOS).** Selleks et säilitada kulutõhusus, tuleks neid kohustusi kohandada asulareoveepuhastite ja tiheasustusalade suuruse järgi. Seirest saadakse andmeid ka kaheksanda keskkonnaalase tegevusprogrammiga⁶³ kehtestatud üldise keskkonnaseire raamistiku ja täpsemalt seda toetava nullsaaste seireraamistiku⁶⁴ jaoks **ning toetatakse digipööret veesektoris kooskõlas liidu digistrateegiaga.**

⁶³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. aprilli 2022. aasta otsus (EL) 2022/591, mis

käsitleb Euroopa Liidu üldist keskkonnaalast tegevusprogrammi aastani 2030 (ELT L 114, 12.4.2022, lk 22).

⁶⁴ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Heas seisundis planeet kõigi jaoks. ELi tegevuskava „Õhu, vee ja pinnase nullsaaste suunas“⁶⁴ (COM(2021) 400 final).

käsitleb Euroopa Liidu üldist keskkonnaalast tegevusprogrammi aastani 2030 (ELT L 114, 12.4.2022, lk 22).

⁶⁴ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Heas seisundis planeet kõigi jaoks. ELi tegevuskava „Õhu, vee ja pinnase nullsaaste suunas“⁶⁴ (COM(2021) 400 final).

Muudatusettepanek 35

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 30

Komisjoni ettepanek

(30) Selleks et vähendada halduskoormust ja kasutada paremini digitaliseerimise pakutavaid võimalusi, tuleks direktiivi rakendamise aruannete esitamist parandada ja lihtsustada, võttes liikmesriikidelt kohustuse esitada komisjonile aruanne iga kahe aasta järel ja komisjonilt kohustuse iga kahe aasta tagant esitada aruanded avaldada. See tuleks asendada nõudega, et liikmesriigid parandaksid Euroopa Keskkonnaameti (EEA) toetusel direktiivi 91/271/EMÜ alusel loodud olemasolevaid riiklike andmestuid ning ajakohastaksid neid korrapäraselt. Komisjonile ja **EEA**le tuleks anda püsijuurdepääs riiklikele andmebaasidele. Selleks et tagada käesoleva direktiivi rakendamist käsitleva teabe täielikkus, peaksid andmestud hõlmama teavet selle kohta, kuidas asulareoveepuhastid vastavad puhastusnõuetele (vastab / ei vasta, ärajuhitavate saasteainete kontsentratsioon ja selles põhjustatud koormus), milline on energianeutraalsuse eesmärkide saavutamise aste, milline on üle 10 000 ie puhastite kasvuhoonegaaside heide ning milliseid meetmeid võtavad liikmesriigid seoses reovee ülevoolu ja asula

Muudatusettepanek

(30) Selleks et vähendada halduskoormust ja kasutada paremini digitaliseerimise pakutavaid võimalusi, tuleks direktiivi rakendamise aruannete esitamist parandada ja lihtsustada, võttes liikmesriikidelt kohustuse esitada komisjonile aruanne iga kahe aasta järel ja komisjonilt kohustuse iga kahe aasta tagant esitada aruanded avaldada. See tuleks asendada nõudega, et liikmesriigid parandaksid Euroopa Keskkonnaameti (EEA) toetusel direktiivi 91/271/EMÜ alusel loodud olemasolevaid riiklike andmestuid ning ajakohastaksid neid korrapäraselt. Komisjonile ja **EEA**-le tuleks anda püsijuurdepääs riiklikele andmebaasidele **ning need tuleks teha üldsusele kättesaadavaks kogu liitu hõlmava asulareovee puhastamise keskandmebaasi kaudu. See andmebaas peaks võimaldama võrrelda liikmesriikide vahel reoveepuhastite tulemuslikkust reostuse vältimisel, võrrelda võetud meetmeid ja toetada käesoleva direktiivi järgimist, sealhulgas laiendatud tootjavastutuse kohaldamist, pöörates erilist tähelepanu reostusallikatele.** Selleks et tagada käesoleva direktiivi rakendamist käsitleva teabe täielikkus,

äravooluveega ning sanitaarvõimalustele juurdepääsu ja individuaalsete puhastussüsteemidega. Selleks et nende andmete kasutamist optimeerida ning toetada täielikku läbipaistvust, tuleks tagada täielik kooskõla Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 166/2006⁶⁵.

peaksid andmestud hõlmama teavet selle kohta, kuidas asulareoveepuhastid vastavad puhastusnõuetele (vastab / ei vasta, ärajuhitavate saasteainete kontsentratsioon ja selles põhjustatud koormus), milline on energianeutraalsuse eesmärkide saavutamise aste, milline on üle 10 000 ie puhastite kasvuhoonegaaside heide ning milliseid meetmeid võtavad liikmesriigid seoses reovee ülevoolu ja asula äravooluveega, ***sealhulgas varajase hoiatamise süsteemid äravooluvee korral***, ning sanitaarvõimalustele juurdepääsu ja individuaalsete puhastussüsteemidega ***ning laiendatud tootjavastutuse rakendamisega***. Selleks et nende andmete kasutamist optimeerida ning toetada täielikku läbipaistvust, tuleks tagada täielik kooskõla Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 166/2006⁶⁵. ***Üldsusele teabe ja andmete esitamise kaasaev halduskoormuse puhul tuleks alati järgida proportsionaalsuse põhimõtet.***

⁶⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. jaanuari 2006. aasta määrus (EÜ) nr 166/2006, mis käsitleb Euroopa saasteainete heite- ja ülekanderegistri loomist ning millega muudetakse nõukogu direktiive 91/689/EMÜ ja 96/61/EÜ (EMPs kohaldatav tekst) (ELT L 33, 4.2.2006, lk 1–17)

⁶⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. jaanuari 2006. aasta määrus (EÜ) nr 166/2006, mis käsitleb Euroopa saasteainete heite- ja ülekanderegistri loomist ning millega muudetakse nõukogu direktiive 91/689/EMÜ ja 96/61/EÜ (EMPs kohaldatav tekst) (ELT L 33, 4.2.2006, lk 1–17)

Muudatusettepanek 36

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 31 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(31a) Praegu on liidult võimalik saada asulareovee puhastamise direktiivi rakendamise kulude katmiseks märkimisväärseid rahalisi vahendeid. Alates 2000. aastast on ühtekuuluvuspoliitika raames reoveesektorile eraldatud 38,8 miljardit

eurot. Lisaks veesektoris tehtavateks otseinvesteeringuteks ühtekuuluvuspoliitika raames antud rahastamisele toetati liidu vahenditest, sealhulgas ühtekuuluvuspoliitika vahenditest ning programmide „Horisont 2020“ ja LIFE vahenditest ka teadusuuringuid liidu veesektoris. Aastatel 2000–2017 rahastas liit kokku 138 programmi LIFE projekti, mis olid seotud reovee puhastamisega. Liidu tasandil on vaja lisatoetust, et viia ellu uusi ambitsioonikaid eesmärke ja mitte kedagi kõrvale jätta, tagades samal ajal asulareovee puhastamise kõrge taseme ja kodanike juurdepääsu sellisele reovee puhastamisele kogu Euroopas. Neljanda astme puhastuse rahastamist tuleks siiski rahastada riiklike laiendatud tootjavastutuse süsteemide kaudu koos riigisiseste rahastamismeetmetega, et piirata mõju kodanike veearvetele ja tagada põhimõtte „saastaja maksab“ järgimine. Rakendamise hindamisega kooskõlas oleva lisameetmena peaks komisjon tagama, et reovee puhastamiseks eraldatakse asjakohased rahalised vahendid, et tagada käesolevas direktiivis sätestatud kohustuste terviklik täitmine kõigi liikmesriikide poolt järgmise mitmeaastase finantsraamistiku (2027. aasta järgne mitmeaastane finantsraamistik) investeerimisprogrammide kaudu.

Muudatusettepanek 37

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 32

Komisjoni ettepanek

(32) Asulareovee kogumise ja puhastamise sektor on spetsiifiline **ja toimib tootmisharusisese turuna**, sest avaliku sektori ja väikeettevõtted on kogumissüsteemiga ühendatud ja neil puudub võimalus käitajat valida. **Seepärast**

Muudatusettepanek

(32) Asulareovee kogumise ja puhastamise sektor on spetsiifiline, sest avaliku sektori ja väikeettevõtted on kogumissüsteemiga ühendatud ja neil puudub võimalus käitajat valida. **Seetõttu** on oluline tagada **juurdepääs veele ja**

on oluline tagada üldsuse juurdepääs käitaja peamistele toimivusnäitajatele, nt saavutatav puhastusaste, puhastamise kulud, kasutatud ja toodetud energia ning sellega seotud kasvuhoonegaaside heide ja CO₂ jalajälg. Selleks et suurendada üldsuse teadlikkust asulareovee puhastamise mõjust, tuleks peamine teave selle kohta, milline on iga majapidamise aastane kulu seoses reovee kogumise ja puhastamisega, esitada hõlpsasti juurdepääsetaval viisil, **näiteks** arvetel, kuid muu üksikasjalik teave peaks olema kättesaadav internetis käitaja või pädeva asutuse veebisaidil.

Muudatusettepanek 38

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 33

Komisjoni ettepanek

(33) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2003/4/EÜ⁶⁶ tagatakse liikmesriikides juurdepääsuõigus keskkonnateabele vastavalt keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise 1998. aasta Århusi konventsioonile (edaspidi „Århusi konventsioon“). Århusi konventsioon hõlmab ulatuslikke kohustusi, mis on seotud nii keskkonnateabe taotluspõhise kättesaadavaks tegemisega kui ka sellise teabe aktiivse levitamisega. On oluline, et käesoleva direktiivi sätted teabele juurdepääsu ja andmete jagamise korra kohta täiendaksid kõnealust direktiivi, kehtestades kohustuse teha asulareovee kogumist ja puhastamist käsitlev teave veebis üldsusele kasutajasõbralikul viisil kättesaadavaks ilma eraldi õiguslikku korda loomata.

kanalisatsioonile. Oluline on tagada ka üldsuse juurdepääs käitaja peamistele toimivusnäitajatele, nt saavutatav puhastusaste, puhastamise kulud, kasutatud ja toodetud energia ning sellega seotud kasvuhoonegaaside heide ja CO₂ jalajälg. Selleks et suurendada üldsuse teadlikkust asulareovee puhastamise mõjust, tuleks peamine teave selle kohta, milline on iga majapidamise aastane kulu seoses reovee kogumise ja puhastamisega, esitada hõlpsasti juurdepääsetaval viisil arvetel, kuid muu üksikasjalik teave peaks olema **kasutajasõbralikus vormingus** kättesaadav internetis käitaja või pädeva asutuse veebisaidil.

Muudatusettepanek

(33) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2003/4/EÜ⁶⁶ tagatakse liikmesriikides juurdepääsuõigus keskkonnateabele vastavalt keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise 1998. aasta Århusi konventsioonile (edaspidi „Århusi konventsioon“). Århusi konventsioon hõlmab ulatuslikke kohustusi, mis on seotud nii keskkonnateabe taotluspõhise kättesaadavaks tegemisega kui ka sellise teabe aktiivse levitamisega. On oluline, et käesoleva direktiivi sätted teabele juurdepääsu ja andmete jagamise korra kohta täiendaksid kõnealust direktiivi, kehtestades kohustuse teha asulareovee kogumist ja puhastamist käsitlev teave veebis üldsusele kasutajasõbralikul viisil kättesaadavaks ilma eraldi õiguslikku korda loomata. **Liikmesriigid peaksid veereostuse korral tekkinud ning liidu või liikmesriigi õigusaktidega kehtestatud piirmäära ületava kahjuliku ja**

märkimisväärse saastumistaseme korral asjaomase piirkonna üldsuse teavitamise tagamisel võtma arvesse komisjoni suuniseid ja looma parimate tavade lahendustel, nagu lühisõnumite edastamise tehnoloogial põhinevad avalikud hoiatussüsteemid.

⁶⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiiv 2003/4/EÜ keskkonnateabele avaliku juurdepääsu ja nõukogu direktiivi 90/313/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 41, 14.2.2003, lk 26–32).

⁶⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiiv 2003/4/EÜ keskkonnateabele avaliku juurdepääsu ja nõukogu direktiivi 90/313/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 41, 14.2.2003, lk 26–32).

Muudatusettepanek 39

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 35

Komisjoni ettepanek

(35) Selleks et kohandada käesolevat direktiivi teaduse ja tehnika arenguga, tuleks komisjonile anda volitused võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu õigusakte, millega muudetakse lisade teatavaid osi seoses reovee teise, kolmanda ja neljanda astme puhastusele esitatavate nõuetega, mitteolmereovee kogumissüsteemi ja asulareoveepuhastisse juhtimiseks vajalikele erilubadele esitatavate nõuetega ning **reoveesetest** saadava fosfori ja lämmastiku minimaalsete taaskasutus- ja ringlussevõtumäärade kehtestamisega, millega käesolevat direktiivi täiendatakse. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa

Muudatusettepanek

(35) Selleks et kohandada käesolevat direktiivi teaduse ja tehnika arenguga, tuleks komisjonile anda volitused võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu õigusakte, millega muudetakse lisade teatavaid osi seoses reovee teise, kolmanda ja neljanda astme puhastusele esitatavate nõuetega, mitteolmereovee kogumissüsteemi ja asulareoveepuhastisse juhtimiseks vajalikele erilubadele esitatavate nõuetega ning **asulareoveest ja reoveesetest** saadava fosfori ja lämmastiku minimaalsete taaskasutus- ja ringlussevõtumäärade kehtestamisega, millega käesolevat direktiivi täiendatakse, **et stimuleerida mitmesuguseid taaskasutamismeetodeid, sealhulgas pürolüüsi ja struviidi sadestamist, samuti reoveesetes sisalduvate toitainete taaskasutamist. Võttes arvesse, et fosfor ja lämmastik on põllumajanduse jaoks väärtuslikud ressursid, peaks komisjon need delegeeritud õigusaktid vastu võtma ühe aasta jooksul pärast käesoleva**

Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

direktiivi ülevõtmisperioodi lõppemist. ***Selle aja jooksul*** on eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi koosõlas institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist. ***Lisaks tuleks komisjonile anda õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et pikendada laiendatud tootjavastutuse süsteemidesse panustavate sektorite loetelu.***

Muudatusettepanek 40

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 36

Komisjoni ettepanek

(36) Selleks et tagada ühetaolised tingimused käesoleva direktiivi rakendamiseks, tuleks komisjonile anda rakendusvolitused, et ta saaks vastu võtta individuaalsete süsteemide projekteerimisstandardeid, vastu võtta neljanda astme puhastuse näitajate seire ja hindamise meetodeid, kehtestada teatavate toodete puhul laiendatud tootjavastutusest erandi tegemise tingimusi ja kriteeriume, kehtestada asulareovee käitlemise lõimitud kavade väljatöötamise ning asulareovees esinevate antimikroobikumiresistentsuse ja mikroplastide mõõtmise meetodikaid ning vastu võtta selle teabe vormingu ja esitamise viisid, mida liikmesriigid peavad esitama ja EEA koguma käesoleva direktiivi rakendamise kohta. Neid volitusi tuleks teostada koosõlas Euroopa

Muudatusettepanek

(36) Selleks et tagada ühetaolised tingimused käesoleva direktiivi rakendamiseks, tuleks komisjonile anda rakendusvolitused, et ta saaks vastu võtta individuaalsete süsteemide projekteerimisstandardeid, vastu võtta neljanda astme puhastuse näitajate seire ja hindamise meetodeid, ***koostada ja ajakohastada mikrosaaainete loetelu,*** kehtestada teatavate toodete puhul laiendatud tootjavastutusest erandi tegemise tingimusi ja kriteeriume, kehtestada asulareovee käitlemise lõimitud kavade väljatöötamise ning asulareovees esinevate antimikroobikumiresistentsuse ja mikroplastide mõõtmise meetodikaid ning vastu võtta selle teabe vormingu ja esitamise viisid, mida liikmesriigid peavad esitama ja EEA koguma käesoleva

Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁶⁷.

direktiivi rakendamise kohta. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁶⁷. ***Komisjon peaks käesolevas direktiivis osutatud menetluse kohaselt võtma vastu delegeeritud õigusakti, et kehtestada käesolevas direktiivis sätestatud nõuded asulareovees sisalduvate mikroplastide seireks 12 kuud pärast nende direktiivi 2022/0344 (COD) kohasesse jälgimisnimekirja lisamist.***

⁶⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

⁶⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

Muudatusettepanek 41

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 37 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(37a) Oluline on tagada, et käesoleva direktiiviga nähakse ette vee parema kvaliteedi saavutamine, seadmata seejuures ohtu elutähtsate toodete kättesaadavust ja taskukohasust.

Muudatusettepanek 42

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 37 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(37b) Liikmesriikidel peaks olema võimalik näha ette käesolevas direktiivis sätestatud nõuetest tulenevate kulude vahe täiendav hüvitamine, et toetada

hädavajalikke ravimeid ning tagada nende olemasolu turul ja kättesaadavus kodanikele.

Muudatusettepanek 43

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 38

Komisjoni ettepanek

(38) Institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe⁶⁸ kohaselt peaks komisjon käesolevat direktiivi hindama teatava ajavahemiku jooksul pärast selle ülevõtmiseks kehtestatud tähtpäeva. Hindamine peaks põhinema saadud kogemustel ja käesoleva direktiivi rakendamise käigus kogutud andmetel, kõigil olemasolevatel WHO soovitud ning asjaomastel teadus-, analüütilistel ja epidemioloogilistel andmetel. Hindamisel tuleks erilist tähelepanu pöörata võimalikule vajadusele võtta vastu loetelu toodetest, mille puhul kohaldatakse laiendatud tootjavastutust, vastavalt turule lastavate toodete sortimendi muutumisele, teadmiste paranemisele reovees esinevate mikroplastide ja nende rahvatervise- ja keskkonnamõju kohta ning andmetele, mis on saadud, täites uut kohustust teha mikrosaasteainete seiret asulareoveepuhastite sisse- ja väljalasete juures.

Muudatusettepanek

(38) Institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe⁶⁸ kohaselt peaks komisjon käesolevat direktiivi hindama teatava ajavahemiku jooksul pärast selle ülevõtmiseks kehtestatud tähtpäeva. Hindamine peaks põhinema saadud kogemustel ja käesoleva direktiivi rakendamise käigus kogutud andmetel, kõigil olemasolevatel WHO soovitud ning asjaomastel teadus-, analüütilistel ja epidemioloogilistel andmetel. Hindamisel tuleks erilist tähelepanu pöörata võimalikule vajadusele ***kehtestada reoveepuhastussektorist tulenevate kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise eesmärgid, vajadusele eemaldada asulareoveest enne selle ärajuhtimist mikroplastid ja PFASid, vajadusele võtta vastu loetelu toodetest, mille puhul kohaldatakse laiendatud tootjavastutust, vastavalt turule lastavate toodete sortimendi muutumisele, ning meetodile, kuidas kõrvaldada ja denatureerida sellised tooted lõppkasutuse etapis ilma olulise keskkonnamõjuta***, teadmiste paranemisele reovees esinevate mikroplastide ja nende rahvatervise- ja keskkonnamõju kohta ning andmetele, mis on saadud, täites uut kohustust teha mikrosaasteainete seiret ***ja analüüsi asulareoveepuhastite sisse- ja väljalasete juures. Veereostuse nullsaaste eesmärgi saavutamiseks asjakohaste meetmete võtmisel liidu ja liikmesriikide tasandil peaksid liikmesriigid, Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon juhinduma Euroopa Liidu toimimise lepingus sätestatud***

ettevaatusprintsüibist ja põhimõttest „saastaja maksab“ ning Euroopa rohelise kokkuleppe põhimõttest mitte tekitada kahju.

⁶⁸ Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel sõlmitud institutsioonidevaheline parema õigusloome kokkulepe (ELT L 123, 12.5.2016, lk 1–14).

⁶⁸ Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel sõlmitud institutsioonidevaheline parema õigusloome kokkulepe (ELT L 123, 12.5.2016, lk 1–14).

Muudatusettepanek 44

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 1 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Käesolevas direktiivis sätestatakse asulareovee kogumise, puhastamise ja ärajuhtimise eeskirjad, et kaitsta keskkonda ja **inimeste tervist** ning ühtlasi järk-järgult **kaotada** kasvuhoonegaaside heide ja parandada asulareovee kogumise ja puhastamise energiabilanssi. Samuti sätestatakse selles eeskirjad, mis käsitlevad juurdepääsu sanitaarvõimalustele, asulareoveesektori läbipaistvust ning rahvatervise seisukohast oluliste parameetrite korrapärasest seiret asulareovees.

Muudatusettepanek 45

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 1

Muudatusettepanek

Käesolevas direktiivis sätestatakse asulareovee kogumise, puhastamise ja ärajuhtimise eeskirjad, et kaitsta keskkonda ja **tervist kooskõlas terviseühitsuse põhimõttega** ning ühtlasi järk-järgult **vähendada** kasvuhoonegaaside heide ja parandada asulareovee kogumise ja puhastamise energiabilanssi, **aidates samal ajal kaasa ringmajandusele üleminekule**. Samuti sätestatakse selles eeskirjad, mis käsitlevad **kõigi** juurdepääsu sanitaarvõimalustele, asulareoveesektori läbipaistvust ning rahvatervise seisukohast oluliste parameetrite korrapärasest seiret asulareovees, **ning reovee käitlemise lõimitud kavandamise kaudu püütakse sellega suurendada koostoimet kliimamuutustega kohanemise ja linnaökosüsteemide taastamise meetmetega**.

Komisjoni ettepanek

1) „asulareovesi“ – *olmereovesi, olme- ja mitteolmereovee segu või olmereovee ja asula äravooluvee segu;*

Muudatusettepanek

1) „asulareovesi“ – *üks järgmistest:*

Muudatusettepanek 46

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

a) *olmereovesi;*

Muudatusettepanek 47

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

b) *olmereovee ja mitteolmereovee segu;*

Muudatusettepanek 48

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

c) *olmereovee ja asula äravooluvee segu;*

Muudatusettepanek 49

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt d (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

d) *olmereovee, mitteolmereovee ja asula äravooluvee segu;*

Muudatusettepanek 50

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 3 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

3) „mitteolmereovesi“ – *igasugune* reovesi, mis juhitakse kogumissüsteemi hoonest, kus toimub üks järgmistest tegevustest:

Muudatusettepanek

3) „mitteolmereovesi“ – reovesi, mis *ei pärine peamiselt inimeste ainevahetusest ega majapidamistegevusest ning mis* juhitakse kogumissüsteemi hoonest, kus toimub üks järgmistest tegevustest:

Muudatusettepanek 51

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 4

Komisjoni ettepanek

4) „tiheasustusala“ – ala, kus asulareovee reostuskoormus on piisavalt kontsentreeritud (vähemalt **10** ie hektari kohta), et asulareovett koguda ja juhtida asulareoveepuhastisse või lõplikku ärajuhtimispunkti;

Muudatusettepanek

4) „tiheasustusala“ – ala, kus asulareovee reostuskoormus on piisavalt kontsentreeritud (vähemalt **25** ie hektari kohta), et asulareovett koguda ja juhtida asulareoveepuhastisse või lõplikku ärajuhtimispunkti;

Muudatusettepanek 52

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 5

Komisjoni ettepanek

5) „asula äravooluvesi“ – tiheasustusalade sademevesi, mida kogutakse ühis- või lahkvoolse kanalisatsiooni kaudu;

Muudatusettepanek

5) „asula äravooluvesi“ – tiheasustusalade sademevesi, *lumi või sulamisvesi*, mida kogutakse ühis- või lahkvoolse kanalisatsiooni kaudu;

Muudatusettepanek 53

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 6

Komisjoni ettepanek

6) „reovee ülevool“ – puhastamata asulareovee juhtimine ühisvoolsest kanalisatsioonist suublasse vihasaju tõttu;

Muudatusettepanek

6) „reovee ülevool“ – **osaliselt puhastatud või** puhastamata asulareovee juhtimine ühisvoolsest kanalisatsioonist **või asulareoveepuhastitest** suublasse **väga tugeva** vihasaju tõttu;

Muudatusettepanek 54

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 16

Komisjoni ettepanek

16) „mikroaasteaine“ – aine, sealhulgas selle lagunemissaadused, mis tavaliselt esinevad keskkonnas ja asulareovees kontsentratsioonis suurusjärguga **alla milligrammi** liitri kohta ja mida võib määruse (EÜ) nr 1272/2008⁶⁹ I lisa 3. ja 4. osas esitatud kriteeriumide alusel käsitada tervisele **või** keskkonnale ohtlikuna;

Muudatusettepanek

16) „mikroaasteaine“ – **määruses (EÜ) nr 1907/2006 määratletud** aine, sealhulgas selle lagunemissaadused, mis tavaliselt esinevad keskkonnas ja asulareovees kontsentratsioonis suurusjärguga **mikrogrammi** liitri kohta **või alla selle** ja mida võib määruse (EÜ) nr 1272/2008⁶⁹ I lisa 3. ja 4. osas esitatud kriteeriumide alusel käsitada tervisele **ja** keskkonnale ohtlikuna;

⁶⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist (ELT L 353, 31.12.2008, lk 1).

⁶⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist (ELT L 353, 31.12.2008, lk 1).

Muudatusettepanek 55

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 19

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

19) „tootjavastutusorganisatsioon“ – organisatsioon, mille **tootjad** on **ühiselt asutanud, et** täita **neile artikliga 9 pandud** kohustusi;

19) „tootjavastutusorganisatsioon“ – organisatsioon, **mis on loodud liikmesriikide pädevate asutuste järelevalve all ja** mille **eesmärk** on **aidata tootjatel** täita **artiklist 9 tulenevaid** kohustusi;

Muudatusettepanek 56

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 19 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

19a) „põhimõte, et saastaja maksab“ – põhimõte, mille kohaselt saastaja kannab tema poolt tekitatud saaste või keskkonnakahjuga seotud kulud, sealhulgas saaste vältimiseks, tõrjeks ja heastamiseks võetavate meetmete kulud;

Muudatusettepanek 57

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 20

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

20) „sanitaarvõimalused“ – rajatised ja teenused inimeste uriini, **fekaalide** ja **menstruaalvere ohutuks** kõrvaldamiseks;

20) „sanitaarvõimalused“ – **privaatsust ja inimväärsed tingimusi võimaldavad** rajatised ja teenused inimeste uriini ja **fekaalide ohutuks, hügieeniliseks, turvaliseks ning sotsiaalselt ja kultuuriliselt vastuvõetaval viisil kõrvaldamiseks ning menstruaaltoodete vahetamiseks ja** kõrvaldamiseks;

Muudatusettepanek 58

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 21 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

21a) „terviseühitsuse põhimõte“ – integreeritud ja ühendav tegutsemisviis, mille eesmärk on jätkusuutlikult tasakaalustada ja optimeerida inimeste, loomade, taimede ja ökosüsteemide tervist. Selle põhimõttega tunnistatakse, et inimeste, kodu- ja metsloomade, taimede ja laiema keskkonna, sealhulgas ökosüsteemide tervis on omavahel tihedalt seotud ja üksteisest sõltuv;

Muudatusettepanek 59

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 22

Komisjoni ettepanek

22) „asjaomane üldsus“ – üldsus, keda käesolevas direktiivis sätestatud kohustuste rakendamiseks vajalik otsustusprotsess mõjutab või võib mõjutada, või üldsus, kelle huvidega see on seotud, sealhulgas vabaihendused, kes edendavad **inimeste tervise** või keskkonnakaitset;

Muudatusettepanek

22) „asjaomane üldsus“ – üldsus, keda käesolevas direktiivis sätestatud kohustuste rakendamiseks vajalik otsustusprotsess mõjutab või võib mõjutada, või üldsus, kelle huvidega see on seotud, sealhulgas vabaihendused, kes edendavad **kooskõlas terviseühitsuse põhimõttega tervise-** või keskkonnakaitset;

Muudatusettepanek 60

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 23

Komisjoni ettepanek

23) „plastist biokilekandja“ – plastese, mida kasutatakse **asulareovee töötlemiseks** vajalike bakterite kasvatamiseks;

Muudatusettepanek

23) „plastist biokilekandja“ – plastese, mida kasutatakse **reovee puhastamiseks** vajalike bakterite kasvatamiseks, **sealhulgas biokandjad, biohelmed ja polüstüreenhelmed;**

Muudatusettepanek 61

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 24 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

24a) „*otsene kasvuhoonegaaside heide*“ – *heide, mis tekib asulareoveepuhasti ja kogumissüsteemide omandis või kontrolli all olevates allikates, sealhulgas selliste gaaside heide nagu metaan ja diämmastikoksiid;*

Muudatusettepanek 62

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 24 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

24b) „*kaudne kasvuhoonegaaside heide*“ – *gaaside eraldumine asulareoveepuhastisse ja kogumissüsteemidesse viidava ostetud elektri tootmisel ning samuti selliste puhastite ja süsteemide käitamisel.*

Muudatusettepanek 63

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõige 2 – sissejuhatav osa**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Liikmesriigid tagavad, et kõik tiheasustusalad, mille reostuskoormus on **1 000–2 000** ie, vastavad hiljemalt 31. detsembriks **2030** järgmistele nõuetele:

2. Liikmesriigid tagavad, et kõik tiheasustusalad, mille reostuskoormus on **750–2 000** ie, vastavad hiljemalt 31. detsembriks **2032** järgmistele nõuetele:

Muudatusettepanek 64

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõige 3 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3a. *Liikmesriigid võtavad meetmeid tagamaks, et pädevad asutused hindavad*

oma territooriumil reoveelekke ja sellega seotud heite taset ning reoveelekete vähendamise võimalusi. Hindamisel võetakse arvesse asjaomaseid rahvatervise, keskkonna-, tehnilisi ja majanduslikke aspekte. Liikmesriigid võtavad 31. detsembriks 2030 vastu riiklikud eesmärgid, mille kohaselt tuleb reoveelekete taset liikmesriigi territooriumil 31. detsembriks 2030 alandada. Liikmesriigid võivad pakkuda sisukaid stiimuleid tagamaks, et nende territooriumil asuvad reoveekäitlejad täidavad riiklikke eesmärgi.

Selgitus

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamuses leitakse, et reoveetorude lekked jäetakse sageli tähelepanuta ja enamasti neist ei teatata, kuigi nii jääb teatav hulk reovett puhastamata, mis ohustab põhjavett. See võib moodustada suure osa saastekoormusest, mille asulasüsteemid keskkonnale tekitavad (punkt 4.11). Seepärast peaksid liikmesriigid püüdma kanalisatsioonivõrgus lekkeid vähendada.

Muudatusettepanek 65

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 4 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Kui kogumissüsteemi rajamine on erandjuhul põhjendamatu, kuna sellest ei oleks keskkonnale tulu või see oleks liiga kulukas, siis erandina artiklist 3 tagavad liikmesriigid, et kasutatakse individuaalseid asulareovee puhastamise süsteeme (edaspidi „individuaalsed süsteemid“).

Muudatusettepanek

1. Kui kogumissüsteemi rajamine **või kogumissüsteemiga ühendamine** on erandjuhul põhjendamatu, kuna sellest ei oleks keskkonnale tulu või see oleks liiga kulukas, siis erandina artiklist 3 tagavad liikmesriigid, et kasutatakse individuaalseid asulareovee puhastamise süsteeme (edaspidi „individuaalsed süsteemid“) **või muid asjakohaseid süsteeme, millega saavutatakse sama tervise- ja keskkonnakaitse tase.**

Muudatusettepanek 66

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 4 – lõige 2 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid tagavad, et individuaalsed süsteemid projekteeritakse ning neid käitatakse ja hooldatakse viisil, millega on tagatud vähemalt samal tasemel **puhastus** nagu artiklites 6 ja 7 osutatud teise ja kolmanda astme puhastuse korral.

Muudatusettepanek

Liikmesriigid tagavad, et **lõikes 1 osutatud** individuaalsed süsteemid projekteeritakse ning neid käitatakse ja hooldatakse viisil, millega on tagatud vähemalt samal tasemel **tervise- ja keskkonnakaitse** nagu artiklites 6 ja 7 osutatud teise ja kolmanda astme puhastuse korral.

Muudatusettepanek 67

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 4 – lõige 2 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid tagavad, et **tiheasustusala**, kus **individuaalseid** süsteeme kasutatakse, on kantud avalikku registrisse ning et **asjakohane ametiasutus kontrollib neid süsteeme korrapäraselt**.

Muudatusettepanek

Liikmesriigid tagavad, et **individuaalsed süsteemid kantakse avalikku registrisse ja pädev asutus kontrollib neid süsteeme korrapäraselt, ning vahetavad individuaalsete süsteemide kasutamise ja käitamise ning regulaarsete kontrollide kohta iga nelja aasta järel parimaid tavasid, sealhulgas pädevate asutuste poolse juhtimise ja toimimise kohta**.

Muudatusettepanek 68

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 4 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. **Komisjonil on õigus võtta artiklis 27 osutatud korra kohaselt vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat direktiivi, kehtestades individuaalsete süsteemide projekteerimise, käitamise ja hoolduse miinimumnõuded ning täpsustades lõike 2 teises lõigus osutatud korrapärasele kontrollimisele esitatavaid nõudeid.**

Muudatusettepanek

3. **Liikmesriigid kehtestavad kogu liidus 24 kuu jooksul alates käesoleva direktiivi jõustumisest komisjoni antud suuniste alusel individuaalsete süsteemide projekteerimise, käitamise ja hoolduse miinimumnõuded ning sätestavad lõike 2 teises lõigus osutatud korrapärase kontrolli nõuded.**

Muudatusettepanek 69

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 4 – lõige 4 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

4. Liikmesriigid, kus individuaalsete süsteemidega puhastatakse üle 2 % asulareoveest, mis on pärit vähemalt 2 000 ie reostuskoormusega tiheasustusaladelt, peavad esitama komisjonile üksikasjaliku põhjenduse individuaalsete süsteemide kasutamise kohta **igal tiheasustusalal**. Selles põhjenduses tuleb:

Muudatusettepanek

4. Liikmesriigid, kus individuaalsete süsteemidega puhastatakse üle 2 % asulareoveest, mis on pärit vähemalt 2 000 ie reostuskoormusega tiheasustusaladelt, peavad esitama komisjonile üksikasjaliku põhjenduse individuaalsete süsteemide kasutamise kohta. Selles põhjenduses tuleb:

Muudatusettepanek 70

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 4 – lõige 4 – punkt c

Komisjoni ettepanek

c) tõendada, et järgitakse lõikes 3 osutatud miinimumnõudeid juhul, kui komisjon on kasutanud kõnealuse lõike kohaselt talle delegeeritud õigust.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 71

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 4 – lõige 4 – punkt c a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ca) tõendada vastavust direktiivis 2000/60/EÜ sätestatud keskkonnanäesmärkidele.

Muudatusettepanek 72

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 5 – lõige 2 – lõik 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

31. detsembriks 2025 koostavad liikmesriigid loetelu tiheasustusaladest, mille reostuskoormus on 10 000–100 000 ie ning kus varasemate andmete ja uusimate kliimaprognooside põhjal valitseb vähemalt üks järgmistest tingimustest:

Muudatusettepanek

Hiljemalt ... [kaks aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist] koostavad liikmesriigid loetelu tiheasustusaladest, mille reostuskoormus on 10 000–100 000 ie ning kus varasemate andmete ja uusimate kliimaprognooside, **sealhulgas hooajalise muutumise** põhjal valitseb vähemalt üks järgmistest tingimustest:

Muudatusettepanek 73

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 5 – lõige 2 – lõik 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) reovee ülevool või asula äravooluvesi kujutab endast **keskkonnariski või riski inimeste tervisele**;

Muudatusettepanek

a) reovee ülevool või asula äravooluvesi kujutab endast **kooskõlas terviseühtsuse põhimõttega keskkonna- või terviseriski**;

Muudatusettepanek 74

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 5 – lõige 2 – lõik 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) reovee ülevoolu maht on suurem kui 1 % aastas kogutavast asulareoveest ja sellega seotud koormusest, arvatuna kuivade ilmastikuolude korral,

Muudatusettepanek

b) reovee ülevoolu maht on suurem kui **ligikaudu** 1 % aastas kogutavast asulareoveest ja sellega seotud koormusest, arvatuna kuivade ilmastikuolude korral,

Muudatusettepanek 75

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 5 – lõige 2 – lõik 1 – alapunkt c – alapunkt iv a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

iva) Euroopa Parlamendi ja nõukogu

direktiivi 2008/56/EÜ artiklis 1 sätestatud nõuded.

Muudatusettepanek 76

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 5 – lõige 4**

Komisjoni ettepanek

4. Asulareovee käitlemise lõimitud kavad **tuleb komisjoni nõudmise korral** komisjonile kättesaadavaks **teha**.

Muudatusettepanek

4. Asulareovee käitlemise lõimitud kavad, **sealhulgas ellu viidud osade ja seni veel rakendamata elementide kirjeldus, tehakse kolme kuu jooksul alates nende avaldamisest** komisjonile **taotluse korral** kättesaadavaks.

Muudatusettepanek 77

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 5 – lõige 5**

Komisjoni ettepanek

5. Asulareovee käitlemise lõimitud kavad peavad sisaldama vähemalt V lisas esitatud elemente.

Muudatusettepanek

5. Asulareovee käitlemise lõimitud kavad peavad sisaldama vähemalt V lisas esitatud elemente **ning neis tuleb võimaluse korral seada esikohale rohelise ja sinise taristu lahendused**.

Muudatusettepanek 78

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 5 – lõige 5 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5a. Kui liikmesriikide kehtestatud asulareovee käitlemise lõimitud kavad vähemalt V lisas sätestatud elemente ei sisalda, võtab komisjon nende kavade suhtes asjakohaseid meetmeid.

Muudatusettepanek 79

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 5 – lõige 6 – lõik 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) **ette näha** meetodid alternatiivsete näitajate kindlaksmääramiseks, et kontrollida, kas **V lisa punkti 2 alapunktis a** osutatud reostuse vähendamise **soovituslik** eesmärk on saavutatud;

Muudatusettepanek

b) **nähakse ette** meetodid **V lisa punkti 2 alapunktis a sätestatud** alternatiivsete näitajate kindlaksmääramiseks, et kontrollida, kas **kõnealuses punktis** osutatud reostuse vähendamise eesmärk on saavutatud;

Muudatusettepanek 80

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 5 – lõige 6 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

6a. Liikmesriigid püüavad linnapiirkondades rohealasad suurendada, et vähendada reovee ülevoolu looduslike lahenduste abil.

Muudatusettepanek 81

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 5 – lõige 6 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

6b. Liikmesriigid tagavad, et asulareovee käitlemise lõimitud kavad vaadatakse pärast nende koostamist iga viie aasta järel läbi ja vajaduse korral neid ajakohastatakse.

Muudatusettepanek 82

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 6 – lõige 1 – lõik 2 a (uus)

Asulareovett, mis juhitakse külma kliimaga piirkondades asuvasse vetesse, kus on madala temperatuuri tõttu tõhusat bioloogilist puhastamist keeruline teha, võib erandina puhastada (biokeemiline hapnikutarve BHT5, nagu on määratletud I lisa tabeli 1 reas 2) lõikes 1 sätestatud nõuetest vähem põhjalikult, kui sisselaske juures on aasta keskmine veetemperatuur alla 6 °C ja kui üksikasjalikud uuringud näitavad, et sellise reovee ärajuhtimine keskkonda ei kahjusta. Puhastamisel peab aga saavutama vähemalt 40 % vähendusmäära, mida mõõdetakse vähemalt kord nädalas. Liikmesriigid, kes seda erandit kasutavad, teatavad sellest komisjonile.

Muudatusettepanek 83

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 6 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. 1 000–2 000 ie tiheasustusalade puhul tagavad liikmesriigid, et hiljemalt 31. detsembril **2030** läbib kogumissüsteemidesse sisenev asulareovesi enne ärajuhtimist teise astme puhastuse kooskõlas lõikega 3 või muu sellega võrdväärse puhastuse.

Muudatusettepanek

2. 750–2 000 ie tiheasustusalade puhul tagavad liikmesriigid, et hiljemalt 31. detsembril **2032** läbib kogumissüsteemidesse sisenev asulareovesi enne ärajuhtimist teise astme puhastuse kooskõlas lõikega 3 või muu sellega võrdväärse puhastuse.

Muudatusettepanek 84

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 6 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Inimekvivalentides (ie) väljendatav reostuskoormus arvutatakse välja ühe aasta jooksul asula reoveepuhastisse siseneva

Muudatusettepanek

4. Inimekvivalentides (ie) väljendatav reostuskoormus arvutatakse välja ühe aasta jooksul asula reoveepuhastisse siseneva

reoveekoguse kõrgeima nädala keskmise põhjal, arvestamata seejuures erakorralisi **olukordi**, mis on tingitud tugevast vihmasajust.

reoveekoguse kõrgeima nädala keskmise põhjal, arvestamata seejuures erakorralisi **ilmastikuolusid**, mis on tingitud **näiteks** tugevast vihmasajust.

Muudatusettepanek 85

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 7 – lõige 1 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid tagavad 31. detsembriks **2030**, et heitvesi, mis on pärit pooltest asulareoveepuhastitest, mis töötlevad vähemalt 100 000 ie reostuskoormust ega rakenda [väljaannete talitus, palun lisada alalütlevas käändes kuupäev: käesoleva direktiivi jõustumise kuupäev] kolmanda astme puhastust, on läbinud lõike 4 kohase kolmanda astme puhastuse.

Muudatusettepanek

Liikmesriigid tagavad 31. detsembriks **2033**, et heitvesi, mis on pärit pooltest asulareoveepuhastitest, mis töötlevad vähemalt 100 000 ie reostuskoormust ega rakenda [väljaannete talitus, palun lisada alalütlevas käändes kuupäev: käesoleva direktiivi jõustumise kuupäev] kolmanda astme puhastust, on läbinud lõike 4 kohase kolmanda astme puhastuse.

Muudatusettepanek 86

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 7 – lõige 1 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid tagavad 31. detsembriks **2035**, et kõik asulareoveepuhastid, mis töötlevad vähemalt 100 000 ie reostuskoormust, rakendavad lõike 4 kohast kolmanda astme puhastust.

Muudatusettepanek

Liikmesriigid tagavad 31. detsembriks **2038**, et kõik asulareoveepuhastid, mis töötlevad vähemalt 100 000 ie reostuskoormust, rakendavad lõike 4 kohast kolmanda astme puhastust.

Muudatusettepanek 87

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 7 – lõige 2 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

31. detsembriks 2025 koostavad liikmeriigid loetelu oma territooriumil

Muudatusettepanek

Hiljemalt ... [palun lisada kuupäev: kaks aastat pärast käesoleva direktiivi

olevatest aladest, mis on eutrofeerumise suhtes tundlikud, ning ajakohastavad seda loetelu iga viie aasta **tagant alates 31. detsembrist 2030**.

jõustumist/ koostavad **ja avaldavad liikmesriigid** loetelu oma territooriumil olevatest aladest, mis on eutrofeerumise suhtes tundlikud, ning **lisavad sellele loetelule teabe selle kohta, kas need on tundlikud fosfori ja/või lämmastiku suhtes, ning** ajakohastavad seda loetelu **alates 31. detsembrist 2030** iga viie aasta järel, **lisades ühtlasi teabe eutrofeerumise põhjuste kohta.**

Muudatusettepanek 88

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 7 – lõige 2 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Esimeses lõigus osutatud loetelu sisaldab alasid, mida on kirjeldatud II lisas.

Muudatusettepanek

Esimeses lõigus osutatud loetelu sisaldab alasid, mida on kirjeldatud II lisas.
Komisjon avaldab 31. detsembriks 2024 suunised II lisa ühtlustatud rakendamiseks, eelkõige seoses piiriüleste veekogudega.

Muudatusettepanek 89

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 7 – lõige 3 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid tagavad 31. detsembriks **2035**, et pooltelt 10 000–100 000 ie tiheasustusaladelt, kust heitvesi juhitakse lõikes 2 osutatud loetellu kantud aladele ja kus ei rakendata [väljaannete talitus, palun sisestada alalütlevas käändes kuupäev: käesoleva direktiivi jõustumise kuupäev] kolmanda astme puhastust, kogumissüsteemidesse sisenev asulareovesi läbib enne selle kõnealustele aladele juhtimist 4 lõike kohase kolmanda astme puhastuse.

Muudatusettepanek

Ilma et see piiraks lõike 1 kohaldamist, tagavad **liikmesriigid** 31. detsembriks **2038**, et pooltelt **vähemalt** 10 000 ie tiheasustusaladelt, kust heitvesi juhitakse lõikes 2 osutatud loetellu kantud aladele ja kus ei rakendata [väljaannete talitus, palun sisestada alalütlevas käändes kuupäev: käesoleva direktiivi jõustumise kuupäev] kolmanda astme puhastust, kogumissüsteemidesse sisenev asulareovesi läbib enne selle kõnealustele aladele juhtimist 4 lõike kohase kolmanda astme puhastuse.

Muudatusettepanek 90

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 7 – lõige 3 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid tagavad 31. detsembriks **2040**, et kõigilt 10 000–100 000 ie tiheasustusaladelt kogumissüsteemidesse sisenev asulareovesi läbib lõike 4 kohase kolmanda astme puhastuse, enne kui see juhitakse lõikes 2 osutatud loetellu kantud aladele.

Muudatusettepanek

Ilma et see piiraks lõike 1 kohaldamist, tagavad *liikmesriigid* 31. detsembriks **2043**, et kõigilt *vähemalt* 10 000 ie tiheasustusaladelt kogumissüsteemidesse sisenev asulareovesi läbib lõike 4 kohase kolmanda astme puhastuse, enne kui see juhitakse lõikes 2 osutatud loetellu kantud aladele.

Muudatusettepanek 91

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 7 – lõige 4 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Käesoleva direktiivi artikli 21 ning I lisa D osa kohaselt võetud proovide parameetrid peavad vastama I lisa B osa tabelis 2 esitatud väärtustele. Selliste proovide suurim lubatud arv, mille parameetrid I lisa B osa tabelis 2 esitatud väärtustele ei vasta, on esitatud I lisa D osa tabelis 4.

Muudatusettepanek

Käesoleva direktiivi artikli 21 ning I lisa D osa kohaselt võetud proovide *aasta keskmise* parameetrid peavad vastama I lisa B osa tabelis 2 esitatud väärtustele, *et tagada kõrgel tasemel keskkonnakaitse*. Selliste proovide suurim lubatud arv, mille parameetrid I lisa B osa tabelis 2 esitatud väärtustele ei vasta, on esitatud I lisa D osa tabelis 4.

Muudatusettepanek 92

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 7 – lõige 5 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) väheneb väljumise ajaks üldfosforisisaldus vähemalt **82,5** % ja üldlämmastikuisaldus vähemalt **80** % ning

Muudatusettepanek

a) väheneb väljumise ajaks üldfosforisisaldus vähemalt **90** % ja üldlämmastikuisaldus vähemalt **75** % ning

seda hiljemalt 31. detsembriks 2035;

seda hiljemalt 31. detsembriks 2035;

Muudatusettepanek 93

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 7 – lõige 5 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) väheneb väljumise ajaks üldfosforisisaldus vähemalt **90** % ja üldlämmastikuisaldus vähemalt **85** % ning seda hiljemalt 31. detsembriks 2040.

Muudatusettepanek

b) väheneb väljumise ajaks üldfosforisisaldus vähemalt **93** % ja üldlämmastikuisaldus vähemalt **80** % ning seda hiljemalt 31. detsembriks 2040.
Päevad, mil heitvee temperatuur langeb alla 12 °C, ei ole eemaldatava lämmastiku arvutamisel esimeses lõigus osutatud eesmärgil asjakohased.

Muudatusettepanek 94

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 7 – lõige 7

Komisjoni ettepanek

7. Liikmesriigid tagavad, et heitvesi asulareoveepuhastitest, mis paiknevad alal, mis on kantud lõikes 2 osutatud loetellu pärast kõnealuse lõike kohast loetelu ajakohastamist, vastab lõigetes 3 ja 4 sätestatud nõuetele seitsme aasta möödudes pärast kõnealusesse loetellu kandmist.

Muudatusettepanek

7. Liikmesriigid tagavad, et heitvesi asulareoveepuhastitest, mis paiknevad alal, mis on kantud lõikes 2 osutatud loetellu, ***ja heitvesi asulareoveepuhastitest sellise ala valgalale, mis on kantud lõikes 2 osutatud loetellu*** pärast kõnealuse lõike kohast loetelu ajakohastamist, vastab lõigetes 3 ja 4 sätestatud nõuetele seitsme aasta möödudes pärast kõnealusesse loetellu kandmist.

Muudatusettepanek 95

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 8 – lõige 1 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid tagavad ***31. detsembriks***

Muudatusettepanek

Liikmesriigid tagavad ***hiljemalt ... [viis***

2030, et 50 % selliste asulareoveepuhastite heitveest, mis töötlevad vähemalt **100 000** ie reostuskoormust, on läbinud lõike 5 kohase neljanda astme puhastuse.

aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist], et 50 % selliste asulareoveepuhastite heitveest, mis töötlevad vähemalt **150 000** ie reostuskoormust, on läbinud lõike 5 kohase neljanda astme puhastuse.

Muudatusettepanek 96

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 8 – lõige 1 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid tagavad **31. detsembriks 2035**, et kõik asulareoveepuhastid, mis töötlevad vähemalt **100 000** ie reostuskoormust, rakendavad lõike 5 kohast neljanda astme puhastust.

Muudatusettepanek

Liikmesriigid tagavad **hiljemalt ... [kümme aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist]**, et kõik asulareoveepuhastid, mis töötlevad vähemalt **150 000** ie reostuskoormust, rakendavad lõike 5 kohast neljanda astme puhastust.

Muudatusettepanek 97

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 8 – lõige 2 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

31. detsembriks 2030 peavad liikmesriigid koostama loetelu **oma** territooriumil **olevatest aladest**, kus mikrosaasteainete kontsentratsioon või kogunemine kujutab endast keskkonnariski või riski inimeste tervisele. Seejärel vaatavad liikmesriigid kõnealuse loetelu iga viie aasta möödudes läbi ja ajakohastavad seda **vajaduse korral**.

Muudatusettepanek

Hiljemalt ... [kaks aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist] peab liikmesriikidel olema koostatud ja avaldatud loetelu vähemalt 100 000 ie tiheasustusaladest, mis nende territooriumil **asuvad, ja hiljemalt ... [viis aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist] loetelu vähemalt 35 000 ie tiheasustusaladest**, kus mikrosaasteainete kontsentratsioon või kogunemine kujutab endast keskkonnariski või riski inimeste tervisele. Seejärel vaatavad liikmesriigid kõnealuse loetelu **vähemalt** iga viie aasta möödudes läbi ja **vajaduse korral** ajakohastavad seda **tarbetu viivitusega**.

Muudatusettepanek 98

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 8 – lõige 2 – lõik 2 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

Esimeses lõigus osutatud **loetelu sisaldab** järgmisi alasid, välja arvatud juhul, kui riskihinnangu alusel on võimalik tõendada, et nendel aladel puudub keskkonnarisk ja risk inimeste tervisele:

Muudatusettepanek

Esimeses lõigus osutatud **loetelud sisaldavad** järgmisi alasid, välja arvatud juhul, kui riskihinnangu alusel on võimalik tõendada, et nendel aladel puudub keskkonnarisk ja risk inimeste tervisele:

Muudatusettepanek 99

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 8 – lõige 2 – lõik 2 – punkt f

Komisjoni ettepanek

f) alad, kus direktiivides 2000/60/EÜ ja 2008/105/EÜ sätestatud nõuete täitmiseks on vajalik täiendav puhastamine.

Muudatusettepanek

f) alad, kus direktiivides 2000/60/EÜ, **2006/118/EÜ**, 2008/105/EÜ **ja 2008/56/EÜ** sätestatud nõuete täitmiseks on vajalik täiendav puhastamine.

Muudatusettepanek 100

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 8 – lõige 2 – lõik 2 – punkt f a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

fa) direktiivi 92/43/EMÜ kohaselt määratud erikaitsealad ja direktiivi 79/409/EMÜ kohaselt määratud erikaitsealad, mis moodustavad Natura 2000 ökoloogilise võrgustiku.

Muudatusettepanek 101

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 8 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Kui liikmesriik jätab lõikes 2 osutatud loetelud nimetatud lõikes sätestatud tähtajaks koostamata, peab kogu vähemalt 35 000 ie reostuskoormust töötleivatest asulareoveepuhastitest välja juhitud vesi läbima kooskõlas lõikega 5 neljanda astme puhastuse.

Muudatusettepanek 102

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 8 – lõige 3 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3a. Ilma et see piiraks lõike 1 kohaldamist, tagavad liikmesriigid hiljemalt ... [viis aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist], et pooltelt 100 000–150 000 ie tiheasustusaladelt kogumissüsteemidesse sisenev asulareovesi läbib 5 lõike kohase neljanda astme puhastuse, enne kui see juhitud vesi läbib lõikes 2 osutatud loetellu kantud aladele.

Liikmesriigid tagavad hiljemalt ... [kümme aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist], et kõigilt 100 000–150 000 ie tiheasustusaladelt kogumissüsteemidesse sisenev asulareovesi läbib lõike 5 kohase neljanda astme puhastuse, enne kui see juhitud vesi läbib lõikes 2 osutatud loetellu kantud aladele.

Muudatusettepanek 103

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 8 – lõige 4 – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Liikmesriigid tagavad **31. detsembriks 2035**, et pooltelt **10 000–100 000** ie tiheasustusaladelt kogumissüsteemidesse sisenev asulareovesi läbib 5 lõike kohase neljanda astme puhastuse, enne kui see

Ilma et see piiraks lõike 1 kohaldamist, tagavad liikmesriigid tagavad hiljemalt ... [kümme aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist], et pooltelt vähemalt 35 000 ie tiheasustusaladelt kogumissüsteemidesse

juhatakse lõikes 2 osutatud loetellu kantud alale.

sisenev asulareovesi läbib 5 lõike kohase neljanda astme puhastuse, enne kui see juhatakse lõikes 2 osutatud loetellu kantud alale.

Muudatusettepanek 104

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 8 – lõige 4 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid tagavad **31. detsembriks 2040**, et kõigilt **10 000–100 000** ie tiheasustusaladelt kogumissüsteemidesse sisenev asulareovesi läbib lõike 5 kohase neljanda astme puhastuse, enne kui see juhatakse lõikes 2 osutatud loetellu kantud aladele.

Muudatusettepanek

Liikmesriigid tagavad **hiljemalt ... [15 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist]**, et kõigilt **vähemalt 35 000** ie tiheasustusaladelt kogumissüsteemidesse sisenev asulareovesi läbib lõike 5 kohase neljanda astme puhastuse, enne kui see juhatakse lõikes 2 osutatud loetellu kantud aladele.

Muudatusettepanek 105

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 8 – lõige 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4a. Vähemalt 35 000 ie reostuskoormust töötlevatest asulareoveepuhastitest lõikes 2 osutatud loetellu kantud ala valgalasse juhitava vee suhtes kohaldatakse samuti lõikeid 3 ja 4.

Muudatusettepanek 106

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 8 – lõige 5 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Komisjonil on õigus võtta artiklis 27 osutatud korra kohaselt vastu delegeeritud õigusakte I lisa B ja D osa muutmiseks, et

Muudatusettepanek

Komisjonil on õigus võtta artiklis 27 osutatud korra kohaselt vastu delegeeritud õigusakte I lisa B ja D osa muutmiseks, et

kohandada *teises* lõigus osutatud nõudeid ja meetodeid tehnika ja teaduse arenguga.

kohandada *esimeses* lõigus osutatud nõudeid ja meetodeid tehnika ja teaduse arenguga.

Muudatusettepanek 107

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 1 – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid *võtavad meetmeid, millega tagatakse*, et tootjatel, kes lasevad turule III lisas loetletud tooteid, on laiendatud tootjavastutus.

Muudatusettepanek

Liikmesriigid *tagavad*, et tootjatel, kes lasevad turule III lisas loetletud tooteid, on laiendatud tootjavastutus.

Muudatusettepanek 108

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 1 – lõik 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Laiendatud tootjavastutust täiendatakse asulareoveepuhastite ajakohastamiseks ette nähtud riigisiseste rahastamismeetmetega, et vältida soovimatuid tagajärgi Euroopa Raviameti ja Euroopa Kemikaaliameti abiga kindlaks tehtud elutähtsate toodete, eelkõige ravimite kättesaadavusele, taskukohasusele ja juurdepääsetavusele ning tagada ettevõtjatele piisavate rahaliste vahendite kättesaadavus. Riigisisene rahastamismeede ei tohi ületada 20 % ega takistada kohaldamast põhimõtet, et saastaja maksab.

Muudatusettepanek 109

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 1 – lõik 2 – sissejuhatav osa**

Komisjoni ettepanek

Selliste meetmetega tagatakse, et need tootjad katavad:

Muudatusettepanek

Laiendatud tootjavastutus ja riigisisene rahastamismeede hõlmavad järgmist:

Muudatusettepanek 110

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 1 – lõik 2 – punkt a**

Komisjoni ettepanek

a) kõik artiklis 8 sätestatud nõuete täitmisega kaasnevad kulud, sealhulgas kulud, mis tulenevad asulareovee neljanda astme puhastusest, et eemaldada nende tootjate turulelastavatest toodetest eraldunud mikrosaasteained ja nende jäägid, ning artikli 21 lõike 1 punktis a osutatud mikrosaasteainete seirest; ning

Muudatusettepanek

a) kõik artiklis 8 sätestatud nõuete täitmisega kaasnevad kulud, sealhulgas kulud, mis tulenevad asulareovee neljanda astme puhastusest (**investeeringukulud ja tegevuskulud**), et eemaldada nende tootjate turulelastavatest toodetest eraldunud mikrosaasteained, **mida ei ole esimese, teise ega kolmanda astme puhastusega võimalik eemaldada**, ja nende jäägid, ning artikli 21 lõike 1 punktis a osutatud mikrosaasteainete seirest; ning

Muudatusettepanek 111

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 1 – lõik 2 – punkt c**

Komisjoni ettepanek

c) muud laiendatud tootjavastutuse kandmisega seotud vajalikud kulud.

Muudatusettepanek

(Ei puuduta eestikeelset versiooni.)

Muudatusettepanek 112

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a. Artikli 21 kohaselt nõutava seire tulemuste põhjal vaatab komisjon III lisas esitatud toodete loetelu iga viie aasta järel

läbi. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artiklis 27 osutatud menetlusega vastu delegeeritud õigusakte käesoleva direktiivi täiendamiseks, lisades III lisaga hõlmatud toodete loetellu uusi tooteid.

Muudatusettepanek 113

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 1 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1b. Laiendatud tootjavastutust kohaldatakse olenemata sellest, kas turule lastud tooted või nende komponendid on toodetud liikmesriigis või kolmandas riigis ning kas tootjate registrijärgne asukoht on liidus või toode lastakse turule digitaalse platvormi kaudu.

Muudatusettepanek 114

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 1 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1c. Liikmesriigid võivad lisada muid sektoreid, tuginedes tõenditele asjaomases sektoris tekitatud mikrosaasteainete olemasolu kohta.

Muudatusettepanek 115

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 2 – punkt a**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

a) toodet lastakse turule alla kahe tonni aastas;

a) toodet lastakse **liidu** turule alla kahe tonni aastas;

Muudatusettepanek 116

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 2 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) toode, mida tootja turule laseb, *et tekita oma* olelusringi lõpus reovees mikroaasteaineid.

Muudatusettepanek

b) toode, mida tootja turule laseb, *on vastavalt määruse (EÜ) nr 1272/2008^{1a} I lisa punktile 4.1.2.9.5 reovees kiiresti biolagunduvad või ei tekita* olelusringi lõpus reovees mikroaasteaineid.

^{1a} *Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist (ELT L 353, 31.12.2008, lk 1).*

Muudatusettepanek 117

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 2 – punkt b a (uus)

Komisjoni ettepanek

ba) turule lastud toodetes sisalduvad ained on vastavalt määruse (EÜ) nr 1272/2008^{1a} I lisa punktile 4.1.2.9.5 vesikeskkonnas kiiresti biolagunduvad.

^{1a} *Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist (ELT L 353, 31.12.2008, lk 1).*

Muudatusettepanek 118

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Komisjonil on õigus võtta vastu rakendusakte, et kehtestada teatavate tootekategooriate suhtes lõike 2 punktis b sätestatud tingimuse ühetaolise kohaldamise üksikasjalikud kriteeriumid. Nimetatud rakendusaktid võetakse **vastu** kooskõlas artikli 28 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Muudatusettepanek

3. Komisjonil on õigus võtta vastu rakendusakte, et kehtestada teatavate tootekategooriate suhtes lõike 2 punktis b sätestatud tingimuse ühetaolise kohaldamise üksikasjalikud kriteeriumid. Nimetatud rakendusaktid võetakse kooskõlas artikli 28 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega **vastu hiljemalt ... [artikli 8 lõike 1 kohaldamise alguskuupäev]**.

Muudatusettepanek 119

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 9 – lõige 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3a. Komisjon hõlbustab liikmesriikide vahel laiendatud tootjavastutuse süsteemi loomise kohta parimate tavade vahetamist.

Muudatusettepanek 120

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 9 – lõige 4 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Liikmesriigid tagavad, et lõikes 1 osutatud tootjad kannavad oma laiendatud tootjavastutust kollektiivselt, liitudes tootjavastutusorganisatsiooniga.

Liikmesriigid tagavad, et lõikes 1 osutatud tootjad kannavad oma laiendatud tootjavastutust kollektiivselt, liitudes tootjavastutusorganisatsiooniga, **või et tootjatel on võimalik oma kohustusi täita väljakujunenud organisatsiooni kaudu.**

Muudatusettepanek 121

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 9 – lõige 4 – lõik 2 – punkt a – alapunkt ii

Komisjoni ettepanek

ii) teave alapunktis i osutatud toodete ohtlikkuse kohta reovees nende olemusringi lõpul;

Muudatusettepanek

ii) teave alapunktis i osutatud toodete ohtlikkuse kohta reovees **ja biolagunevus** nende olemusringi lõpul;

Muudatusettepanek 122

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 5 – punkt c a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ca) tootjate rahaline toetus on ette nähtud lõikes 1 nimetatud kulude katmiseks ning reoveepuhastite käitajad saavad rahalisi vahendeid kasutada vastavalt oma investeerimistsüklitele ja -vajadustele.

Muudatusettepanek 123

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 5 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5a. Liikmesriigid tagavad, et enne kui artikli 8 lõigetes 1, 4 ja 5 sätestatud neljanda astme puhastuse nõudeid hakatakse rakendama, on artiklites 9 ja 10 sätestatud laiendatud tootjavastutuse süsteemi ja laiendatud tootjavastutuse organisatsioonide nõuded täidetud.

Muudatusettepanek 124

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 10 – lõige 1 – punkt c a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ca) lepib kokku koormuse jagamise üksikasjalikes reeglites, võttes arvesse

selliseid tegureid nagu mikrosasteainete kogus tootes.

Muudatusettepanek 125

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 10 – lõige 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et teavitada tarbijaid jäätmetekke vältimise meetmetest, tagasivõtu- ja kogumissüsteemidest ning III lisas loetletud toodete sobimatute eemalduse viiside mõjust reovee kogumisele, puhastamisele ja ärajuhtimisele.

Muudatusettepanek 126

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 10 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Liikmesriigid kehtestavad asjakohase kontrollimise ja täitmise tagamise raamistiku tagamaks, et tootjavastutusorganisatsioonid täidavad oma kohustusi, et tootjavastutusorganisatsioonide rahalisi vahendeid kasutatakse nõuetekohaselt ning et kõik osalejad, kellel lasub laiendatud tootjavastutus, esitavad pädevatele asutustele ja vastava taotluse korral tootjavastutusorganisatsioonidele usaldusväärsed andmed.

2. Liikmesriigid kehtestavad asjakohase kontrollimise ja täitmise tagamise raamistiku tagamaks, et tootjavastutusorganisatsioonid täidavad oma kohustusi ***läbipaistvalt***, et tootjavastutusorganisatsioonide rahalisi vahendeid kasutatakse nõuetekohaselt, ***et liikmesriigid võivad tootjavastutusorganisatsioonidega konsulteerida ja teevad kõik investeeringud reoveepuhastitesse tootjavastutusorganisatsioonidest sõltumatult*** ning et kõik osalejad, kellel lasub laiendatud tootjavastutus, esitavad pädevatele asutustele ja vastava taotluse korral tootjavastutusorganisatsioonidele usaldusväärsed andmed. ***Nõuete täitmiseks edastavad pädevad asutused vajalikud andmed korrapäraselt, see on vähemalt iga kuue kuu järel teistele pädevatele***

asutustele ja vahetavad neid andmeid nendega.

Muudatusettepanek 127

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 10 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Liikmesriik tagab, et tootjad, kelle asukoht on muu liikmesriigi territooriumil ja kes laseb tema turule tooteid, **teevad järgmist:**

a) määravad liikmesriigi territooriumil asuva juriidilise või füüsilise isiku oma volitatud esindajaks, et täita liikmesriigi territooriumil laiendatud tootjavastutusest tulenevaid kohustusi; **või**

b) **võtavad punktis a kirjeldatuga samaväärseid meetmeid.**

Muudatusettepanek 128

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 10 – lõige 5 – lõik 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4. Liikmesriik tagab, et tootjad, kelle asukoht on muu liikmesriigi **või kolmanda riigi** territooriumil ja kes laseb tema turule tooteid, määravad liikmesriigi territooriumil asuva juriidilise või füüsilise isiku oma volitatud esindajaks, et täita liikmesriigi territooriumil **käesoleva direktiivi kohaseid** laiendatud tootjavastutusest tulenevaid kohustusi.

Esimeses lõigus osutatud dialoog peab eelkõige võimaldama kindlaks teha ja rakendada meetmeid, mis muudaksid laiendatud tootja- ja saastajavastutuse majanduslikult võimalikult tõhusaks, näiteks meetmed, millega vähendatakse reoveele mikrosaasteainete poolt avaldatavat koormust, samuti neljanda astme puhastuseks sobivaima tehnoloogia valik, ning selleks, et vältida soovimatuid tagajärgi ravimite taskukohasusele,

Muudatusettepanek 129

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 10 – lõige 5 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5a. Reoveepuhastite käitajaid esindavatel ühendustel on laiendatud tootjavastutusorganisatsioonis vaatleja staatus.

Muudatusettepanek 130

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 11 – lõige 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigid tagavad, et iga nelja aasta järel tehakse asulareoveepuhastite ja kogumissüsteemide energiaaudit. Need auditid **viiakse läbi** kooskõlas direktiivi 2012/27/EL artikliga 8 ning **hõlmavad taastuvenergia kulutõhusa kasutamise või tootmise võimaluse kindlakstegemist, kusjuures** keskendutakse sellele, et leida ja kasutada võimalusi toota biogaasi ja ühtlasi vähendada **metaaniheidet**. Esimesed auditid tehakse

1. Liikmesriigid tagavad, et iga nelja aasta järel tehakse asulareoveepuhastite ja kogumissüsteemide energiaaudit. Need auditid **tehakse** kooskõlas direktiivi 2012/27/EL artikliga 8 **ja energiatõhusust käsitleva direktiivi (...)** (uuesti sõnastatud) artikliga 11 ning võimaluse korral **digivahendeid kasutades ning nende raames tehakse kindlaks potentsiaal kulutõhusaks kasutamiseks, energiatarbimise vähendamiseks, heitsoojuse taaskasutamiseks ja kasutamiseks kohapeal või kaugküttesüsteemi või taastuvenergia tootmise kaudu**. Keskendutakse sellele, et leida ja kasutada võimalusi toota biogaasi ja ühtlasi vähendada **metaani- ja dilämmastikoksiidheidet**. Esimesed auditid tehakse

Muudatusettepanek 131

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 11 – lõige 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) vähemalt 100 000 ie reostuskoormust töötlevate asulareoveepuhastite ja nendega ühendatud kogumissüsteemide puhul **31. detsembriks 2025**;

Muudatusettepanek

a) vähemalt 100 000 ie reostuskoormust töötlevate asulareoveepuhastite ja nendega ühendatud kogumissüsteemide puhul **hiljemalt ... [24 kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumist]**;

Muudatusettepanek 132

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 11 – lõige 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) 10 000–100 000 ie reostuskoormust töötlevate asulareoveepuhastite ja nendega ühendatud kogumissüsteemide puhul **31. detsembriks 2030**.

Muudatusettepanek

b) 10 000–100 000 ie reostuskoormust töötlevate asulareoveepuhastite ja nendega ühendatud kogumissüsteemide puhul **hiljemalt ... [48 kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumist]**.

Muudatusettepanek 133

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 11 – lõige 2 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

2. Liikmesriigid tagavad, et vähemalt 10 000 ie reostuskoormust **töötlevate asulareoveepuhastite riigi tasandil aastas toodetava, direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 2 lõikes 1 esitatud määratluse kohase taastuenergia kogus** on võrdne vähemalt järgmisega:

Muudatusettepanek

2. Liikmesriigid tagavad, et **direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 2 lõikes 1 esitatud määratluse kohase, sellise taastuvatest energiaallikatest toodetud energia aastakogus, mis on toodetud riigi tasandil** vähemalt 10 000 ie reostuskoormust **töötlevates asulareoveepuhastites kohapeal või väljaspool puhasteid, ja sõltumata sellest, kas nende omanikud või käitajad kasutavad seda energiat asulareoveepuhastis kohapeal või väljaspool puhastit**, on võrdne vähemalt järgmisega:

Muudatusettepanek 134

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 11 – lõige 2 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) 31. detsembriks **2030**. aastaks 50 % selliste puhastite poolt aastas kasutatavast energiast;

Muudatusettepanek

a) 31. detsembriks **2033**. aastaks 50 % selliste puhastite poolt aastas kasutatavast energiast;

Muudatusettepanek 135

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 11 – lõige 2 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) 31. detsembriks **2035**. aastaks 75 % selliste puhastite poolt aastas kasutatavast energiast;

Muudatusettepanek

b) 31. detsembriks **2036**. aastaks 75 % selliste puhastite poolt aastas kasutatavast energiast;

Muudatusettepanek 136

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 11 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Liikmesriigid hõlbustavad heakskiitmismenetlusi, mida kohaldatakse selleks, et arendada taastuvenergia tootmist kooskõlas direktiiviga (EL) 2018/2001 reoveepuhastites kasutamiseks.

Muudatusettepanek 137

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 11 – lõige 2 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2b. Kui liikmesriik asulareoveepuhastite puhul, mis töötlevad vähemalt 10 000 ie reostuskoormust, riigi tasandil 100 % energianeutraalsust ei saavuta, hoolimata sellest, et kõik käesoleva artikli lõike 1 kohastes energiaauditites sätestatud energiatõhususe meetmed on rakendatud, ega suuda reoveepuhastites kohapeal või puhastitest väljaspool energiatootmist suurendada, nagu on sätestatud käesoleva artikli lõikes 2, võivad liikmesriigid erandina lubada osta elektriostulepingute kaudu puudujääva protsendimäära katmiseks kuni 25 % ulatuses välistest allikatest pärit taastuveneergiat, tingimusel et kõik eespool nimetatud tingimused on täidetud.

Muudatusettepanek 138

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 11 – lõige 2 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2c. Komisjon esitab 31. detsembriks 2025 ettepaneku tegevuskava kohta, milles käsitletakse metaaniheite vähendamist 2030. aastaks. Liikmesriigid tagavad, et reoveepuhastussektor on 2050. aastaks kliimaneutraalne.

Muudatusettepanek 139

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 12 – lõige 1 – lõik 2**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Kui on toimunud **reostumisjuhtum**, mis võib märkimisväärselt mõjutada allavoolu asuvaid veekogusid, tuleb sellest teatada otsekohe.

Kui on toimunud **reostumine**, mis võib märkimisväärselt mõjutada allavoolu asuvaid veekogusid, tuleb sellest teatada otsekohe. **Teade saadetakse ka asjaomastele teeninduspiirkonna sidusrühmadele, näiteks**

joogiveekäitlejatele. Kui reostus mõjutab tervist või keskkonda teises liikmesriigis, tagab liikmesriik, kelle territooriumil reostus tekkis, et teise liikmesriigi pädevat asutust ja komisjoni teavitatakse viivitamata.

Muudatusettepanek 140

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 12 – lõige 1 – lõik 2 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Liikmesriigid vastavad üksteisele aegsasti, ent mitte hiljem kui üks kuu pärast teiselt liikmesriigilt lõike 1 kohase teate saamist.

Muudatusettepanek 141

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 12 – lõige 1 – lõik 3**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Asjaomased liikmesriigid teevad koostööd, et selgitada välja kõnealused reostusallikad ning määrata kindlaks meetmed, mida tuleks kahjustatud veekogude kaitseks võtta reostusallikate juures, et tagada käesoleva direktiivi täitmine.

Asjaomased liikmesriigid teevad koostööd, et selgitada välja kõnealused reostusallikad *koosõlas asjaomaste veesaasteaineid käsitlevate õigusaktidega, kui see on kohaldatav*, ning määrata kindlaks meetmed, mida tuleks kahjustatud veekogude kaitseks võtta reostusallikate juures, et tagada käesoleva direktiivi täitmine.

Muudatusettepanek 142

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 14 – lõige 1 – lõik 2 – punkt b**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

b) võimaldab kogumissüsteemide ja asulareoveepuhastite käitajatel tutvuda

b) võimaldab kogumissüsteemide ja asulareoveepuhastite käitajatel tutvuda

nende teeninduspiirkonnas **väljastatud erilubade sisuga, kui käitajad seda taotleavad.**

oma teeninduspiirkonnas **erilubadega, enne kui luba väljastatakse.**

Muudatusettepanek 143

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 14 – lõige 1 – lõik 2 – punkt b a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ba) tagab, et käitaja, kes juhib mitteolmehereovett ära, vastab kõigile järgmistele nõuetele:

i) eralduvad saasteained ei takista reoveepuhasti käitamist ega ressursside taaskasutamise suutlikkust;

ii) eraldunud saasteained ei kahjusta kogumissüsteemide ega reoveepuhastite töötajate tervist;

iii) reoveepuhasti on kavandatud ja varustatud seadmetega, et keskkonda sattunud saasteaineid vähendada;

Muudatusettepanek 144

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 14 – lõige 1 – lõik 2 – punkt b b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

bb) ei väljasta eriluba, kui ärijuhitav mitteolmehereovesi tekitab ohtu veekogudele, millest võetakse direktiivi (EL) 2020/2184 artikli 2 punktis 1 määratletud olmevett;

Muudatusettepanek 145

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 14 – lõige 1 – lõik 2 – punkt b c (uus)**

bc) selliste menetluste tõttu ei liikku eriloa andmine põhjendamatult edasi.

Muudatusettepanek 146

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 14 – lõige 2 – sissejuhatav osa**

Komisjoni ettepanek

2. Liikmesriigid võtavad asjakohaseid meetmeid, mille hulka kuulub erilubade läbivaatamine, et teha kindlaks lõikes 1 osutatud mitteolmereovees olevad reostusallikad ning võimalikult palju ennetada ja vähendada nendest pärit reostust, kui tekib mõni järgmistest olukordadest:

Muudatusettepanek

2. Liikmesriigid võtavad asjakohaseid meetmeid, mille hulka kuulub erilubade läbivaatamine **ja vajaduse korral kehtetuks tunnistamine**, et teha kindlaks lõikes 1 osutatud mitteolmereovees olevad reostusallikad ning võimalikult palju ennetada ja vähendada nendest pärit reostust, kui tekib mõni järgmistest olukordadest:

Muudatusettepanek 147

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 14 – lõige 2 – punkt c**

Komisjoni ettepanek

c) puhastatud asulaheitvett taaskasutatakse kooskõlas määrusega (EL) 2020/741;

Muudatusettepanek

c) puhastatud asulaheitvett taaskasutatakse kooskõlas määrusega (EL) 2020/741 **või taaskasutatakse muul kui põllumajanduslikul eesmärgil**;

Muudatusettepanek 148

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 14 – lõige 4 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

4a. **Asulareoveepuhastite käitajaid mõjutava vahejuhtumi või õnnetuse korral nõuab pädev asutus eriloaga**

Muudatusettepanek

4a. **Asulareoveepuhastite käitajaid mõjutava vahejuhtumi või õnnetuse korral nõuab pädev asutus eriloaga**

käitajalt selliste asjakohaste lisameetmete võtmist, mida pädev asutus peab vajalikuks, et keskkonnamõju piirata ning edaspidi võimalikke vahejuhtumeid ja õnnetusi vältida. Pädev asutus teavitab reoveepuhastite käitajaid, sealhulgas kõiki mõjutatud piiriüleseid reoveekäitlejaid, meetmetest, mis on võetud, et kõnealusest reostusest tervisele ja keskkonnale põhjustatud kahju vältida või heastada.

Muudatusettepanek 149

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 15 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Liikmesriigid edendavad süsteemselt kõigist asulareoveepuhastitest saadava puhastatud heitvee taaskasutust. Kui puhastatud heitvett kasutatakse põllumajanduses niisutamiseks, peab see vastama määrusega (EL) 2020/741 kehtestatud nõuetele.

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigid edendavad süsteemselt kõigist asulareoveepuhastitest saadava puhastatud heitvee taaskasutust, ***eriti veestressi all kannatavatel aladel ja tööstuslikel eesmärkidel, kui keskkonnakahjulikku mõju ei ole ja terviseriskide juhtimise meetmed on rakendatud. Vee taaskasutamise vajaduse hindamisel võetakse arvesse vee raamdirektiivi 2000/60/EÜ alusel kehtestatud riiklikke veemajanduskavasid. Liikmesriigid tagavad korduskasutamise kavandamisel, et reovee taaskasutamine ei ohusta suublate ökoloogilist vooluhulka.*** Kui puhastatud heitvett kasutatakse põllumajanduses niisutamiseks, peab see vastama määrusega (EL) 2020/741 kehtestatud nõuetele.

Muudatusettepanek 150

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 15 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a. Et edendada ringmajandust, siis sellise kaaskasutusvee suhtes, mis on ette nähtud üksnes taaskasutamiseks põllumajandusmaa niisutamiseks, artiklis 7 ja I lisa B osa tabelis 2 sätestatud kolmanda astme puhastuse nõudeid ajutiselt ei kohaldata ning seetõttu väheneb vajadus lisada niisutamiseks kasutatavasse vette lämmastikku ja fosforit.

Taaskasutusvee taaskasutamine põllumajanduslikel eesmärkidel, nagu on osutatud esimeses lõigus, on lubatud üksnes juhul, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) puudub oht tervisele ja keskkonnale, sealhulgas eutrofeerumine;*
- b) taaskasutusvesi vastab määruuses (EL) 2020/741 sätestatud nõuetele;*
- c) taaskasutatava asulareovee üle tehakse mikrosaasteainete ja mikroplasti lisaseiret;*
- d) suublate minimaalne ökoloogiline vooluhulk ei ole ohustatud;*
- e) ajal, mil asulareovett ei taaskasutata põllumajanduses, on olemas kogu sissetuleva asulareovee piisav puhastamise või säilitamise võimsus.*

Kui kasutatakse esimeses lõigus osutatud erandit, kohaldatakse taaskasutatava asulareovee suhtes kooskõlas artikliga 8 neljanda astme puhastust.

Muudatusettepanek 151

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 15 – lõige 1 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1b. Välja arvatud juhul, kui liikmesriigid on samaväärse riikliku veestrateegia juba välja töötanud, kehtestavad nad hiljemalt ... [palun lisada kuupäev: 24 kuud pärast käesoleva

direktiivi jõustumise kuupäeva] komisjoni ja sidusrühmadega, sealhulgas valitsusasutustega ning piirkondlike ja kohalike omavalitsustega, vee-ettevõtete, tööstuse esindajate, valitsusväliste organisatsioonide ja akadeemiliste ringkondadega konsulteerides riikliku vee säästmise ja taaskasutamise kava, milles:

a) määratakse kindlaks meetmed, mida on vaja, et tagada liikmesriikide enda veevarude või teise liikmesriigi või kolmanda riigiga jagatavate piiriüleste veevarude ohutus, kestlikkus ja vastupanuvõime;

b) ilma et see piiraks määruse (EL) 2020/741 artikli 2 kohaldamist, määratakse punktis a loetletud, kindlaksmääratud valdkondades kindlaks riigi eesmärgid ja tegevuskavad, mis hõlmavad vee taaskasutamist ja vee säästmist, võttes arvesse kliimamuutuste prognoose vee kättesaadavuse kohta puhastatud asulareovee ärajuhtimisel;

c) kirjeldatakse eesmärkide saavutamiseks võetavaid rakendusmeetmeid, sealhulgas nendega seotud rahalisi vahendeid.

Muudatusettepanek 152

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 15 – lõige 3 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3a. Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed, et olla valmis ning asulareovee kogumise ja puhastamise taristut kohandada, et tulla toime suurenenud olmereoveekogusega, sealhulgas ehitada vajaduse korral uus taristu. Võetakse kõik ettevaatusabinõud, et vältida mõjutatud veekogude ökoloogilise ja keemilise seisundi halvenemist.

Liikmesriigid on direktiivis 2000/60/EÜ

sätetatud eesmärgid täitnud, kui on täidetud kõik järgmised kriteeriumid:

a) alternatiivsed viisid olmereovee ja äravooluvee suurenemisega tegelemiseks, sealhulgas alternatiivsete vee ärajuhtimise kohtade kaalumise, ei tooks keskkonnale suuremat kasu või põhjustaks ülemääraseid kulusid;

b) kõik tehniliselt teostatavad leevendusmeetmed on sätestatud artiklites 14 ja 15 osutatud reoveepuhasti loas ning neid rakendatakse tõhusalt, et asulareovee mõju asjaomastele veekogudele võimalikult palju vähendada, sealhulgas vajaduse korral rangem heitekontroll, et saavutada direktiivis 2000/60/EÜ sätestatud eesmärgid ja direktiivi 2008/105/EÜ kohaselt kehtestatud keskkonnakvaliteedi standardid.

Vastavust teises lõigus osutatud kriteeriumidele tõendatakse asjakohastes veemajanduskavades, mis on koostatud direktiivi 2000/60/EÜ kohaselt.

Muudatusettepanek 153

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 15 – lõige 3 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3b. Kui keskkonnakvaliteedi standardis on ette nähtud rangemad tingimused kui need, mis on sätestatud I lisa A ja B osas, kantakse eriloale lisameetmed, ilma et see piiraks keskkonnakvaliteedi standardite täitmiseks muude võimalike meetmete võtmist.

Muudatusettepanek 154

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 17 – lõige 1 – punkt f**

Komisjoni ettepanek

f) mis tahes muud rahvatervise parameetrid, mida **liikmesriigi pädev asutus käsitab** seire tegemiseks olulisena.

Muudatusettepanek

f) mis tahes muud rahvatervise parameetrid, **nagu *E. coli* või *legionella***, mida **Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus (ECDC) või liikmesriikide pädevad asutused käsitavad** seire tegemiseks olulisena.

Muudatusettepanek 155

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 17 – lõige 2 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

2. Selleks et järgida lõiget 1, seavad liikmesriigid sisse riikliku süsteemi, mille kaudu rahvatervise eest vastutavad pädevad asutused ja asulareovee puhastamise eest vastutavad pädevad asutused saavad pideva kooskõlastatud koostöö raames teha järgmist:

Muudatusettepanek

2. Selleks et järgida lõiget 1, seavad liikmesriigid sisse riikliku süsteemi, mille kaudu rahvatervise eest vastutavad pädevad asutused ja asulareovee puhastamise eest vastutavad pädevad asutused saavad, **asjakohasel juhul digivahendeid ja -tehnoloogiat kasutades**, pideva kooskõlastatud koostöö raames teha järgmist:

Muudatusettepanek 156

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 17 – lõige 2 – punkt a a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

aa) rollide, vastutuse ja kulude selge jaotus käitajate ja asjaomaste pädevate asutuste vahel, sealhulgas juhul, kui see on seotud proovide võtmise ja analüüsiga;

Muudatusettepanek 157

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 17 – lõige 2 – punkt a b (uus)

ab) pädevate asutuste, asulareoveepuhastite käitajate ja muude asjaomaste osalejate kohustuste kirjeldus, kui käesoleva artikli kohastest kohustustest tulenevaid proovide võtmise ja analüüsimise lisakulusid ei jaotata asulareoveepuhastite käitajatele;

Muudatusettepanek 158

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 17 – lõige 2 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) otsustada seoses iga lõike 1 kohase rahvatervise parameetriga, kus ja kui sageli asulareovee proove võtta ja analüüsida, **võttes otsustamisel** arvesse olemasolevaid andmeid tervise kohta, rahvaterviseiga seotud andmevajadust ning, kui see on asjakohane, kohalikku epidemioloogilist olukorda;

Muudatusettepanek

b) otsustada seoses iga lõike 1 kohase rahvatervise parameetriga, kus ja kui sageli asulareovee proove võtta ja analüüsida, **kusjuures proovide võtmine on asulareovee puhastamise eest vastutavate asutuste ning analüüside tegemine rahvatervise eest vastutavate asutuste ülesanne. Seejuures võetakse** arvesse olemasolevaid andmeid tervise kohta, rahvaterviseiga seotud andmevajadust ning, kui see on asjakohane, kohalikku epidemioloogilist olukorda.

Muudatusettepanek 159

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 17 – lõige 2 – punkt c

Komisjoni ettepanek

c) korraldada seiretulemuste asjakohase ja õigeaegse edastamise rahvatervise eest vastutavale pädevale asutusele ja liidu platvormidele, kui sellised platvormid on olemas.

Muudatusettepanek

c) korraldada seiretulemuste asjakohase ja õigeaegse edastamise rahvatervise eest vastutavale pädevale asutusele ja liidu platvormidele, kui sellised platvormid on olemas, **ning joogivee-ettevõtetele.**

Muudatusettepanek 160

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 17 – lõige 3 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Kui liikmesriigis rahvatervise eest vastutav pädev asutus kuulutab välja **SARS-CoV-2-ga seotud** rahvatervise hädaolukorra, tuleb teha **SARS-CoV-2 ja selle variantide esinemise** seiret vähemalt 70 % elanikkonnalt pärit asulareovees ning vähemalt 100 000 ie tiheasustusaladel võetakse vähemalt üks proov nädalas. Seda seiret jätkatakse, kuni kõnealune pädev asutus kuulutab **SARS-CoV-2-ga seotud** rahvatervise hädaolukorra lõppenuks.

Muudatusettepanek 161

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 17 – lõige 4 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Vähemalt 100 000 ie tiheasustusalade puhul tagavad liikmesriigid 1. jaanuariks 2025, et antimikroobikumiresistentsuse seiret tehakse asulareoveepuhastite sisse- ja väljalasetes ning kui see on asjakohane, siis kogumissüsteemides vähemalt kaks korda aastas.

Muudatusettepanek 162

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 17 – lõige 4 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Komisjon võtab artiklis **28** osutatud **korra kohaselt vastu rakendusaktid, millega tagatakse käesoleva direktiivi ühetaoline**

Muudatusettepanek

Kui liikmesriigis rahvatervise eest vastutav pädev asutus kuulutab välja rahvatervise hädaolukorra, tuleb teha seiret vähemalt 70 % elanikkonnalt pärit asulareovees ning vähemalt 100 000 ie tiheasustusaladel võetakse vähemalt üks proov nädalas. Seda seiret jätkatakse, kuni kõnealune pädev asutus kuulutab rahvatervise hädaolukorra lõppenuks.

Muudatusettepanek

Vähemalt 100 000 ie tiheasustusalade puhul tagavad liikmesriigid 1. jaanuariks 2025, et antimikroobikumiresistentsuse seiret tehakse asulareoveepuhastite sisse- ja väljalasetes ning kui see on asjakohane, siis kogumissüsteemides vähemalt kaks korda aastas. **Liikmesriigid soodustavad täiendavat antimikroobikumiresistentsuse seiret, kui sobiv tehnoloogia on kulutõhusa viisil kättesaadav.**

Muudatusettepanek

Komisjon võtab **31. detsembriks 2025 kooskõlas** artiklis **27** osutatud **menetlusega vastu delegeeritud õigusaktid, et**

kohaldamine, kehtestades asulareovees antimikroobikumiresistentsuse mõõtmise ühtse metoodika.

täiendada käesolevat direktiivi, kehtestades asulareovees antimikroobikumiresistentsuse mõõtmise ühtse metoodika, **võttes arvesse riiklike tervishoiuasutuste ja antimikroobikumiresistentsuse seire eest vastutavate riiklike asutuste andmeid.**

Muudatusettepanek 163

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 18 – lõige 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

1. Liikmesriigid teevad [väljaannete talitus, palun sisestada saavas käändes kuupäev: käesoleva direktiivi jõustumise kuupäevale järgneva teise aasta viimane päev] kindlaks asulareovee ärajuhtimisest põhjustatud riskid keskkonnale ja **inimeste tervisele** ning vähemalt järgmiste aspektidega seotud riskid:

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigid teevad [väljaannete talitus, palun sisestada saavas käändes kuupäev: käesoleva direktiivi jõustumise kuupäevale järgneva teise aasta viimane päev] kindlaks asulareovee ärajuhtimisest põhjustatud riskid keskkonnale ja **tervisele, võttes arvesse hooajalisi muutusi ja erakorralisi sündmusi**, ning vähemalt järgmiste aspektidega seotud riskid:

Muudatusettepanek 164

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 18 – lõige 1 – punkt c

Komisjoni ettepanek

c) veekogu hea ökoloogiline seisund, **nagu on** määratletud **direktiivi 2000/60/EÜ** artikli 2 punktis 22;

Muudatusettepanek

c) **direktiivi 2000/60/EÜ artikli 2 punktis 22 määratletud** veekogu hea ökoloogiline seisund, **artikli 2 punktis 24 määratletud pinnaveekogu hea keemiline seisund ja artikli 2 punktis 25 määratletud põhjaveekogumi hea keemiline seisund;**

Muudatusettepanek 165

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 18 – lõige 1 – punkt d a (uus)

da) „hea keskkonnaseisund“ – merekeskkonna hea seisund, nagu on määratletud direktiivi 2008/56/EÜ artikli 3 punktis 5;

Muudatusettepanek 166

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 18 – lõige 2 – sissejuhatav osa**

Komisjoni ettepanek

2. Kui riskid on kooskõlas lõikega 1 kindlaks tehtud, võtavad liikmesriigid vastu asjakohased meetmed nende vähendamiseks; nende hulka **kuuluvad** asjakohasel juhul järgmised meetmed:

Muudatusettepanek

2. Kui riskid on kooskõlas lõikega 1 kindlaks tehtud, võtavad liikmesriigid vastu asjakohased meetmed nende vähendamiseks; nende hulka **võivad kuuluda** asjakohasel juhul järgmised meetmed:

Muudatusettepanek 167

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 18 – lõige 2 – punkt -a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek 168

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 18 – lõige 2 – punkt a**

Muudatusettepanek

-a) direktiivi 2000/60/EÜ artikli 11 lõike 3 kohaselt ette nähtud või võetud meetmetele lisaks ennetusmeetmed, kui see on vajalik veekogu kvaliteedi tagamiseks; Liikmesriigid edendavad kontrolli tekkekohas, et vältida asulareovee reostust kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 191 lõikega 2.

Komisjoni ettepanek

a) alla **1 000** ie tiheasustusalade puhul kogumissüsteemide rajamine kooskõlas artikliga 3;

Muudatusettepanek

a) alla **750** ie tiheasustusalade puhul kogumissüsteemide rajamine kooskõlas artikliga 3;

Muudatusettepanek 169

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 18 – lõige 2 – punkt b**

Komisjoni ettepanek

b) alla **1 000** ie tiheasustusalade puhul ärajuhitava asulareovee teise astme puhastuse rakendamine kooskõlas artikliga 6;

Muudatusettepanek

b) alla **750** ie tiheasustusalade puhul ärajuhitava asulareovee teise astme puhastuse rakendamine kooskõlas artikliga 6;

Muudatusettepanek 170

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 18 – lõige 3**

Komisjoni ettepanek

3. Käesoleva artikli lõike 1 kohase kindlakstegemise tulemused vaadatakse iga **viie** aasta möödudes läbi. Kindlakstehtud riskide kokkuvõte ja käesoleva artikli lõike 2 kohaselt vastu võetud meetme kirjeldus lisatakse artikli 23 osutatud riiklikku rakenduskavasse ning esitatakse komisjonile, kui komisjon seda nõuab.

Muudatusettepanek

3. Käesoleva artikli lõike 1 kohase kindlakstegemise tulemused vaadatakse iga **kuue** aasta möödudes läbi **ja viiakse kooskõlla direktiivi 2000/60/EÜ alusel välja töötatud veemajanduskavade läbivaatamise ajakavaga**. Kindlakstehtud riskide kokkuvõte ja käesoleva artikli lõike 2 kohaselt vastu võetud meetme kirjeldus lisatakse artikli 23 osutatud riiklikku rakenduskavasse ning esitatakse komisjonile, kui komisjon seda nõuab. **See aruanne tehakse üldsusele kättesaadavaks.**

Muudatusettepanek 171

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 19 – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

Liikmesriikidelt võtavad kõik vajalikud meetmed, et **parandada** kõigi, eelkõige haavatavate ja tõrjutud **elanikkonnarühmade juurdepääsu** sanitaarvõimalustele.

Muudatusettepanek

Ilma et see piiraks subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtete kohaldamist ning võttes arvesse kohalikku ja piirkondlikku perspektiivi ja sanitaaringimusi, võtavad **liikmesriigid** kõik vajalikud meetmed, et **tagada** kõigi, eelkõige haavatavate ja tõrjutud **rühmade ligipääs** sanitaarvõimalustele.

Muudatusettepanek 172

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 19 – lõik 2**

Komisjoni ettepanek

Selleks teevad liikmesriigid 31. detsembriks **2027** järgmist:

Muudatusettepanek

Selleks teevad liikmesriigid 31. detsembriks **2030** järgmist:

Muudatusettepanek 173

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 19 – lõik 2 – punkt a**

Komisjoni ettepanek

a) teevad kindlaks sanitaarvõimalustele juurdepääsuta või piiratud juurdepääsuga inimeste kategooriad, **sealhulgas kaitsetud** ja tõrjutud **rühmad**, ning põhjused, miks juurdepääs puudub;

Muudatusettepanek

a) teevad kindlaks sanitaarvõimalustele juurdepääsuta või piiratud juurdepääsuga inimeste kategooriad, **pöörates eelkõige tähelepanu kaitsetutele** ja tõrjutud **rühmadele**, ning põhjused, miks juurdepääs puudub;

Muudatusettepanek 174

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 19 – lõik 2 – punkt b**

Komisjoni ettepanek

b) hindavad võimalusi parandada punktis a osutatud inimeste kategooriate

Muudatusettepanek

b) hindavad võimalusi parandada punktis a osutatud inimeste kategooriate

juurdepääsu sanitaarrajatistele;

juurdepääsu sanitaarrajatistele **ning parandavad seda**;

Muudatusettepanek 175

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 19 – lõik 2 – punkt c

Komisjoni ettepanek

c) julgustavad kõigil tiheasustusaladel, mille reostuskoormus on vähemalt **10 000** ie, avalikus ruumis piisaval hulgal niisuguste sanitaarrajatiste rajamist, millele on juurdepääs tasuta ja eriti naiste jaoks ohutu.

Muudatusettepanek

c) julgustavad kõigil tiheasustusaladel, mille reostuskoormus on vähemalt **5000** ie, avalikus ruumis piisaval hulgal niisuguste sanitaarrajatiste rajamist, millele on juurdepääs tasuta ja eriti naiste jaoks ohutu;

Muudatusettepanek 176

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 19 – lõik 2 – punkt c a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ca) julgustavad pädevaid asutusi tegema avalikes hoonetes, eelkõige haldushoonetes, kättesaadavaks tasuta sanitaarrajatised ning julgustavad restoranides, kauplustes ja sarnastes eraruumides tasuta või väikese teenustasu eest sanitaarrajatiste kättesaadavaks tegemist kõigile;

Muudatusettepanek 177

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 19 – lõik 2 – punkt c b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

cb) võtavad lisameetmeid, mida nad peavad vajalikuks ja asjakohaseks, et tagada kõigile juurdepääs sanitaarvõimalustele.

Muudatusettepanek 178

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 20 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, millega tagatakse, et reoveesetete käitlemisviisid on vastavuses direktiivi 2008/98/EMÜ artikliga 4 ette nähtud jäätmehierarhiaga. Sellised viisid peavad tagama suurima ennetuse, ressurside taaskasutuse ja ringlussevõtu ning **vähima negatiivse** keskkonnamõju.

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, millega tagatakse, et reoveesetete käitlemisviisid on vastavuses direktiivi 2008/98/EMÜ artikliga 4 ette nähtud jäätmehierarhiaga. Sellised viisid peavad tagama suurima ennetuse, ressurside taaskasutuse ja ringlussevõtu ning **tagama, et ei teki negatiivset tervisevõi** keskkonnamõju.

Muudatusettepanek 179

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 20 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a. Liikmesriigid kehtestavad range riikliku kvaliteedistandardi reoveesetete edasiseks korduskasutamiseks kooskõlas nõukogu direktiiviga 86/278/EMÜ (edaspidi „reoveesetete direktiiv“) koos täiendavate nõuetega mikroplasti kohta, tagamaks, et reoveesetete kasutamine on tervisele ohutu, eriti edasise kasutamise korral põllumajanduses.

Muudatusettepanek 180

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 20 – lõige 1 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a. Liikmesriigid kaaluvad kõiki võimalusi eraldada reoveesetetest ja

reoveest väärtuslikke ressursse, mis on tervisele ja keskkonnale ohutud, et tagada ringmajandus, sealhulgas fosfori taaskasutamine ja ringlussevõtt, et tugevdada põllumajandussektori vastupanuvõimet ja kestlikkust ning aidata kaasa ELi väetisetööstuse strateegilisele autonoomiale.

Muudatusettepanek 181

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 20 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Komisjonil on õigus võtta artiklis 27 osutatud korra kohaselt vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat direktiivi, sätestades reoveesetetes sisalduva fosfori ja lämmastiku minimaalsed taaskasutus- ja ringlussevõtumäärad, et võtta arvesse olemasolevat reoveesetete fosfori ja lämmastiku ringlussevõtu tehnoloogiat.

Muudatusettepanek

2. Komisjonil on õigus võtta artiklis 27 osutatud korra kohaselt vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat direktiivi, sätestades **asulareovees ja** reoveesetetes sisalduva fosfori ja lämmastiku minimaalsed taaskasutus- ja ringlussevõtumäärad, et võtta arvesse olemasolevat **reovee ja** reoveesetete fosfori ja lämmastiku ringlussevõtu tehnoloogiat, **ning kehtestades reoveesetete ohutu käitlemise reeglid, millega tagatakse, et see ei kahjusta tervist ega keskkonda. Komisjon võtab kõnealused delegeeritud õigusaktid vastu hiljemalt ... [käesoleva direktiivi ülevõtmisperioodi lõpule järgneva aasta viimase päeva kuupäev].**

Muudatusettepanek 182

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 20 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Liikmesriigid võivad võtta meetmeid, et soodustada asulareoveest ja reoveesetetest taaskasutusse võetud toitainete ostmist. Komisjon edendab õigusraamistikku taaskasutatava fosfori

Muudatusettepanek 183

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 21 – lõige 1 – punkt c

Komisjoni ettepanek

c) puhastatud asulareovee, sealhulgas taaskasutatava vee sihtkohta;

Muudatusettepanek

c) puhastatud asulareovee, sealhulgas taaskasutatava vee sihtkohta, ***seejuures jälgides, et kui puhastatud reovesi juhitakse veekogusse, on alati tagatud minimaalne ökoloogiline vooluhulk;***

Muudatusettepanek 184

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 21 – lõige 1 – punkt d

Komisjoni ettepanek

d) üle 10 000 ie koormust töötlevate asulareoveepuhastite tekitatud kasvuhoonegaase ja energiakulu.

Muudatusettepanek

d) ***asulareoveepuhasti kogu tegevuse käigus tekkinud otsest ja kaudset kasvuhoonegaaside heidet ning*** üle 10 000 ie koormust töötlevate asulareoveepuhastite tekitatud kasvuhoonegaase ja energiakulu. ***Seire hõlmab ka metaani ja puhastamata reovee lekete avastamist kogumissüsteemidest;***

Muudatusettepanek 185

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 21 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Kõigi vähemalt 10 000 ie tiheasustusalade puhul tagavad liikmesriigid, et pädevad asutused teevad veekogudesse juhitud reovee ***ülevoolust*** ja asula ***äravooluveest*** pärit saasteainete

Muudatusettepanek

2. Kõigi vähemalt 10 000 ie tiheasustusalade puhul tagavad liikmesriigid, et pädevad asutused ***või asjakohased organid*** teevad veekogudesse juhitud reovee ***ülevoolu*** ja asula

kontsentratsiooni ja nendega seotud koormuse seiret.

äravooluvee sageduse ja mahu ning neist pärit saasteainete kontsentratsiooni ja nendega seotud koormuse seiret.

Muudatusettepanek 186

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 21 – lõige 3 – lõik 1 – punkt a – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

a) saasteained, mis on loetletud

Muudatusettepanek

a) **asjaomased** saasteained, mis on loetletud

Muudatusettepanek 187

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 21 – lõige 3 – lõik 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) direktiivi (EL) 2020/2184 III lisa B osas loetletud parameetrid, kui asulareovesi juhatakse kõnealuse direktiivi artiklis 8 osutatud valgalasse;

Muudatusettepanek

b) direktiivi (EL) 2020/2184 III lisa **A ja B** osas loetletud parameetrid, kui asulareovesi juhatakse kõnealuse direktiivi artiklis 8 osutatud valgalasse;

Muudatusettepanek 188

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 21 – lõige 3 – lõik 1 – punkt c a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ca) per- ja polüfluoritud alküülühendite (PFAS) ja klorotaloniili esinemine kooskõlas direktiiviga (EL) 2020/2184 olmevee kvaliteedi kohta ja direktiiviga 2008/105/EÜ, mis käsitleb keskkonnakvaliteedi standardeid veepoliitika valdkonnas;

Muudatusettepanek 189

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 21 – lõige 3 – lõik 2**

Komisjoni ettepanek

Kõigil üle 10 000 ie tiheasustusaladel
teevad liikmesriigid reoveesetetes leiduvate
mikroplastide seiret.

Muudatusettepanek

Kõigil üle 10 000 ie tiheasustusaladel
teevad liikmesriigid reoveesetetes leiduvate
mikroaasteainete ja mikroplastide seiret.

Muudatusettepanek 190

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 21 – lõige 3 – lõik 2 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

***Komisjon esitab kooskõlas oma
algatusega „Mikroplastireostus –
meetmed selle keskkonnamõju
vähendamiseks“ seadusandliku
ettepaneku koos mõjuhinnanguga.***

Muudatusettepanek 191

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 21 – lõige 3 – lõik 3 – punkt b**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

b) 10 000–100 000 ie
tiheasustusaladel võetakse kahe aasta
jooksul vähemalt üks proov.

b) 10 000–100 000 ie
tiheasustusaladel võetakse aastas vähemalt
üks proov.

***Kõigi linnastute puhul, mille ie on üle 10
000, viivad liikmesriigid igal aastal läbi
ulatusliku keemilise sõelumise, hõlmates
ka keemilised segud, et teha kindlaks
ained, mis on ohtlikud veeorganismidele,
joogi- või suplusvee kvaliteedile või mis
annavad märku tööstuse reovee
nõuetevastasest ärajuhtimisest
kanalisatsiooni.***

Muudatusettepanek 192

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 21 – lõige 3 – lõik 4**

Komisjoni ettepanek

Komisjonil on õigus võtta artiklis 28 osutatud korra kohaselt vastu rakendusakte, millega tagatakse käesoleva direktiivi ühetaoline kohaldamine, kehtestades asulareovees ja reoveesetetes mikroplastide sisalduse mõõtmise meetoodika.

Muudatusettepanek 193

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 21 – lõige 3 – lõik 4 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek 194

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 21 – lõige 3 – lõik 4 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Komisjon võtab 30. juuniks 2025 artiklis 27 osutatud korra kohaselt vastu delegeeritud õigusaktid, et täiendada käesolevat direktiivi, kehtestades asulareovees ja reoveesetetes mikroplastide sisalduse mõõtmise meetoodika.

Muudatusettepanek

Liikmesriike ergutatakse jätkama olemasolevate liidu rahaliste vahendite kasutamist, et võimaldada vee kui strateegilise sektori sama head taset. Samuti julgustatakse liikmesriike vahetama parimaid tavasid selle kohta, kuidas parandada liidu vahendite kasutamist.

Muudatusettepanek

Komisjon võtab 30. juuniks 2025 artiklis 27 osutatud korra kohaselt vastu delegeeritud õigusaktid, et täiendada käesolevat direktiivi, kehtestades asulareovees ja reoveesetetes per- ja polüfluoritud alküülühendite (PFAS) sisalduse mõõtmise meetoodika.

Muudatusettepanek 195

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 21 – lõige 3 – lõik 4 c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Hiljemalt [kaks aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist] kehtestab komisjon kogu ELi hõlmavad tehnilised suunised ja ühtlustatud standardid veekvaliteedi mõõtmise pidevate ja täpsete ning võimaluse korral veebipõhiste saasteseiresüsteemide jaoks.

Muudatusettepanek 196

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 22 – lõige 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

a) 31. detsembriks **2025** andmestu, mis sisaldab artikli 21 kohaselt kogutud teavet, sealhulgas teavet artikli 21 lõike 1 punktis a osutatud parameetrite kohta, ning I lisa D osas kirjeldatud binaarse tunnuse (vastab / ei vasta nõuetele) kontrollimise tulemusi, ning ajakohastavad seda andmestut edaspidi igal aastal;

a) 31. detsembriks **2026** andmestu, mis sisaldab artikli 21 kohaselt kogutud teavet, sealhulgas teavet artikli 21 lõike 1 punktis a osutatud parameetrite kohta, ning I lisa D osas kirjeldatud binaarse tunnuse (vastab / ei vasta nõuetele) kontrollimise tulemusi, ning ajakohastavad seda andmestut edaspidi igal aastal;

Muudatusettepanek 197

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 22 – lõige 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

b) 31. detsembriks **2025** andmestu, milles on näidatud artikli 3 kohaselt kogutava ja puhastatava asulareovee protsentuaalne osakaal, ning ajakohastavad seda andmestut edaspidi igal aastal;

b) 31. detsembriks **2026** andmestu, milles on näidatud artikli 3 kohaselt kogutava ja puhastatava asulareovee protsentuaalne osakaal, ning ajakohastavad seda andmestut edaspidi igal aastal;

Muudatusettepanek 198

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 22 – lõige 1 – punkt c

Komisjoni ettepanek

c) 31. detsembriks **2025** andmestu, mis sisaldab teavet artikli 4 lõike 4 kohaldamiseks võetud meetmete kohta ning sellise üle 2 000 ie tiheasustusaladelt pärit asulareovee reostuskoormuse protsentuaalse osakaalu kohta, mida puhastatakse individuaalsetes süsteemides, ning ajakohastavad seda andmestut edaspidi igal aastal;

Muudatusettepanek

c) 31. detsembriks **2026** andmestu, mis sisaldab teavet artikli 4 lõike 4 kohaldamiseks võetud meetmete kohta ning sellise üle 2 000 ie tiheasustusaladelt pärit asulareovee reostuskoormuse protsentuaalse osakaalu kohta, mida puhastatakse individuaalsetes süsteemides, ning ajakohastavad seda andmestut edaspidi igal aastal;

Muudatusettepanek 199

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 22 – lõige 1 – punkt d

Komisjoni ettepanek

d) 31. detsembriks **2025** andmestu, mis sisaldab teavet kogutud proovide arvu kohta ning niisuguste I lisa D osa kohaselt võetud proovide arvu kohta, mis ei vasta nõuetele;

Muudatusettepanek

d) 31. detsembriks **2026** andmestu, mis sisaldab teavet kogutud proovide arvu kohta ning niisuguste I lisa D osa kohaselt võetud proovide arvu kohta, mis ei vasta nõuetele;

Muudatusettepanek 200

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 22 – lõige 1 – punkt e

Komisjoni ettepanek

e) 31. detsembriks **2025** andmestu, mis sisaldab teavet **iga** vähemalt 10 000 ie reostuskoormust **töötleva asulareoveepuhasti** kasvuhoonegaaside heite (koos gaaside eristusega), energia kogukulu ja toodetud taastuenergia kohta ning artikli 11 lõikes 2 sätestatud eesmärkide protsentuaalse saavutusastme

Muudatusettepanek

e) 31. detsembriks **2027** andmestu, mis sisaldab teavet **kõigi** vähemalt 10 000 ie reostuskoormust **töötlevate asulareoveepuhastite kogu käitamistegevusest tuleneva otsese ja kaudse** kasvuhoonegaaside heite kohta (koos gaaside eristusega, **kaasa arvatud metaan ja lämmastikoksiid), heite allikate,**

arvutusi, ning ajakohastavad seda andmestut edaspidi igal aastal;

energia kogukulu ja toodetud taastuvenergia kohta ning artikli 11 lõikes 2 sätestatud eesmärkide protsentuaalse saavutusastme arvutusi, ning ajakohastavad seda andmestut edaspidi igal aastal;

Muudatusettepanek 201

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 22 – lõige 1 – punkt f

Komisjoni ettepanek

f) 31. detsembriks **2025** andmestu, mis sisaldab teavet V lisa punkti 3 kohaselt võetud meetmete kohta, ning ajakohastavad seda andmestut edaspidi igal aastal;

Muudatusettepanek

f) 31. detsembriks **2027** andmestu, mis sisaldab teavet V lisa punkti 3 kohaselt võetud meetmete kohta, ning ajakohastavad seda andmestut edaspidi igal aastal;

Muudatusettepanek 202

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 22 – lõige 1 – punkt g

Komisjoni ettepanek

g) 31. detsembriks **2025** andmestu, mis sisaldab artikli 17 lõigete 1 ja 4 kohase seire tulemusi, ning ajakohastavad seda andmestut edaspidi igal aastal;

Muudatusettepanek

g) 31. detsembriks **2027** andmestu, mis sisaldab artikli 17 lõigete 1 ja 4 kohase seire tulemusi, ning ajakohastavad seda andmestut edaspidi igal aastal;

Muudatusettepanek 203

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 22 – lõige 1 – punkt h

Komisjoni ettepanek

h) 31. detsembriks **2025** andmestu, mis sisaldab loetelu artikli 7 lõike 2 kohaselt kindlaks tehtud eutrofeerumise suhtes tundlikest aladest, ning ajakohastavad seda andmestut edaspidi iga viie aasta möödudes;

Muudatusettepanek

h) 31. detsembriks **2027** andmestu, mis sisaldab loetelu artikli 7 lõike 2 kohaselt kindlaks tehtud eutrofeerumise suhtes tundlikest aladest, ning ajakohastavad seda andmestut edaspidi iga viie aasta möödudes;

Muudatusettepanek 204

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 22 – lõige 1 – punkt j a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ja) detsembriks 2025 andmestu, mis sisaldab teavet individuaalsetes, munitsipaal- ja tööstusettevõtetes kasutatava reovee bioloogiliseks puhastamiseks kasutatava tehnoloogia, näiteks plastist biokilekandja liigi ja mahu kohta, ning ajakohastab seda andmekogumit seejärel iga viie aasta järel;

Muudatusettepanek 205

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 22 – lõige 3 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Euroopa Keskkonnaamet **annab üldsusele** määruse (EÜ) nr 2006/166 **kohaselt** loodud Euroopa saasteainete heite- ja ülekanderegistri kaudu **juurdepääsu asjakohastele andmetele lõikes 1 osutatud teabe hulgast.**

Euroopa Keskkonnaamet **annab üldsusele** määruse (EÜ) nr 2006/166 **kohaselt** loodud Euroopa saasteainete heite- ja ülekanderegistri kaudu **juurdepääsu asjakohastele andmetele lõikes 1 osutatud teabe hulgast, võimaldades riigi tasandil võrrelda reoveepuhastite tulemuslikkust ja vahetada liidu tasandil parimaid tavasid ning toetades oma andmebaasi kaudu käesoleva direktiivi järgimist.**

Muudatusettepanek 206

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 23 – lõige 1 – lõik 2 – punkt b

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

b) käesoleva direktiivi rakendamiseks

b) käesoleva direktiivi rakendamiseks

vajalike investeeringute kindlakstegemine ja kavandamine iga tiheasustusala puhul, sealhulgas nende investeeringute hinnanguline rahaline suurus ja prioriteet, mis on seotud tiheasustusala suurusega ja puhastamata asulareovee keskkonnamõjuga;

vajalike investeeringute kindlakstegemine ja kavandamine iga tiheasustusala puhul, sealhulgas nende investeeringute hinnanguline rahaline suurus, **kaasa arvatud käesoleva direktiivi artikli 10 kohaselt loodud tootjavastutusorganisatsioonide rahaline panus**, ja prioriteet, mis on seotud tiheasustusala suurusega ja puhastamata asulareovee keskkonnamõjuga;

Muudatusettepanek 207

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 23 – lõige 1 – lõik 2 – punkt c

Komisjoni ettepanek

c) hinnangulised investeeringud, mis on vajalikud, et uuendada olemasolevaid asulareoveetaristuid, sealhulgas kogumissüsteeme, lähtuvalt nende vanusest ja amortisatsioonimäärast;

Muudatusettepanek

c) hinnangulised investeeringud, mis on vajalikud, et uuendada olemasolevaid asulareoveetaristuid, sealhulgas kogumissüsteeme, lähtuvalt nende vanusest ja amortisatsioonimäärast, **ning kasutades asjakohasel juhul digivahendeid**;

Muudatusettepanek 208

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 23 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Liikmesriigid ajakohastavad oma riiklikke **rakenduskavasid** kõige rohkem iga **viie** aasta möödudes. Nad esitavad kavad 31. detsembriks komisjonile, välja arvatud juhul, kui nad suudavad tõendada, et nad täidavad artiklite 3–8 nõudeid.

Muudatusettepanek

3. Liikmesriigid ajakohastavad oma riiklikke rakenduskavasid kõige rohkem iga **kuue** aasta möödudes **ja kooskõlas direktiivi 2000/60/EÜ alusel välja töötatud veemajanduskavade meetmeprogrammide läbivaatamise ajakavaga**. Nad esitavad kavad 31. detsembriks komisjonile, välja arvatud juhul, kui nad suudavad tõendada, et nad täidavad artiklite 3–8 nõudeid.

Hiljemalt 12 kuud pärast seda, kui nad on vastu võtnud artikli 15 lõikes 1ab sätestatud vee taaskasutust ja säästmist käsitlevad tegevuskavad, hindavad

liikmesriigid nende tegevuskavade rakendamise seisu.

Hiljemalt... [48 kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva] edastavad liikmesriigid hindamise tulemused.

Muudatusettepanek 209

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 24 – lõige 1 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid tagavad, et üldsusele on internetis kasutajasõbralikul ja kohandatud viisil kättesaadav piisav ja ajakohane teave asulareovee kogumise ja puhastamise kohta igal tiheasustusosal. See teave peab sisaldama vähemalt VI lisas loetletud andmeid.

Muudatusettepanek

Liikmesriigid tagavad, et üldsusele on internetis kasutajasõbralikul ja kohandatud viisil kättesaadav piisav, **kergesti ligipäüsetav** ja ajakohane teave asulareovee kogumise ja puhastamise kohta igal tiheasustusosal. See teave peab sisaldama vähemalt VI lisas loetletud andmeid.

Muudatusettepanek 210

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 24 – lõige 2 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

2. Peale selle tagavad liikmesriigid, et kõik kogumissüsteemidega ühendatud isikud saavad korrapäraselt ja vähemalt üks kord aastas kõige asjakohasemal kujul, sealhulgas arvega **või** nutirakenduse kaudu, sellekohast taotlust esitamata järgmise teabe:

Muudatusettepanek

2. Peale selle tagavad liikmesriigid, et kõik kogumissüsteemidega ühendatud isikud saavad korrapäraselt ja vähemalt üks kord aastas kõige asjakohasemal **ja kergesti ligipäüsetaval** kujul, sealhulgas arvega **ja digikanalite, näiteks** nutirakenduse kaudu, sellekohast taotlust esitamata järgmise teabe:

Muudatusettepanek 211

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 24 – lõige 2 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) teave asulareovee kogumise ja puhastamise vastavuse kohta artiklite 3, 4, 6, 7 ja 8 nõuetele, sealhulgas suublasse tegelikult juhitavate saasteainete võrdlus I lisa tabelites 1, 2 ja 3 esitatud piirnormidega;

Muudatusettepanek

a) teave asulareovee kogumise ja puhastamise vastavuse kohta artiklite 3, 4, 6, 7 ja 8 nõuetele, sealhulgas suublasse tegelikult juhitavate saasteainete võrdlus I lisa tabelites 1, 2 ja 3 esitatud piirnormidega; ***see teave esitatakse lihtsat võrdlemist võimaldaval viisil, näiteks nõuete täitmise protsendimäärana;***

Muudatusettepanek 212

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 24 – lõige 2 – punkt c a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ca) kasvuhoonegaaside koguheide (CO₂ ekvivalenttonnides) aastas ja allika kohta;

Muudatusettepanek 213

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 25 – lõige 1 – lõik 2**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Läbivaatamismenetlus peab olema aus, õiglane, õigeaegne ja ei või olla takistavalt kulukas ning sellega nähakse ette piisavad ja tõhusad õiguskaitsemehhanismid, sealhulgas vajaduse korral esialgse õiguskaitse meetmed.

Läbivaatamismenetlus peab olema aus, õiglane, ***kiire ja*** õigeaegne ja ei või olla takistavalt kulukas ning sellega nähakse ette piisavad ja tõhusad õiguskaitsemehhanismid, sealhulgas vajaduse korral esialgse õiguskaitse meetmed.

Muudatusettepanek 214

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 25 – lõige 2 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Liikmesriigid tagavad, et üldsusele tehakse kättesaadavaks praktiline teave võimaluste kohta kasutada käesolevas artiklis osutatud haldusliku ja kohtuliku läbivaatamise menetlusi.

Muudatusettepanek 215

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 26 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Liikmesriigid tagavad, et kui **inimeste tervisele** on tekitatud kahju käesoleva direktiivi kohaselt vastu võetud riiklike meetmete rikkumise tagajärjel, on mõjutatud isikutel õigus nõuda ja saada hüvitist asjaomastelt füüsilistelt või juriidilistelt isikutelt ning vajaduse korral rikkumise eest vastutavatelt asjaomastelt pädevatelt asutustelt.

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigid tagavad, et kui **tervisele või keskkonnale** on tekitatud kahju käesoleva direktiivi kohaselt vastu võetud riiklike meetmete rikkumise tagajärjel, on mõjutatud isikutel õigus nõuda ja saada hüvitist asjaomastelt füüsilistelt või juriidilistelt isikutelt ning vajaduse korral rikkumise eest vastutavatelt asjaomastelt pädevatelt asutustelt.

Muudatusettepanek 216

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 26 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Liikmesriigid tagavad, et asjaomase üldsuse osana on inimeste tervise või keskkonna kaitset edendavatel valitsusvälistel organisatsioonidel, kes vastavad riikliku õiguse nõuetele, lubatud asjaomaseid isikuid esindada ja esitada kollektiivseid kahju hüvitamise hagisid. Liikmesriigid tagavad, et kahju põhjustanud rikkumise korral ei saa mõjutatud isikud ja käesolevas lõikes osutatud valitsusvälised organisatsioonid esitada nõuet kokku kaks korda.

Muudatusettepanek

2. Liikmesriigid tagavad, et asjaomase üldsuse osana on inimeste tervise või keskkonna kaitset edendavatel valitsusvälistel organisatsioonidel, kes vastavad riikliku õiguse nõuetele, lubatud asjaomaseid isikuid esindada ja esitada kollektiivseid kahju hüvitamise hagisid. Liikmesriigid tagavad, et kahju põhjustanud rikkumise korral ei saa mõjutatud isikud ja käesolevas lõikes osutatud valitsusvälised organisatsioonid esitada nõuet kokku kaks korda.

Muudatusettepanek 217

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 26 – lõige 5 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5a. Liikmesriigid tagavad, et üldsusele tehakse kättesaadavaks teave nende õiguse kohta nõuda kahju hüvitamist.

Muudatusettepanek 218

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 27 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Artikli 4 lõikes 3, artikli 6 lõikes 3, artikli 7 lõikes 4, artikli 8 lõikes 5, artikli 14 lõikes 3, artikli 20 lõikes 2 ja artikli 24 lõikes 3 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates [väljaannete talitus, palun märkida seestütlevas käändes kuupäev: käesoleva direktiivi jõustumise kuupäev]. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

2. **Artikli 2 lõikes 1a**, artikli 4 lõikes 3, artikli 6 lõikes 3, artikli 7 lõikes 4, artikli 8 lõikes 5, **artikli 9 lõikes 1**, artikli 14 lõikes 3, artikli 20 lõikes 2 ja artikli 24 lõikes 3 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates [väljaannete talitus, palun märkida seestütlevas käändes kuupäev: käesoleva direktiivi jõustumise kuupäev]. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

Muudatusettepanek 219

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 27 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3. Euroopa Parlament või nõukogu võivad artikli 4 lõikes 3, artikli 6 lõikes 3, artikli 7 lõikes 4, artikli 8 lõikes 5, artikli

3. Euroopa Parlament või nõukogu võivad artikli **2 lõikes 1a (uus)**, **artikli 4** lõikes 3, artikli 6 lõikes 3, artikli 7 lõikes 4,

14 lõikes 3, artikli 20 lõikes 2 ja artikli 24 lõikes 3 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

artikli 8 lõikes 5, **artikli 9 lõikes 1**, artikli 14 lõikes 3, artikli 20 lõikes 2 ja artikli 24 lõikes 3 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

Muudatusettepanek 220

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 27 – lõige 6

Komisjoni ettepanek

6. Artikli 4 lõike 3, artikli 6 lõike 3, artikli 7 lõike 4, artikli 8 lõike 5, artikli 14 lõike 3, artikli 20 lõike 2 või artikli 24 lõike 3 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Muudatusettepanek

6. **Artikli 2 lõike 1a (uus)**, artikli 4 lõike 3, artikli 6 lõike 3, artikli 7 lõike 4, artikli 8 lõike 5, artikli 14 lõike 3, artikli 20 lõike 2 või artikli 24 lõike 3 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Muudatusettepanek 221

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 29 – lõige 2 – punkt c

Komisjoni ettepanek

c) rikkumisest mõjutatud elanikkond või keskkond, pidades silmas rikkumise mõju **inimeste** tervise ja keskkonna kaitse

Muudatusettepanek

c) rikkumisest mõjutatud elanikkond või keskkond, pidades silmas rikkumise mõju tervise ja keskkonna kaitse kõrge

kõrge taseme saavutamisele.

taseme saavutamisele.

Muudatusettepanek 222

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 30 – lõige 1 – lõik 1 – punkt e

Komisjoni ettepanek

e) laiendatud tootjavastutusega hõlmatud toodete loetelu kohandamise vajaduse analüüs vastavalt turule lastavate toodete sortimendi muutumisele, teadmiste paranemisele reovees esinevate mikroplastide ja nende rahvatervise- ja keskkonnamõju kohta ning andmetele, mis on saadud, täites uut kohustust teha mikrosaasteainete seiret asulareoveepuhastite sisse- ja väljalasete juures.

Muudatusettepanek

e) laiendatud tootjavastutusega hõlmatud toodete loetelu kohandamise vajaduse analüüs, ***pidades eriti silmas per- ja polüfluoritud alküülühendeid (PFAS)***, vastavalt turule lastavate toodete sortimendi muutumisele, teadmiste paranemisele reovees esinevate mikroplastide ja nende rahvatervise- ja keskkonnamõju kohta ning andmetele, mis on saadud, täites uut kohustust teha mikrosaasteainete seiret asulareoveepuhastite sisse- ja väljalasete juures.

Muudatusettepanek 223

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 31 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Iga viie aasta tagant esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande selle direktiivi rakendamise kohta ja lisab sellele vajaduse korral asjakohased seadusandlikud ettepanekud.

Muudatusettepanek

1. jaanuariks 2030 ja seejärel iga viie aasta tagant esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande selle direktiivi rakendamise kohta ja lisab sellele vajaduse korral asjakohased seadusandlikud ettepanekud. ***Komisjon hindab võimalikku vajadust laiendada laiendatud tootjavastutuse kohaldamisala, eelkõige per- ja polüfluoritud alküülühendeid (PFAS) sisaldavatele toodetele, mis on turule lastud, võttes arvesse kõiki PFASide suhtes kehtestatud piiranguid.***

Muudatusettepanek 224

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 32 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Artikli 3 **lõiget** 1 ja **artikli 6 lõiget 1** kohaldatakse Mayotte'i suhtes alates 31. detsembrist **2027**.

Muudatusettepanek

2. Artikli 3 **lõikeid** 1 ja 2 ja **artiklit** 6 kohaldatakse Mayotte'i suhtes alates 31. detsembrist **2030**. **Enne üleminekuperioodi lõppu kogub komisjon teavet, mis on vajalik kõnealuse ülemineku korra pikendamise vajaduse analüüsimiseks.**

Muudatusettepanek 225

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 33 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a. Hiljemalt... [üks aasta pärast käesoleva direktiivi jõustumist] võtab komisjon vastu suunised laiendatud tootjavastutuse süsteemi rakendamiseks.

Muudatusettepanek 226

Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – A osa – lõik 2 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Kogumissüsteemide projekteerimisel, ehitamisel ja hooldamisel lähtutakse parimatest tehnilistest teadmistest, vältides liigseid kulusid ja võttes eelkõige arvesse järgmist:

Kogumissüsteemide projekteerimisel, ehitamisel ja hooldamisel lähtutakse parimatest tehnilistest teadmistest **ning teostatavuse korral kasutatakse asjakohaseid digivahendeid**, vältides liigseid kulusid ja võttes eelkõige arvesse järgmist:

Muudatusettepanek 227

Ettepanek võtta vastu direktiiv

I lisa – B osa – punkt 5

Komisjoni ettepanek

5. Plastist biokilekandjaid kasutavatele asulareoveepuhastitele antavad vee ärajuhtimise load **peavad hõlmama kohustust biokilekandjate kasutamist** pidevalt jälgida ja ennetada igasugust biokilekandjate **tahtmatut** sattumist keskkonda.

Muudatusettepanek

5. Plastist biokilekandjaid kasutavatele asulareoveepuhastitele antavad vee ärajuhtimise load **hõlmavad kohustust teavitada pädevaid asutusi biokilekandjatehnoloogiast, sealhulgas plastist biokilekandja liigist ja kogusest, ning paigaldatud kogumisseadmetest ning** pidevalt jälgida ja ennetada igasugust biokilekandjate sattumist keskkonda. **Keskkonda sattumise korral peavad käitajad teatama juhtumist pädevatele asutustele.**

Muudatusettepanek 228

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – C osa – punkt 1 – alapunkt e a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ea) muu kui olmereovesi vastab direktiivi 2008/105/EÜ kohaselt kehtestatud asjakohastele maksimaalsetele lubatud kontsentratsioonidele;

Muudatusettepanek 229

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – D osa – lõik 4**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Nõuded artikli 7 lõigetes 1 ja 3 osutatud asulareoveepuhastitest väljajuhitava vee kolmanda astme puhastusele. Olenevalt kohapealsest olukorrast **võib** kohaldada üht või mõlemat parameetrit. Kehtivad kontsentratsiooni või vähendusprotsendi kohta esitatud väärtused.

Nõuded artikli 7 lõigetes 1 ja 3 osutatud asulareoveepuhastitest väljajuhitava vee kolmanda astme puhastusele. **Artikli 7 lõikes 1 osutatud reoveepuhastite suhtes kohaldatakse mõlemat parameetrit. Artikli 7 lõikes 3 osutatud reoveepuhastite suhtes võib** olenevalt kohapealsest olukorrast kohaldada üht või mõlemat parameetrit. Kehtivad kontsentratsiooni või

vähendusprotsendi kohta esitatud väärtused. *Alternatiivina võib kasutada samaväärset digitaalset veebipõhist andurmõõtmist.*

Muudatusettepanek 230

Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – D osa – lõik 5

Komisjoni ettepanek

Märkus 1. Looduslikku lämmastikusidumisvõimet väikseima vähendusprotsendi arvutamisel arvesse *ei võeta.*

Muudatusettepanek

Märkus 1. Looduslikku lämmastikusidumisvõimet **võib** väikseima vähendusprotsendi arvutamisel arvesse **võtta, kui on tõestatud, et veel kulub lämmastiku suhtes tundlikule valgalale jõudmiseks rohkem kui kaks aastat ja see soodustaks selle ala eutrofeerumist, ning sellest teatatakse komisjonile.** **Lämmastiku kontsentratsioon tingimuse 1 punktis b osutatud aladel vastab direktiivi 2000/60/EÜ V lisa punktis 1.2.1 sätestatud võrdlustingimustele nende alade hea ökoloogilise seisundi kindlaksmääramiseks.**

Muudatusettepanek 231

Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – D osa – lõik 7

Komisjoni ettepanek

Märkus 1. Punktides a ja **b** osutatud orgaaniliste ainete kontsentratsioonid tuleb mõõta.

Muudatusettepanek

Märkus 1. Punktides a, **b** ja **c** osutatud orgaaniliste ainete kontsentratsioonid tuleb mõõta.

Muudatusettepanek 232

Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – D osa – lõik 8

Komisjoni ettepanek

Märkus 2. Eemaldusprotsent arvutatakse vähemalt kuue aine **jaoks**. kategooria ainete arv peab olema kaks korda suurem kui 2. kategooria ainete arv. Kui piisavas kontsentratsioonis on võimalik mõõta alla kuue aine sisaldust, määrab pädev asutus vajaduse korral muud ained, mille jaoks väiksem eemaldusprotsent arvutakse. Kõigi arvutamisel kasutatud ainete eemaldusprotsentide keskväärtust kasutatakse, et hinnata, kas on saavutatud nõutav väiksem eemaldusprotsent: 80 %.

Muudatusettepanek

Märkus 2. Eemaldusprotsent arvutatakse vähemalt kuue **1. ja 2. kategooria** aine ning **kõigi 3. kategooria ainete kohta kuivailmavooluhulga põhjal**. 1. kategooria ainete arv peab olema kaks korda suurem kui 2. kategooria ainete arv. Kui piisavas kontsentratsioonis on võimalik mõõta alla kuue aine sisaldust, määrab pädev asutus vajaduse korral muud ained, mille jaoks väiksem eemaldusprotsent arvutakse. Kõigi arvutamisel kasutatud ainete eemaldusprotsentide keskväärtust kasutatakse, et hinnata, kas on saavutatud nõutav väiksem eemaldusprotsent: 80 %.

Muudatusettepanek 233

Ettepanek võtta vastu direktiiv I lisa – D osa – punkt 2 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Puhasti väljalaske ja vajaduse korral ka sisselaske täpselt kindlaksmääratud kohast **võetakse vooluhulgaga proportsionaalseid või** iga 24 tunni järel ajapõhiseid proove. Kõik mikrosaasteainete seire raames võetavad ajapõhised proovid peavad siiski olema võetud iga 48 tunni järel.

Muudatusettepanek

Liikmesriigid kasutavad puhasti väljalaske ja vajaduse korral ka sisselaske täpselt kindlaksmääratud kohast iga 24 tunni järel **võetavaid** ajapõhiseid proove. Kõik mikrosaasteainete seire raames võetavad ajapõhised proovid peavad siiski olema võetud iga 48 tunni järel.

Muudatusettepanek 234

Ettepanek võtta vastu direktiiv I lisa – D osa – punkt b a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- ba) 3. kategooria (suure riskiga ained)**
- i) telmisartaan (CASi nr 144701-48-4)**
- ii) bisfenool A (CASi nr 80-05-7)**
- iii) beeta-östradiool (CASi nr 50-28-2)**

iv) *perfluorooktaansulfoonhape*
(PFOS) (CASi nr 1763–23–1)

Muudatusettepanek 235

Ettepanek võtta vastu direktiiv

I lisa – D osa – punkt 3 – tabel

Komisjoni ettepanek

– 1000 kuni 9 999 ie	Üks proov kuus
– 10 000 kuni 49 999 ie	Kaks proovi kuus Üks mikrosaasteainete proov <i>kuus</i>
– 50 000 kuni 99 999 ie	Üks proov nädalas Kaks mikrosaasteainete <i>proovi nädalas</i>
100 000 ie või rohkem	Üks proov <i>päevas</i> Kaks mikrosaasteainete <i>proovi nädalas</i>

Muudatusettepanek

750 kuni 9 999 ie	Üks proov kuus
– 10 000 kuni 49 999 ie	Kaks proovi kuus Üks mikrosaasteainete <i>proov kahe kuu kohta</i>
– 50 000 kuni 99 999 ie	Üks proov nädalas Üks mikrosaasteainete <i>proov kahe kuu kohta</i>
100 000 ie või rohkem	Üks proov <i>nädalas</i> Üks mikrosaasteainete <i>proov kuus</i>

Muudatusettepanek 236

Ettepanek võtta vastu direktiiv

I lisa – D osa – punkt 6

Komisjoni ettepanek

6. Biotiikidest ärajuhitava vee analüüs tehakse filtritud proovidega; hõljuvaine üldkontsentratsioon ei tohi sellise

Muudatusettepanek

6. Biotiikidest ärajuhitava vee analüüs tehakse filtritud proovidega; hõljuvaine üldkontsentratsioon ei tohi sellise

ärajuhitava vee filtrimata proovides siiski ületada 150 mg/l.

ärajuhitava vee filtrimata proovides siiski ületada 150 mg/l. **Alternatiivina võib kasutada samavärset digitaalset elektroonilist andurmõõtmist.**

Muudatusettepanek 237

Ettepanek võtta vastu direktiiv I lisa – D osa – tabel 2

Komisjoni ettepanek

Parameetrid	Kontsentratsioon	Väikseim vähendusprotsent ⁷ (Vt märkus 1)	Standardne mõõtemetod
Üldfosfor	2 0,5 mg/l	90	Molekulaarabsorptsioon-spektrofotomeetria
Üldlämmastik	6 mg/l	85	Molekulaarabsorptsioon-spektrofotomeetria
<hr/>			
⁷ Vähennemine sissetuleva vee suhtes.			

Muudatusettepanek

Parameetrid	Kontsentratsioon	Väikseim vähendusprotsent ⁷ (Vt märkus 1)	Standardne mõõtemetod
Üldfosfor	0,2 mg/l	93	Molekulaarne neeldumisspektrofotomeetria või samaväärne digitaalne veebipõhine andurmõõtmine.

Üldlämmastik	8 mg/L ^{7a}	80	Molekulaarne neeldumisspektrofotomeetria <i>või samaväärne digitaalne veebipõhine andurmõõtmine.</i>
7 Vähenemine sissetuleva vee suhtes.			
<i>^{7a} Need kontsentratsioonid on I lisa D osa punkti 4 alapunktis c osutatud aasta keskmised. Lämmastiku kohta kehtivate nõuete täitmist tohib siiski kontrollida keskmiste päevaväärtuste abil, kui kooskõlas I lisa D osa punktiga 1 tõestatakse, et nii saavutatakse sama kaitstuse tase. Sel juhul ei tohi kõigi proovide päeva keskmine olla üle 20 mg/l Nüüd, kui bioreaktoris oleva vee temperatuur on vähemalt 12 °C. Temperatuurinõude võib piirkonnas valitsevate ilmastikutingimustega arvestamiseks asendada tööaja piiranguga.</i>			

Muudatusettepanek 238

Ettepanek võtta vastu direktiiv II lisa – punkt 1

Komisjoni ettepanek

1. Läänemere, Musta mere, Põhjamere *osade* valgaladel asuvad alad, mis on direktiivi 2008/56/EÜ *kohaselt tunnistatud eutrofeerumise suhtes tundlikuks, ning Aadria mere osad, mis on direktiivi 2008/56/EÜ kohasel tunnistatud eutrofeerumise suhtes tundlikuks.*

Muudatusettepanek

1. Läänemere, Musta mere, Põhjamere *ja Aadria mere* valgaladel asuvad alad, mis on direktiivi 2008/56/EÜ *või* direktiivi 2000/60/EÜ *kohaselt* tunnistatud eutrofeerumise suhtes tundlikuks.

Muudatusettepanek 239

Ettepanek võtta vastu direktiiv V lisa – punkt 1 – alapunkt b a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ba) kogumissüsteemide ja asulareoveepuhastite haavatavuse stressitesti hindamine kliimamuutuste stsenaariumide alusel;

Muudatusettepanek 240

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
V lisa – punkt 2 – alapunkt a – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

soovituslik eesmärk, et reovee ülevoolu maht ei oleks suurem kui 1 % aastas kogutavast asulareoveest ja sellega seotud koormusest, arvatuna kuivade ilmastikuolude korral.

Muudatusettepanek

eesmärk, et reovee ülevoolu maht ei oleks suurem kui **ligikaudu** 1 % aastas kogutavast asulareoveest ja sellega seotud koormusest, arvatuna kuivade ilmastikuolude korral, **võttes arvesse kohalikke keskkonnakaitsevajadusi, mis on saavutatavad tehniliselt ja majanduslikult proportsionaalsete vahenditega;**

Muudatusettepanek 241

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
V lisa – punkt 2 – alapunkt a – lõik 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Liikmesriigid võivad ette näha, et esimeses lõigus osutatud eesmärki saab alternatiivselt tõendada, võttes aluseks reovee ülevoolu juhtumite arvu (kuid mitte rohkem kui 20 juhtumit aastas) või veekogudesse juhitud asula äravooluvee mahu (kuid mitte rohkem kui 15 % aastasest kogusest, võttes aluseks modelleerimise);

Muudatusettepanek 242

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
V lisa – punkt 2 – alapunkt a – lõik 1 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Lõike 2 punktis a sätestatud kohustusest võib riigi tasandil erandi teha lahkvoolse kanalisatsiooni tulemusliku kasutamise korral, nagu on sätestatud artikli 2 punkti 9 punktis d, kui see tagab sama keskkonnakaitse taseme.

Muudatusettepanek 243

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
V lisa – punkt 2 – alapunkt 2 – sissejuhatav osa**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

See soovituslik eesmärk tuleks saavutada:

*Selle eesmärgi saavutamiseks võetakse
meetmed hiljemalt:*

Muudatusettepanek 244

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
V lisa – punkt 2 – alapunkt 2 – lõik 2 – punkt i**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

i) 31. detsembriks **2035** kõigil
vähemalt 100 000 ie tiheasustusaladel;

i) 31. detsembriks **2030** kõigil
vähemalt 100 000 ie tiheasustusaladel;

Muudatusettepanek 245

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
V lisa – punkt 2 – alapunkt a – lõik 2 – punkt ii**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ii) 31. detsembriks **2040** kõigil
vähemalt 10 000 ie tiheasustusaladel, mis
on kindlaks määratud kooskõlas artikli 5
lõikega 2;

ii) 31. detsembriks **2035** kõigil
vähemalt 10 000 ie tiheasustusaladel, mis
on kindlaks määratud kooskõlas artikli 5
lõikega 2;

Muudatusettepanek 246

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
V lisa – punkt 3**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3. Punktis 2 osutatud eesmärkide
saavutamiseks võetavad meetmed koos

3. Punktis 2 osutatud eesmärkide
saavutamiseks võetavad meetmed **ja**

selgelt kindlaks määratud osalejatega ja nende vastutusaladega lõimitud kava rakendamisel.

asjaomase taristu kliimamuutustega kohandamise meetmed punkti 1 alapunktis ba osutatud stressitesti hindamise põhjal koos selgelt kindlaks määratud osalejatega ja nende vastutusaladega lõimitud kava rakendamisel.

Muudatusettepanek 247

Ettepanek võtta vastu direktiiv V lisa – punkt 4 – alapunkt a

Komisjoni ettepanek

a) esiteks ennetavad meetmed, et hoida ära reostumata vihmavee sisenemine kogumissüsteemidesse, kaasa arvatud loomulikku veesidumisvõimet ja vihmavee kogumist soodustavad meetmed ning meetmed, millega suurendatakse tiheasustusalade **rohealaid** või piiratakse läbilaskmatute pindade suurust;

Muudatusettepanek

a) esiteks ennetavad meetmed, et hoida ära reostumata vihmavee sisenemine kogumissüsteemidesse, kaasa arvatud loomulikku veesidumisvõimet ja vihmavee kogumist soodustavad meetmed ning meetmed, millega suurendatakse tiheasustusalade **rohe- ja sinialaid** või piiratakse läbilaskmatute pindade suurust;

Muudatusettepanek 248

Ettepanek võtta vastu direktiiv V lisa – punkt 4 – alapunkt c

Komisjoni ettepanek

c) lõpuks, kui see on vajalik punktis 2 osutatud eesmärkide saavutamiseks, täiendavad leevendusmeetmed, sealhulgas taristu kohandamine asulareovee kogumiseks, säilitamiseks ja puhastamiseks või **uue taristu rajamine**, kusjuures prioriteediks on roheline taristu, näiteks taimestunud kraavid, puhastavad märgalad ja säilitustiigid, mis projekteeritakse elurikkuse toetamiseks. **Kui see on asjakohane, kaalutakse** seoses artiklis 5 osutatud asulareovee puhastamise lõimitud kava koostamisega vee taaskasutust.

Muudatusettepanek

c) lõpuks, kui see on vajalik punktis 2 osutatud eesmärkide saavutamiseks, täiendavad leevendusmeetmed, sealhulgas taristu kohandamine asulareovee kogumiseks, säilitamiseks ja puhastamiseks, **näiteks uute linnapiirkondade ühendamine lahkvoolse kanalisatsiooniga** või **uute taristute loomine**, kusjuures prioriteediks on roheline **ja sinine** taristu, näiteks **linna rohealad, haljaskatused**, taimestunud kraavid, puhastavad märgalad ja säilitustiigid, mis projekteeritakse elurikkuse toetamiseks. Seoses artiklis 5 osutatud asulareovee puhastamise lõimitud

kava koostamisega *kaalutakse* vee taaskasutust.

Muudatusettepanek 249

Ettepanek võtta vastu direktiiv
VI lisa – punkt 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a) Järgmistes punktides esitatud teave on kättesaadav internetis ning tarbijad võivad põhjendatud taotluse korral saada sellele teabele ligipääsu muul viisil.

Muudatusettepanek 250

Ettepanek võtta vastu direktiiv
VI lisa – punkt 8 – alapunkt c

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

c) **CO₂ ekvivalenttonnid, mis aasta jooksul on asulareoveepuhasti käitamise tekitatud või mille tekkimine ära hoitud.**

c) **otsene ja kaudne kasvuhooonegaaside koguheide (CO₂ ekvivalenttonnides) aasta ja heiteallika kaupa.**

Muudatusettepanek 251

Ettepanek võtta vastu direktiiv
VI lisa – punkt 10

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(10) Kokkuvõte nende kaebuste ja vastuste iseloomu ja statistiliste andmete kohta, mis asulareoveepuhastite käitajad on saanud ja andnud käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvates küsimustes.

10) **Teave selle kohta, kuidas esitada kaebust ja kuidas teatada pädevatele asutustele nõuetevastastest reovee ärajuhtimise juhtumitest, ning** kokkuvõte nende kaebuste ja vastuste iseloomu ja statistiliste andmete kohta, mis asulareoveepuhastite käitajad on saanud ja andnud käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvates küsimustes.

Muudatusettepanek 252

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
VI lisa – punkt 10 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

***10a) Põhjendatud taotluse korral
peavad olema kättesaadavad vähemalt
kümne aasta vanused andmed.***

SELETUSKIRI

Raportöör pooldab üldiselt Euroopa Komisjoni ettepanekut võtta vastu direktiiv asulareovee puhastamise kohta (uuesti sõnastatud). Kehtiva asulareovee puhastamise direktiiviga 91/271/EMÜ on õnnestunud vähendada reoveest tulenevat keskkonnareostust ning parandada Euroopa veekogude ökoloogilist ja keemilist seisundit, nagu on märgitud komisjoni hinnangus 1991. aasta direktiivi kohta. Tänu direktiivile on vähenenud lämmastiku- ja fosforiheide enamikus ELi 27 riigist. Direktiiv on nüüd 30 aastat vana ja see tuleb läbi vaadata, et tulla toime uute väljakutsetega. Komisjoni ettepanekus soovitatakse rangemaid eeskirju ja ambitsioonikamaid eesmärke täiendavate mikrosaasteainete suhtes, et liikuda Euroopa roheline kokkuleppe nullsaaste eesmärgi suunas, milleks on kahjuliku saasteta keskkond 2050. aastaks.

Väikesed tiheasustusalad

Praegune direktiiv hõlmab väikesi tiheasustusalasid ainult väga üldiselt, kuid ometi avaldavad need ELi pinnaveekogudele märkimisväärset koormust. Kui mõned liikmesriigid on oma õigusaktides sätestanud, et kogu asulareovett tuleb puhastada, on teised liikmesriigid kehtestanud väiksematele tiheasustusaladele standardid, mis lähevad kehtivas direktiivis sätestatud nõuetest kaugemale. Seetõttu peab raportöör järgmiseks perioodiks sobivaks kõige ambitsioonikamat lähenemisviisi, mida komisjon mõjuhindangus hindas, nimelt 500 ie.

Kolmanda astme puhastus

Raportöör on seisukohal, et toitainete eemaldamine reoveest (artikkel 7) võiks olla ambitsioonikam, kuna fosfori eemaldamine rauasoolade/kemikaalilahustega on suhteliselt odav ja kergesti laiendatav. Lämmastiku eemaldamine on bakteriaalsete protsesside tõttu raskem ning selleks on vaja rohkem ruumi ja soojemaid temperatuure, mis muudab selle raskemaks piirkonnas, kus veetemperatuur on keskmiselt alla 12 kraadi. Seetõttu peab raportöör vajalikuks, et liikmesriigid võiksid teha puhastite erandi, kui nad ei täida lämmastiku vähendamise eesmärke päeval, mil temperatuur on alla 12 kraadi.

Laiendatud tootjavastutuse rakendamine

Mikrosaasteained tekitavad üha enam muret ja seetõttu tervitab raportöör üldiselt ettepanekut võtta veesektoris kasutusele põhimõte „saastaja maksab“. Komisjoni ettepanek hõlmab laiendatud tootjavastutust turule lastavate ravimite ja kosmeetikatoodete eest (artiklid 9 ja 10). Komisjoni sõnul pärineb 92 % suublates leitud mikrosaasteainetest ravimitest ja kosmeetikatoodetest. Mikrosaasteained on suur probleem ja muret tekitavad eelkõige ravimid, mida inimesed sisse võtavad. Raportöör tunneb siiski muret laiendatud tootjavastutuse süsteemi jaoks kavandatud meetmete pärast. Ravimitel ja hügieenitarvetel on ühiskondlik lisaväärtus. Ühiskond tervikuna vastutab nende toodete tarbimise ja/või kasutamise eest ning peaks seetõttu aitama kaasa neist puhastamisele. Seepärast peaksid liikmesriigid tagama, et lisaks laiendatud tootjavastutuse süsteemile luuakse riiklikud rahastamisprogrammid, et täiustada puhasteid neljanda astme puhastusega.

Asulareoveepuhastite energianeutraalsus

Raportöör pooldab asulareoveepuhastite energianeutraalsuse põhimõtet (artikkel 11), kuid artiklis on vaja selgitusi selle kohta, milliste vahenditega saab energianeutraalsuse saavutada.

Oluline on stimuleerida puhastite energiatootmispotentsiaali, võimaldades samal ajal eesmärgi saavutamiseks erinevaid võimalusi (kohapeal või mujal tootmine või ostmine välistest allikatest).

Vee taaskasutus ja asulareovee ärajuhtimine

Raportöör on veendunud, et puhastatud reovee taaskasutuse edendamist (artikkel 15) tuleks tunnustada selle suure potentsiaali tõttu eelkõige tööstuslikel eesmärkidel, nagu kütmine ja jahutamine ning vesiniku tootmine.

Per- ja polüfluoritud alküülühendid (PFAS)

Kavandatud direktiiv ja laiendatud tootjavastutusega hõlmatavate toodete loetelu ei hõlma PFASe sisaldavaid kemikaale, hoolimata nende kahjulikkusest keskkonnale ja inimeste tervisele. Seetõttu kutsub raportöör komisjoni üles hindama võimalikku vajadust laiendada laiendatud tootjavastutuse kohaldamisala per- ja polüfluoritud alküülühendeid (PFAS) sisaldavatele toodetele, võttes arvesse võimalikke tulevasi piiranguid.

Raportöör kaalub hilisemas etapis veel mõnesid täiendavaid selgitusi sellistes küsimustes nagu mikroplastid.

VASTUTAVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Asulareovee puhastamine (uuesti sõnastatud)		
Viited	COM(2022)0541 – C9-0363/2022 – 2022/0345(COD)		
EP-le esitamise kuupäev	27.10.2022		
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	ENVI 19.1.2023		
Nõuandvad komisjonid istungil teada andmise kuupäev	ITRE 19.1.2023	AGRI 16.2.2023	JURI 19.1.2023
Arvamuse esitamisest loobumine otsuse kuupäev	ITRE 29.11.2022	JURI 31.1.2023	
Raportöör nimetamise kuupäev	Nils Torvalds 12.1.2023		
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	26.4.2023		
Vastuvõtmise kuupäev	20.9.2023		
Lõpphääletuse tulemus	+: –: 0:	60 10 6	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Catherine Amalric, Marek Paweł Balt, Traian Băsescu, Aurélia Beigneux, Hildegard Bentele, Alexander Bernhuber, Malin Björk, Delara Burkhardt, Pascal Canfin, Mohammed Chahim, Tudor Ciuhodaru, Nathalie Colin-Oesterlé, Maria Angela Danzi, Esther de Lange, Christian Doleschal, Bas Eickhout, Cyrus Engerer, Agnès Evren, Pietro Fiocchi, Helène Fritzon, Gianna Gancia, Andreas Glueck, Catherine Griset, Teuvo Hakkarainen, Martin Hojsík, Pär Holmgren, Jan Huitema, Yannick Jadot, Peter Liese, Sylvia Limmer, César Luena, Marian-Jean Marinescu, Marina Measure, Silvia Modig, Dolores Montserrat, Ljudmila Novak, Nikos Papandreou, Francesca Peppucci, Stanislav Polčák, Erik Poulsen, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Sándor Rónai, Silvia Sardone, Christine Schneider, Ivan Vilibor Sinčić, Maria Spyraiki, Nils Torvalds, Achille Variati, Alexandr Vondra, Mick Wallace, Pernille Weiss, Emma Wiesner, Michal Wiezik, Tiemo Wölken		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Anna Deparnay-Grunenberg, Estrella Durá Ferrandis, Danilo Oscar Lancini, Marisa Matias, Manuela Ripa, Michèle Rivasi, Christel Schaldemose, Grzegorz Tobiszowski, Nikolaj Villumsen, Sarah Wiener, Jadwiga Wiśniewska		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Beatrice Covassi, Frances Fitzgerald, Alexandra Geese, Jens Geier, Francisco Guerreiro, Hannes Heide, Karin Karlsbro, Erik Marquardt, Johan Nissinen, Thomas Rudner		
Esitamise kuupäev	26.9.2023		

NIMELINE LÖPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS

60	+
NI	Maria Angela Danzi
PPE	Hildegard Bentele, Alexander Bernhuber, Nathalie Colin-Oesterlé, Christian Doleschal, Agnès Evren, Frances Fitzgerald, Esther de Lange, Peter Liese, Marian-Jean Marinescu, Dolores Montserrat, Ljudmila Novak, Francesca Peppucci, Christine Schneider, Maria Spyraiki, Pernille Weiss
Renew	Catherine Amalric, Pascal Canfin, Andreas Glueck, Martin Hojsík, Jan Huitema, Karin Karlsbro, Erik Poulsen, Frédérique Ries, Maria Soraya Rodríguez Ramos, Nils Torvalds, Emma Wiesner, Michal Wiezik
S&D	Marek Paweł Balt, Delara Burkhardt, Mohammed Chahim, Tudor Ciuhodaru, Beatrice Covassi, Estrella Durá Ferrandis, Cyrus Engerer, Helène Fritzon, Jens Geier, Hannes Heide, César Luena, Nikos Papandreu, Sándor Rónai, Thomas Rudner, Christel Schaldemose, Achille Variati, Tiemo Wölken
The Left	Malin Björk, Marisa Matias, Marina Mesure, Nikolaj Villumsen, Mick Wallace
Verts/ALE	Anna Deparnay-Grünenberg, Bas Eickhout, Alexandra Geese, Francisco Guerreiro, Pär Holmgren, Yannick Jadot, Erik Marquardt, Manuela Ripa, Michèle Rivasi, Sarah Wiener

10	-
ECR	Johan Nissinen, Grzegorz Tobiszowski, Alexandr Vondra, Jadwiga Wiśniewska
ID	Gianna Gancia, Danilo Oscar Lancini, Sylvia Limmer, Silvia Sardone
PPE	Traian Băsescu, Stanislav Polčák

6	0
ECR	Pietro Fiocchi, Teuvo Hakkarainen
ID	Aurélia Beigneux, Catherine Griset
NI	Ivan Vilibor Sinčić
The Left	Silvia Modig

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu